

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 86 / 30 Eylül 1989 / 2.50 DM

GÜZ ATILIMIYLA İLERİ MEVZİLERDEYİZ

●**Eruh, Beytüşşebap, Cizre, Çatak, Silopi ve Kurtalan'da peşpeşe çatışmalar. Sömürgecilere ağır kayıplar verdirildi.**

●Uzungeçit, Aralık ve Şırnak'ta sömürgeci güçlere pusu kuruldu.

●**Sömürgeci asimilasyon politikasına ölümcül darbeler indirildi. Asimilasyon politikasının piyonları olan "öğretmen"lerini koruyamayan sömürgeciler Kürdistan'daki okulların açılış tarihini erteledi.**

●Köy koruculuğu aldığı darbelerle dağılmaya devam ediyor. Nusaybin, Pervari, Genç, Çatak ve Viranşehir'de koruculara ve ajanlara ağır darbeler indirildi.

●**Halk Komitelerinin örgütlenmesi yolunda faaliyetler başarıyla sürüyor. Gerçekleştirilen köy toplantıları sonucu ARGK'ye katılımlar arttı.**

Yazısı 3-4. sayfalarda



Özel savaş yönetimi katliamlara hız verdi
Silopi'de 2000 kişi katliamı protesto için gösteri düzenledi.

KATİLLERDEN HESAP SORACAĞIZ!

Silopi'nin Derebaşı köyünden 6 köylünün özel tim birlikleri tarafından katledilmesi, özel savaş yönetiminin bu yıl ağırlık vererek geliştirdiği katliamların yeni bir örneğidir. Faşist Türk sömürgecileri, bu tür katliamlarla ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini durdurmak istiyorlar. Birçok özel savaş uygulamasının yanısıra, katliamları da hızlandırarak, bu amaçlarına varmak istiyorlar.

Ulusal kurtuluş savaşımızın büyük bir gelişme göstererek, hızlanması karşısında, bizzat Genelkurmay Başkanlığının ağzından, açık katliamlara başvurulacağı tehdidi savruldu. Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Necip Torumtay** yaptığı açıklamada, *"PKK'ye yardım eden, destek veren ve yanında yer alanlar düşmanımızdır. Bunlara düşmana yapılması gereken muamele neyse o yapılacaktır"* dedi. Bu açıklamayla, tüm Kürdistan halkı düşman kavramı içerisine alınarak, katliamların boy hedefi haline getirildi.

Genelkurmay Başkanının sözkonusu açıklamayı, mücadelemizin kitlelerin güvenini yeniden kazanarak güçlendiği bir döneme denk getirmesi, TC'nin kitle katliamlarına başvurmayı ve bunu da çöküşünü önlemede son çare olarak gördüğünü göstermektedir. Yine, Hakkari'deki tugayın komutanlığını yapan bir tuğgeneral de yaptığı açıklamada, *"Burada İstanbul yöntemleri geçmez, benim yöntemimi uygularlarsa bir tek canlı kalmaz"* dedi. Bu açıklamalar ve yine son olarak yapılan Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında alınan kararlar, kitle katliamlarının bir habercisi ni-

Devamı 5. sayfada

8 yurtsever sürgün edildi

"Ferman padişahınsa dağlar bizimdir"

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yaptığı açıklamada, "Kamu düzenini bozucu faaliyette bulundukları" gerekçesiyle, Siirt SHP eski il başkanı **Zübeyir Aydar**, ikinci başkan **Mehmet Ali Sevilgen** ile ARGK ile savaşçısı **Mustafa Karabulut**'un eşi **Ayşe Karabulut, Remziye Rüzgar, Aydın Kirvan, Emin Turhan, Hasan Ertaş** ve **İzzet Aksu**'nun üç ay süre ile Olağanüstü Hal Bölgesi'nin dışına çıkarılacaklarını belirtti. 5 Eylül'de kararın tebliğ edildiği sürgünlere, bölge dışına çıkmaları için 48 saat süre tanındı. Sürgün edilen 8 kişi daha sonra Olağanüstü Hal Bölgesi'nin dışına çıktılar.

8 kişi hakkında çıkarılan sürgün kararı, sömürgeci Türk devletinin son aylar içerisinde kitlelere yönelik olarak hız verdiği karşı-devrimci uygulamaların diğer bir yüzüdür. Silopi'de 6 yurtsever köylünün katledilmesi, sömürgeci Türk devletinin kitlelere yönelik katliam ve sürme politikasına hız verdiğinin göstergesidir.

Katliam ve sürgünlerden amaçlananlar açıktır. Yaygınlaşan ulusal kurtuluş savaşımızı kitle desteğinden mahrum bırakmak ve böylece kitlelerden yalıtıp tecrit etmektir. Kitlelerden kopuk bir gerilla savaşının, halk savaşının yürütülemeyeceği de açık olduğundan, mücadelemizin boğulması amaçlanıyor. Gündeme konulan son sürgünler, özel savaş yönetiminin mücadelemizin kitle desteğini kesmeye yönelik saldırılarının ulaştığı yeni boyuttur.

Türk sömürgecileri açık sürgünlerin yanısıra, gizli sürgünlerle de halkımızı kendi toprağından koparıp yabancılaştırma politikasını şimdiye kadar çeşitli biçimlerde yürüttüler. Özellikle de ekonomik kaynaklardan yoksun bırakılan ve açlığın içerisine terkedilen insanlarımız çareyi yurtdışına

Devamı 5. sayfada

12 Eylül faşizminin 9. yıldönümü Avrupa'da da protesto edildi
6. sayfada

Bir ARGK komutanı ile Askerlik Yasası üzerine söyleşi
11. sayfada

Savaş esirlerinden mektuplar
12. sayfada

"O, direnişin yılmaz neferi; Mahsum'un askeriydi."



DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Pêşmerge û jiyan

Ger bijîm deh rojan, di destê min de tifing
Ger bijîm deh rojan, serbilind wek piling
Xweştir e jiyan ji sedsalên sernizimtiyeka bê hêvî
Sedsalên kolederiyê, tirsonek wekî rovî!
Çi dan bapîrên min Osmanlî û Teteran?
Çi dan bav û dayika min bê şermên kemalîstan?
Ku hêviya min hebe ji pisporên viran
Neteweyeke di şeva reş de, bê çare û
di serhev de
Welatekî bo dizan bûye pergende
Û ez, ez ê ku hebûna wî bûye qedexe
Bê berxwedan ev e hebûn û mayina me!
Lewma min hilgirtiye tifing li serê çiyan
Lewra min li şun hîşt jiyaneke wek a lawiran
Îroj pêşmerge me, li pêş mirinê radibim dîlanê
Bi dilekî şa û bextiyar dinêrim li jiyanê
Gotina bapîrên me ye, ey cîhan
"Zikê têr haya xwe tuna ji yê birçî"
Heye ku hin mirov navanli min bikin
Bibêjin li nav kaşan Kurdek bûye terorîst
De baş bibihîsin mirovino, baş!

Netewa min hebûn û mirovatiya min e
Tifinga min şeref û namûsa min e!
Baş bibhîsin mirovino, guh bidin van peyvokan!
Min jî dil heye bijîm wek we
Xudan nav û ala û dezgeh, di welatê bapîrên xwe de
Min jî dil heye bibînim ji çanda xwe dîlanan
Raber bikim lîstikan, bistirênim bi zimanê xwe
goraniyan
Ez jî hez dikim ji kok û hejên xwe
Dixwazim amade bikim rojên şahiyê bo zarokên
netewa xwe
Lewma hilgirtiye min tifing, tifinga ku
bo min jiyan e
Têkoşîn bo gelekî bindest av û nan e!
Ey hevmirovên cîhana me!
Hêsan mîne kuştina gelekî!
Pirs bikin ji hestiyên di şikeftên
Kurdistanê de,
Pirs bikin ji çemên welatê me,
Ji meydanên Amed û Mehebad û Silêmaniye,
Ji zindanên Enqere û Baxbad, Heleb û Tehranê!

Kürdistan ulusal bağımsızlık şehitlerimizden biri olan **Kalender İLHAN (Metin)** yoldaşı anarken, bir kez daha anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Metin yoldaşın yaşamı bilinçli yaşamanın bir örneğiydi. O'nun cesareti, kahramanlığı, fedakarlığı ve inanç öğesi olması, yaşadığı her anın bilincinde olmasından kaynaklanıyordu. Şehit yoldaşımızın adını andığımızda, O'nu tanıyan herkes en azından bir an sessizliğe gömülüp düşünmekten, saygı duruşuna geçmekten kendisini alamıyor. O atağa kalkan, kendi özgürlüğü ve bağımsızlığı yolunda şahlanan bir halkın ulusal kurtuluşçusu olmanın bütün özelliklerinin somut örneği, kahraman savaşçısıydı. Buna günlük yaşamında yığınla örnek verilebilir. Eğer yaşam sadece dar bir çerçeve içinde ele alınacaksa; gün doğumundan batımına kadar zorlukları nasıl en önde göğüslediğini dakika dakika, hatta saniye saniye anlatmak gerekir. O yaşamı böyle görmedi, görmezdi. Ve O'nun kahramanlığı da buradan kaynaklanıyordu. Mücadelenin yükünü omuzlamak, O'nun için en doğal işti.

Yaşamıyla bize çok şey öğreten; her an halkı ve savaşı yaşayan, zorluklar ortamında bile en küçük bir tereddüte düşmeden, halkın davası için öne atılan **Metin** yoldaş, yaşamıyla, mücadelesiyle kendisini kanıtlayan bir şahsiyetti.

Metin yoldaş şehit düşmeden iki ay önce bir kez daha yaralanmıştı. Günlerce kendi birliğinden ayrı, aç, susuz ve en önemlisi de yaralarını tedavi etmekten ve her türlü olanaktan yoksun ve çok olumsuz bir unsurla birlikte kalmıştı. Yanındaki unsur **Metin** yoldaşın davaya olan inancını zayıflatmaya çalışıyordu. Olumsuz unsurun, *"Parti sana sahip çıkmıyor, tedavisiz bırakıp ölmene bilinçli göz yumuyor"* vb. gibi artniyetli yaklaşımlarına karşı, bir PKK savaşçısına yaraşır en devrimci tutumu takınmasını bilmişti. O, bu tür düşüncelerden etkilenme bir yana, bunları mahkum etmede amansız davranmış, örnek davranışlar sergilemişti.

Metin yoldaş her şeyi Partiden bekleme, hazıra konma anlayışına karşı amansız bir savaşçıydı. O aşığı olduğu ülkesi ve halkının kurtuluşu yolunda savaşmak için kendisine verilen silahı bile, haketmediği erişilmez bir değer olarak gördü. En doğal haklarını kendisine fazla görebilecek, *"Parti, bize sunduğu bu kadar imkanın yanında silah da mı verecek?.. Hayır olmaz. Bizim kendi silahlarımızı savaşarak temin etmemiz gerekiyor."* diyebilecek kadar sınırsız bir alçakgönüllülüğe sahipti.

O, mücadele yaşamı boyunca, düşmana karşı savaşmanın dışında hiçbir şeyi sorun olarak görmeyen, inanç fışkıran bir kişilikti. O'na göre, halka ve mücadeleye inanan biri için mücadele saflarında sorun diye bir şey olamazdı. Fedakarlığın, güçlü yoldaşlık örneğinin sergilenebileceği yerde sorundan, uyumsuzluktan bahsedilemezdi. Ve O, saygı ve sevginin, yoldaşlara bağlılığın, fedakarlığın en güzel, en yüce örneklerini sergiledi. Bunu çevresine egemen kılmaya çalıştı.

Metin yoldaş; büyük komutanı **Mahsum KORKMAZ** yoldaşla hareket etmekteydi. Düşmanın 1985'lerde o çok umut bağladığı, Hareketimizi bitirme ve 1986 yılında atılımı önleme düşüncesi **Mahsum KORKMAZ** yoldaşın önderliğinde yerle bir edilerek, Partimizin dönem taktiğine ulaşılmıştır. **Metin** yoldaşın direnişini sadece kişisel bir kahramanlık olarak görmüyoruz, göremeyiz. Yoldaşımızın şahsında gösterilen bu direniş, halkımızın, Ordumuzun ve Partimizin gücünün en yalın biçimi ile ortaya konuluşudur.

Evet, mücadelemiz bugünkü gücüne nasıl ulaştı? Yine, 1986 Bahar Atılımı hangi zorluklar ortamında gerçekleştirildi? Ve bunlarla neler garantiye alındı? Bu gerçeklerin derinliğine kavranılması ve bilince çıkarılması gerekir.

Açık ki, her aşama büyük acı ve zorluklar temelinde yaratılmıştır. Bunu, sadece açlığa, susuzluğa ve ağır doğa koşullarına katlanma biçiminde değerlendirmek, son derece sığ ve sığ olduğu kadar da tehlikeli bir anlayış olacaktır. Faşist Türk ordusunun askeri ve siyasi imkanlarının tümünü seferber ederek bütün gücüyle mücadelemizin üzerine geldiği bir dönemde düşman saldırılarını göğüsleyebilmek için, büyük fedakarlıkların ve dayanma gücünün gösterilmesinin gerekliliği son derece açıktır. Ve yaratılan her değer, düşmanın saldırı çemberi ortasında yaratılmış, bu çember ortasında kan dökülerek mevziler kazanılmıştır.

Özellikle 1985-1986 döneminde, devrimci savaşımızın atılım yapmasını önleyebilmek için düşman olağanüstü çabalar sarfetti. '86 Bahar Atılımının ortalarına doğru, "Milli Hakimiyet Harekatı" adı altında, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı askeri, siyasi, ideolojik, ekonomik vb. tüm alanlarda büyük bir saldırı başlattı. Savaşı yerlileştirme politikasına işlerlik kazandırmak için çeteciliği geliştirme faaliyetlerine daha bir ağırlık verdi. Hareketimizi içerden çökertmek amacıyla uşak ruhlu birkaç zayıf unsuru satın alarak, bunlar vasıtasıyla komplolar düzenlemek istedi; teslimiyet ve ihanet politikasına bir kez daha sarıldı. Bunu yaygınlaştırmaya ve egemen kılmaya çalıştı. Bunların yanında, karakol ve pusu kurma faaliyetlerini doruğa çıkardı.

İşte **Mahsum KORKMAZ** yoldaşın önderliğinde '86 Bahar Atılımı böyle bir ortamda gerçekleştirildi. Sömürgeciliğin çok yönlü kuşatması yarılarak, mücadelemize yeni bir atılım yaptırıldı. Yaratılmak istenen pasifikasyon ortamı tümden parçalanarak, yoğun bir eylemlilik süreci başlatıldı. Düşmanın Hareketimiz üzerindeki oyunları boşa çıkarıldı. Çirkin emelleri kursağında bırakıldı. Kitleler içinde muazzam bir güven ortamı yaratıldı.

Geleceğe köprülerin kurulmasında **Metin** yoldaş da en değerli varlığı olan canını ortaya koyarak geleceğin köprüsünün sağlam bir ayağı durumuna ulaştı. '86 Bahar Atılımı içinde en ön saflarda **Mahsum KORKMAZ** yoldaşla birlikte savaşmaktaydı. Bu savaşıma 28 Mart'ta Gabar Dağı'nda düşmanla çıkan çatışmada **Mahsum KORKMAZ** yoldaş şehit düşerek ölümsüzleşirken, **Metin** yoldaş yaralanır. **Metin** yoldaş, yoldaşlarınca çatışma alanının dışına çıkarılır. Yoldaşları O'nu gündüzleri başka noktada kontrol altında tutarak, tedavisini ancak gece yapabilmektedir. Bu işi günlerce bıkmadan, usanmadan büyük bir zevk ve gururla yaparlar. Fakat **Metin** yoldaş hareket edecek durumda değildir. Yoldaşlarına silahını almaları için ısrar eder. Ancak her ihtimale karşı el bombasını yanında bırakır. Çünkü O şerefsizce bir ölüm biçimini kabul etmeme kararındadır. Ve küçük elbombasıyla bunu garantiye alır.

Saklandığı mağarada görüldüğü bir çoban tarafından ihbar edilir. **Metin** yoldaş altı gün tek başına mağarada yoldaşlarını bekler. Fakat düşmanın operasyonları nedeniyle arkadaşları **Metin** yoldaşın yanına uğrayamazlar. Düşman **Metin** yoldaşın bulunduğu mağaranın yakınlarında pusuya yatar. **Metin** yoldaşla birlikte yoldaşlarını da imha etmek amacındadır. Fakat durumun bilincinde olan yoldaşları pusuya girmezler. **Metin** yoldaş tam 7 gündür uykusuz, aç ve susuzdur. Düşmanla karşılaşma anında yapmayı amaçladığı tek şey vardır: Direnmek, direnmek, sonuna kadar direnmek... Komutanı **Mahsum KORKMAZ**'ın anısına yaraşır bir direniş sergilemek... O'nun intikamını almak... Düşmanı bir değil, bin defa kahretmek... Ve tarih 15 Nisan 1986'dır. Sabahın erken saatleridir. Düşman asıl saldırıya geçme hazırlığındadır. Ancak cesaret edememektedir. Önlerine bir hain, takarak **Metin** yoldaşın bulunduğu mağaraya doğru korkarak ilerlemektedirler. İlerleyenlerden biri uşak, ikisi askerdir. **Metin** yoldaş bombanın pimini çekerek, ilerleyenlerin yaklaşmasını bekler, kafasına yerleştirdiği sözüne bağlı kalır. Yakınlaşan düşman askeri üzerine bomayı atar ve patlama esnasında, **"Bijî PKK, Bijî Serok APO"** sloganlarını haykırarak ölümsüzleşir. **Metin** yoldaşın attığı bomba iki düşman askerini ve yerli uşağı da imha eder. Fakat asıl imha edilen, iki düşman askeri ve bir uşak değil; onların şahsında sömürgecilik ve ihanettir.

Evet, **Metin** yoldaş, direnişiyle sömürgecilik ve işbirlikçiliği imha ederek, geleceğin yaratılmasında öncülük etmiştir. Anısı ölümsüzdür.

Şehit Ahmet Kampından yoldaşları

GÜZ ATILIMIYLA İLERİ MEVZİLERDEYİZ

Kürdistan'da sıcak gelişmelerin hızlanması Türk sömürgeciliğinin çöküşünü derinleştirirken, düşman özel savaş uygulamalarını daha da arttırıyor. Ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı boyutlar karşısında, özel savaşın bütün uygulamalarına başvuran faşist düşman, savaşımızın kitlesel karakterini güçlendirmesini ve daha da yaygınlaştırmasını engellemek istiyor. Son olarak Silopi'de 6 yurtsever köylünün kurşuna dizilmesi, sömürgecilerin, bu yönelimini çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Kitle katliamlarını gündemleştiren Türk sömürgecileri, bu uygulamalarıyla halkımızın kendi davasına sahip çıkışını engellemeye çalışıyor. Düşmanın bu uygulamalarına karşı, Şırnak ve Cudi köylü direnişleri ile Hakkari gösterileri ardından Silopi'de de 2000 kişi gösteri yaparak, kaymakamlık binasını taşa tuttu. Bu, ulusal kurtuluş savaşımızın halk desteğine giderek daha fazla dayandığını ve güçlendiğini göstermektedir. Kitleler sömürgeciliğe karşı, mücadeleye tüm güçlerini seferber ederek, katılmaktadırlar.

Güz Atılımı döneminde de mücadelemizin kitlesel karakterinin güçlenmesi ve halkımızın sömürgeciliğe karşı eyleme geçmesi, son derece önemli bir gelişmedir. Düşmanın büyük bir askeri güç, alçakça uygulamalar ve binbir oyunla geliştirmek istediği saldırıları amacına ulaşamamakta; halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesi etrafında daha da fazla toplanması ve aktif destek sunması engellenememektedir.

Güz dönemine girişle birlikte, eylemlerin hızı artarken, Silopi başta olmak üzere, hemen hemen birçok alanda halkımızın ulusal kurtuluş savaşına sunduğu destek daha somut biçimlere büründü. Özellikle de şehir alanlarında gelişmeler, büyük bir hızla ilerliyor. Bu gelişmeler bahar ve yaz boyunca ulusal kurtuluş güçlerimizin katettiği gelişmeleri daha da ileri mevzilere ulaştırmaktadır. Bu gelişmelerin, düşmanın kapsamlı ve çok yönlü saldırılarına rağmen gerçekleşmiş olması, daha da büyük önem kazanıyor.

Savaşımızın kesintisiz olarak sürmesi, alınan tüm tedbirlerin boşa çıkması, rejimin iç çelişkilerini ve çıkmazını daha da derinleştiriyor. Özellikle de özel savaşın başarısızlığının açık bir şekilde ortaya çıkması, rejimin kendi içindeki sorunları daha da ağırlaştırmaktadır. Yetkili-yetkisiz, rejimi içine düştüğü bu krizden kurtarmak isteyen bütün çevreler, Kürdistan'da yoğunlaşan ulusal kurtuluş savaşımız üzerinde durarak, çareler önermektedirler. İç politikanın baş gündem maddesi olarak, Kürdistan sorunu üzerinde daha fazla durulması rejimin içerisine düştüğü durumun da açık bir göstergesidir. Rejimi içerisine düştüğü çıkmazdan kurtarabilmek için, bu konuda yoğun bir çaba gösterilmektedir.

Özel savaş yönetimi, tüm gücünü harekete geçirerek, sonuç alabileceği umudu içerisindeydi. ARGK gerilla birliklerinin, başarılı taktiklerle, düşman kuvvetlerine üst üste darbeler vurması üzerine, bu umutları da boşa çıktı. Birliklerine moral vermek ve yediği darbeleri gizlemek için sömürgeci ordu, sahte başarı ve operasyon haberlerini gazetelerde yayınlatan özel savaş yönetimi, böylelikle güçlü olduğu imajını kafalarda oluşturmak istiyor. En son olarak, Cudi Dağı'nın belli bir noktasına, binlerce askerini yığarak, "Cudi Apocular'dan temizlendi" haberlerini yaydı. Bu tür yayınlar bile, Türk sömürgeciliğinin içerisine düştüğü durumu göstermesi açısından son derece önemlidir. Düşman, uyguladığı tüm yöntemlerin birer birer boşa çıkması karşısında büyük bir çıkmazı yaşıyor. Bu durumunu gizlemek için de, sahte güçlülük gösterilerine sık sık başvuruyor.

Güz dönemine girişle birlikte, ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesini kesintisiz olarak sürdürmesi ve düşmana peşpeşe darbelerin vurulması, doğru taktik hat'a oturan gerilla savaşımızın bundan böyle de gelişimini sürdüreceğinin açık bir kanıtıdır. Düşmanın büyük bir güç yığınağı yaptığı son haftalar içerisinde savaşımızın katettiği gelişmeler, gelecek günlerin ulusal kurtuluş güçlerimizin zaferiyle dolu geçeceğini şimdiden göstermektedir.



Botan'da ARGK birliklerine katılan bir grup genç.

Sömürgeci Orduya ağır kayıplar verdirildi

Bu süre zarfında gerçekleştirilen eylemlerde, orduya büyük kayıplar verdirildi. ARGK gerillalarının baskın, pusu, mayınlama eylemleri sonucu sömürgeci orduya vurulan darbelerin yanısıra, çıkan çatışmalarda da, ordu birlikleri ağır kayıp verdi.

ERUH'un Akdizin köyü yoluna ARGK gerillalarının döşediği mayına çarpan cemsede bulunan askerlerden 1'i ölürken, 2'si de ağır yaralandı.

Son günlerde alanda operasyonlarını yoğunlaştıran sömürgeci ordu birliğine karşı gerçekleştirilen mayınlama eylemi yörede büyük bir etki bırakırken, sömürgeci orduda da büyük bir paniğe yol açtı.

Mayınlama eyleminden birkaç gün sonra, bu kez Eruh'un başka bir bölgesinde sömürgeci ordu birliklerine ağır bir kayıp verdirildi. Cifaf Dağı eteklerinde operasyon düzenleyen sömürgeci ordu birliğine karşı pusu kuruldu. Pusuya düşen düşman birliği ölü ve yaralı olarak onlarca kayıp verdi. Aynı eylemde ARGK gerilla birliği kayıp vermeden çıkmasını bildi.



Mardin Eyaleti ARGK gerillaları.

12 Eylül günü, Eruh'ta ayrı bir çatışma daha meydana geldi. ARGK gerilla birliğiyle düşmanın ordu güçleri arasında sabaha doğru meydana gelen çarpışmada düşmana ağır kayıp verdirildi. 12 saati aşkın bir süre devam eden çarpışmada 2 ARGK savaşçısı da şehit düştü.

20 Eylül günü, Eruh yakınlarında bir çatışma daha meydana geldi. Akşam saatlerinde meydana gelen çarpışmada, düşman birliği çok sayıda ölü ve yaralı kaybı verdi.

BEYTÜŞŞEBAP'ın Beşağaç mevkiinde sömürgeci ordu birliğiyle ARGK gerillaları arasında meydana gelen çatışma 24 saatten fazla sürdü. Çatışmada düşmana aman vermeyerek, üstün bir çarpışma kabiliyeti gösteren ARGK birliği, sömürgeci orduya onlarca kayıp verdirdi.

Düşmanın helikopter de kullandığı çarpışmada, ARGK gerillaları hava saldırısını da boşa çıkarmasını bildiler. Çarpışma boyunca sömürgeciler ölü ve yaralılarını helikopterlerle hastaneye taşıdılar.

UZUNGEÇİT'de düşmanın bir operasyon birliğine karşı pusu gerçekleştirildi. Pusuya düşen düşman birliğini, yaylım ateşine tutan ARGK gerilla birliği çok sayıda düşman askerini öldürdü veya yaraladı. Pusu eyleminden sonra, düşman yaptığı açıklamada 1 askerin öldüğünü 4'ününse ağır yaralandığını belirtti. Verilen bu sayı bile düşmanın gerçek kayıbının daha fazla olduğunun bir işaretidir.

ARALIK ilçesine bağlı ve Iğdır yolu üzerinde bulunan İslamköy yakınlarında devriye gezen bir düşman birliği pusuya düşürüldü. Operasyonu yürüten birlik hakkında gereken istihbaratları alan ARGK birliği eylem günü, pusu mıntıkasına gelerek yerleşti. Düşmanın pusuya düşmesiyle birlikte, yaylım ateşi açıldı. Açılan yoğun ateş sonucu 1 astsubay ile 2 er yaralandı.

CİZRE'ye bağlı Dirsekli köyünün Bakartal mezrasında ARGK gerilla birliğiyle, düşmanın güçleri arasında çatışma çıktı. 1 saati aşkın bir süre devam eden çarpışmada ARGK gerilla birliği kayıp vermezken, düşmanın ölü ve yaralı kaybı hakkında ayrıntılı bilgi öğrenilemedi.

ÇATAK'a bağlı Bilgi köyü yakınlarında ARGK gerilla takımı ile, düşmanın bir operasyon birliği arasında çatışma çıktı. Sabahın erken saatlerinde başlayan çatışma, gece geç saatlere kadar devam etti.

Çatışmanın boyutlanması ve yer yer şiddetlenmesi karşısında sömürgeciler bölgeye yeni güç takviyesinde bulundular. Çatışma alanına helikopterlerle özel tim görevlileri indirilmeye başlandı. Özel tim görevlilerini taşıyan helikoptere ateş açılması sonucu, 1 helikopter yara alarak düştü. Helikopterde bulunan 1 pilot ve 4 özel tim görevlisi ağır bir şekilde yaralandı. Çatışmada düşmanın verdiği kayıp hakkında da kesin bilgi öğrenilemedi.

12 Eylül günü meydana gelen bu çatışma, düşmana yeni bir korku salarken, faşist askeri darbeyi de protesto eylemine dönüştü. Faşizme karşı direnişin yükseltilmesinin gerekliliğini bir kez daha gösterdi.

ŞIRNAK mıntıkasındaki Herekol Dağı'nın Kırmızıtepe mevkiinde operasyon yürüten düşman birliğine karşı pusu kuruldu. Asker ve özel tim birliklerinin birlikte yürüttüğü operasyonda pusu çemberine özel tim birlikleri düştü.

Gerillaların yaylım ateşine karşılık verme gücünü bile gösteremeyen özel tim elemanlarından 5'i olay yerinde ölürken, birçoğu da ağır yaralandı. Çatışma alanında düşman büyük bir güç yığınağına gitti. Buna rağmen sonuç alamadı. ARGK gerillaları başarılı bir manevrayla çatışmadan kayıp vermeden çıktılar.

Silopi'ye bağlı Derebaşı köyü yakınlarında ARGK gerilla birliğiyle sömürgeci ordu birliği ve özel timler arasında çatışma çıktı. Saatlerce süren çarpışmada 3 ARGK savaşçısı şehit düşerken, düşman da ölü ve yaralı olarak ağır kayıplar verdi.

Gerek bu eylemde verdiği kayıplar, gerekse de Kürdistan'da gelişen silahlı mücadele neticesinde yediği darbeler sonucu düşman büyük bir çılgınlık içine düştü. Kitlelerin her geçen gün ulusal kurtuluş mücadelemize desteklerinin artması nedeniyle, kitleleri hedefleyen sömürgeciler, Silopi'de meydana gelen bu çarpışma ardından 6 yurtsever köylüyü alçakça katlettiler.

Bu katliama karşı sessiz kalmayan yurtseverler 2000 kişilik bir toplulukla Silopi kaymakamlık binasına taşlarla saldırarak, şehir merkezinde gösteri düzenlediler. Sömürgecilerin askeri güçlerini harekete geçirmelerine rağmen, yurtseverler gösterilerini devam ettirdiler.

KURTALAN'a bağlı Kayalısu mıntıkasında sömürgeci birliklerle ARGK'nin bir mangası arasında çatışma çıktı. Minibüsle bir mıntıkadan başka bir mıntıkaya gitmek için yer değiştiren ARGK mangası, Kayalısu mıntıkasında düşman pususuyla karşılaştı.

Karşılıklı olarak başlayan ateş sonucunda, ARGK mangası düşmanın oluşturmak istediği çemberi yarmayı başararak, dağlık alana doğru çekilmeyi başardı. Ancak, ilk açılan ateş sonucu, isabet alan bir ARGK gerillası, çatışma alanında şehit düştü. Birliğin diğer üyeleri başarılı bir şekilde geri çekildiler.

Kemalist eğitime darbe

Yeni ders yılının başlamasıyla birlikte, sömürgeci eğitimin halkımız üzerindeki asimilasyoncu etkisini azaltmaya ve bunu tümden ortadan kaldırmaya yönelik eylemlilik de yoğunluk kazandı.

Bahar ve yaz dönemlerinde hem okulların yakılması ve hem de asimilasyonun bir aracı olan öğretmenlerin uyarılması sonucu bu politika önemli oranda etkisizleştirildi. Okullar açılamaz duruma getirilirken, yüzlerce öğretmen de istifa ederek görev kabul etmemeye başladı. Bu gelişmeler, sömürgecilerin asimilasyon politikasını büyük oranda boşa çıkardı.

Yeni ders yılı başlarken, sömürgeciler bu politikalarını devam ettirmek için yeni tedbirler almaya yöneldiler. Kürdistan'daki bütün okulların açılışını 1 ay erteleyerek, tedbirlerini uygulamaya başladılar. Birçok köy okulunu kapatarak, öğrencileri sıkı güvenlik önlemleri aldıkları ve sürekli asker bulunan köylerdeki okullara götürmeyi planladıkları gibi, şehirlere yakın olanları da buralardaki okullarda okutmak istiyorlar. Bu yeni tedbirlerin uygulanma şansı olmadığı gibi, sömürgecilerin eski yaklaşımlarını terketmeleri bile, bu asimilasyon politikasının açık iflası ve sonudur. Kendisini bile korumakta acz içerisine düşen askerin bu okulları nasıl koruyacağı ise bilinmez bir durum.

Ayrıca uyarılan yüzlerce öğretmen Kürdistan'da görev yapmayarak öğretmenlikten istifa etti. Sömürgeci politikanın bir aracı olmakta ısrar eden öğretmenlere karşı geliştirilen eylemlerle bunlardaki korku ve panik arttırılarak, istifa ve kaçma süreçleri hızlandırıldı.

Son olarak Eruh'ta gerçekleştirilen eylem, sömürgeci asimilasyon politikasına büyük bir darbe oldu. Eruh-Siirt karayolu üzerine barikat kuran ARGK gerilla birliği, yoldan geçen bütün araçları durdurarak, kimlik kontrolü yapmaya başladı.

Yapılan aramalar sonucu, ARGK birliği 20 kişi ile 5 öğretmeni birlikte götürdü. Yapılan sorgular sonucu, biri müfettiş olan 3 öğretmenin düşmanın gönüllü uşakları olarak çalışıp, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işledikleri tespit edildi. Daha sonra, bu üç karşıdevrimci cezalandırılırken, 1 öğretmen de serbest bırakıldı.

Köy korucu çetelerine aman verilmiyor

NUSAYBİN'e bağlı Görentepe köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köy toplantısı yaparak, 2 haini ölümle cezalandırdılar.

Köylülere yönelik olarak gerçekleştirilen toplantıya bu hainler de getirilerek, teşhir edildiler. Suçlarını kabul eden hainler, halkın da onayı alınarak, hakkettikleri sona uğratıldılar.

Güneyyaka köyüne düzenlenen bir baskındaysa, imam kılığında köylüler arasına sokulan ve istihbarat toplamakla görevlendirilen bir ajan ölümle cezalandırıldı.

ARGK gerillaları aynı köyden 7 genci de saflarına kattılar. Köy halkı, ajanın cezalandırılmasından duyduğu sevinci oğullarını ARGK saflarına göndererek gösterdi.

PERVARİ'nin Yapraktepe köyünde koruculuk yapan 24 kişiden 12'si ARGK'nin uyarıları sonucu silahlarını bırakarak, bir daha koruculuk yapmayacaklarına dair söz verdiler.

GENÇ'in Dere köyü yoluna döşenen mayına çete ve hainlerin içerisinde bulunduğu araç çarptı. Patlama sonucu araç tamamıyla tahrip olurken, içindekiler de ağır veya hafif olarak yaralandılar.

ÇATAK'ın Dokuzdam köyünün Şahpur mezrasında işbirlikçi-uşak aşiret reislerinden Sadun Seylan'ın 1 oğlu ve 2 yeğeni, ARGK gerillaları tarafından kurşuna dizilerek, cezalandırıldılar.

VİRANŞEHİR'in Çamurlu köyüne baskın düzenleyen ARGK birliği, düşmana ihbarcılık yapan Sinan Kaynak adlı haini ölümle cezalandırdı.

Köy toplantıları sürüyor
Onlarca genç ARGK saflarına katılmaya devam ediyor

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesine paralel olarak, ARGK saflarına katılım da günden güne artıyor. Onlarca genç yapılan toplantılarda ARGK saflarına katılırken, bahar döneminden bu yana ARGK saflarına katılan gençlerin sayısı 1000'i buldu.

Son haftalar içerisinde birçok köyde yapılan toplantılarda ARGK saflarına yeni katılımlar gerçekleşti.

Uludere'nin Hilal kasabasına bağlı Vegisiba yaylasında toplantı yapan gerillalar 2 genci saflarına kattılar. Başkale'nin Aydemir köyünde toplantı yapan başka bir ARGK birliğiyse, burada 7 genci saflarına kattı. Şırnak'ın Kavuncular köyünde köy toplantısının ardından 3 genç gönüllü olarak ARGK'ye katıldı. Nusaybin'in Güneyyaka köyündeyse 7 genç ARGK'nin askerlik çağrısına cevap verdi. Gürpınar'ın Yalınca köyünde yapılan toplantı sonucu 3 genç, ulusal kurtuluşun şerefli askerlik görevi altına alındılar. Bu sürede gerçekleştirilen en geniş katılım Başkale'de yaşandı. Başkale'nin Çakırdoğan, Akçalı ve Dereiçi köylerinde toplantı yapıldı. Toplantı neticesinde her üç köyden 24 genç ARGK saflarına alındı.

Dr. Said'in ihaneti üzerine bir söyleşi

İflasın eşiğindeki köy koruculuğunun yeniden canlandırılması için sömürgecilere yardımcı olan Dr. Said'in kişiliği ve "başarı" şansı üzerine bilgi almak üzere, onu Güney Kürdistan'da Lak-1 Kampı'ndan tanıyan V. Amini adlı peşmerge ve henüz Kızıltepe kampından yeni gelmiş olan babası A. ile konuştuk.

Soru: Dr. Said'i nereden tanıyorsunuz?

Cevap: Kendisi ile birlikte Güney Kürdistan'da Lak 1'de beraber çalışmıştık.

Soru: Mücadele esnasındaki kişiliğinden biraz bahseder misiniz?

Cevap: Aslında üzerinde konuşulup değerlendirme yapılacak önemli bir kişi değildir. Kişiliksiz ve şimdi TC ile kalkıp oturan ve bu yönde kişilik kazanmaya çalışan bir kişi hakkında konuşmaya da gerek yok. Kendisi, normal bir peşmerge idi. Kendisinin peşmerge olarak cephede kalmasının nedeni de partinin (I-KDP bn.) onun aşiretini kaçırmamasından ileri geliyordu. Biliyorsunuz, her parti, eylemden sonra değerlendirmeye gider, ama bizde bu tür değerlendirmelere gidilmiyor, tam tersine, hata yapan aşiretlerin elden çıkmaması için o hataları, partiler gözardı ediyorlardı. İşte bizim partimiz de böyle idi ve sonuçta hem katliama uğradık hem de ülkemizden sürüldük.

Dr. Said'in aslında aşireti içerisinde de fazla itibarı yoktu. Ayrıca kişi olarak başarılı değildi ve siyasi alanda başarısız olduğunu da eklersek, sadece mesleğine saygı duyulan bir kişilik kalıyordu. Ama asla güven verici biri değildi.

Soru: Biliyorsunuz, günümüzde Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde büyük başarılar kazanan bir mücadele yürütülmektedir. Bu mücadelenin bir diğer zaferi ise, köy koruculuğu sisteminin çökertilmesidir. Şimdi de TC, Güney Kürdistan'da kullanılan kimyasal silahlardan dolayı kaçan peşmergelerden 2000 kişiyi kamplardan alıp Hakkari alanında, PKK'ye karşı savaştırmak amacındadır. Bunun yanısıra Dr. Said'in yardımı ile yine TC, Şemdinli alanındaki eski I-KDP bağlantılı aşiretleri silahlandırıp köy koruculuğunu yeniden diriltmeye çalışmaktadır. Güney Kürdistan'dan gelen peşmergelerin onlara katılımı ne derecede olabilir? Ayrıca Dr. Said ne kadar başarılı olabilir?

Cevap: Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde verilen bağımsızlık mücadelesine karşı silahlı olarak çıkmak ihanetin en büyüğüdür. Kamptaki kardeşlerimizin, kamplara düşüş sebebi bellidir ve her zaman, kampta olsun, dışarda olsun, tartışılan şeydir. Kendileri aşiretsel olarak verilen mücadelenin başarı şansının olmadığını yaşadılar ve gereken dersi de aldılar. Onun için birçok insanın silah alacağını zannetmiyorum. Alınsa dahi, bu politika su yüzüne çıktığı anda iflas edecektir. Aşiretlerin katılıp katılmaması sorusuna gelince, Dr. Said ve partisi, eski prestijlerini kaybetmişlerdir. Herkes olup bitenleri bilmektedir, güveni sarsılan bir parti belli adımlardan sonra kendisi duracaktır. Halk, bunlara kolay kolay katılmaz. Bunun ikinci nedeni de PKK'nin verdiği mücadele. Ayrıca ihanete girme damgasını eklersek, zannedersem ister Dr. Said olsun, ister genel sekreteri olsun, aşiretlerin yanına gittiği zaman, aşiretler bunları değerlendirecek ve karar vereceklerdir. Ama dediğim gibi hileli yaklaşımların önlenmesi için mutlak olarak kamp ve aşiretler uyarılmalıdır.

Soru: Kendinizi bu konuda duyarlı hissedip herhangi bir çağrıda bulunmak ister misiniz?

Cevap: Ben, özellikle kampta kalan kardeşlerime ve aşiretlere seslenmek istiyorum: Hepinize en derin sıcak selamlarımı iletiyorum.

Kardeşlerim, biliyorsunuz ki örgütsüzlükten katliamlara maruz kaldık ve sürgün olduk. Tüm bunlar oldu ama, asla ihanete girmedik, davamız kutsaldı ve ulusal bir davaydı. Onun için tüm kamptaki arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin bu davanın en güzel örgütlü çalışmasının örneği olan ve gelecekte bağımsız Kürdistan'ı vaadeden PKK'ye karşı gelmeyelim. İster Dr. Said olsun, ister başkası, gelişen ulusal mücadelemize karşı çıkanları durdurtmak, tecrit etmek hepimizin görevidir.

Soru: PKK'ye bakış açınız nedir?

Cevap: Ben partimin talimatı üzerine değişik alanlarda görev aldım ve çalışmalarımı yürüttüm. Hiçbir zaman PKK kadar olamadık. PKK'nin sistemli çalışması bizlere yakın gelecekte bağımsız Kürdistan'ı vaadediyor.

Tüm peşmergelerimize başarı dileklerimizi iletiyorum, ayrıca zindanlarda direnen kardeşlerimizle kalplerimizin aynı anda çarpmakta olduğunu belirtmek istiyorum. Parti Genel Sekreteri APO'ya selam ve saygılarımı iletiyorum.

V. Amîni'nin babası A. ile yaptığımız kısa söyleşiyi de aktarıyoruz:

Soru: Siz Kızıltepe'deki kamptan yeni geldiniz. Dr. Said'i nasıl tanıyorsunuz?

Cevap: Aşiretinin güvenini alamayan Dr. Said, yurtsever bir aşiret olan Dotiyan aşiretindendir (Dihuk mıntıkasında).

Soru: Dr. Said'in kamp yaşamı nasıldı?

Cevap: Onun hangi kamp yaşamından bahsediyorsunuz? Bizler, bir ihtiyaç için (o da asker refakatinde) kamp dışına çıkabilirken, Dr. Said dışarda serbestçe geziyordu. Her kampa gidip gelebiliyordu, üstelik izinsiz.

Soru: Kendisine kampta bu tür ayrıcalık tanındığı için şüphelenmiyor muydunuz?

Cevap: Evet, TC ile beraber çalıştığı artık gizlenemiyordu ve herkes onun ne mal olduğunu biliyordu. Ama ne yazık ki esirdik ve elimizden bir şey gelmiyordu. Size şunu da belirteyim, kendisi zaten iflas etmiş bir politikanın takipçisidir ve zannedersem onu takip edenler de iflasa gideceklerdir. Kampta onunla ilişkisi olan kişiler çok azdır.

Yaptığımız bu söyleşi için baba ve oğula teşekkür ediyoruz.

Gabar Ç. 19.8.1989

ARGK güçlerinin eylemleri benimsenmektedir.

Soru: İzine ne zaman, hangi tarihte gittiniz?

Cevap: 12.08.1989 tarihinde izine gittim.

Soru: Hangi alanda izin yaptınız?

Cevap: Bingöl-Kiğı alanında senelik izinimi geçirdim.

Soru: Gittiğiniz ve kaldığınız alanda eylemler var mıydı?

Cevap: Evet, gittiğimden bir gün önce yani pazar günü 13.08.1989 tarihinde Bingöl-Karakoçan-Xezik mıntıkasında otobüs ve bir TIR yakılmıştı.

Otobüs içinde bulunan yolcular indirilerek propaganda yapıldıktan sonra otobüs ve TIR yakıldı. Yanan otobüs iskeleti yol kenarında duruyordu ve askerler araştırmaya gelmişler, ancak yolun kenarı ormanlık olduğu için korkudan fazla araştırma yapmadan çekip gitmişler. Daha sonraki süreçte, Kiğı'nın Adaklı ilçesine bağlı Aktaş köyü (Kevre Spi) mıntıkasında yakalanan muhtar ve koruculardan 4 kişi suçlu tesbit edilerek ölümle cezalandırılmışlardı. Bu hainler, ARGK güçlerince cezalandırıldıktan sonra, bir grup ARGK gerillası köye girerek köy halkına propaganda yapıyor ve devletle işbirliği içinde olan hainlerin evlerini de ateşe vererek yakıyor.

Köyde devletin vermiş olduğu silahı ARGK güçlerine teslim edenlerin evlerine dokunulmuyor; sadece silahlarıyla birlikte kaçan hainlerin evleri yıkılmıştır.

Soru: Tüm bunlardan sonra devletin tavrı ne olmuştur?

Cevap: ARGK güçlerinin yaptığı eylemden sonra çevre köylerdeki muhtarlar, köy korucuları ve özel olarak dozerleri beklemekle görevlendirilen bekçiler, haberi alır almaz, devletin kapısına koşarak silahlarını bırakıp, istifa etmek istemişlerdir. Ancak devletin bunlara verdiği cevap şu olmuştur: "En az sizden beş kişi ölmelidir ki istifanız kabul edilsin."

Soru: Halkın bu gelişmeler karşısında tutumu nasıldı?

Cevap: Benim görebildiğim kadarıyla kitle, büyük bir oranda devletin var olan baskı politikasına alışmış ve korku sisteminin azaldığı bu bağlamda askerin içine düştüğü panik ve var olan eylemler köylüler arasında sohbet konusu olmakta ve ARGK güçlerinin yaptıkları eylemler benimsenmektedir.

Soru: Kaldığınız bölgede gençliğin durumu nasıldır?

Cevap: Kaldığım yerde gençlik fazla yoktu, genellikle Türkiye metropollerine, Avrupa'ya gitmişlerdir.

Soru: Son olarak söyleyeceğiniz bir şey var mı?

Cevap: Son olarak devletin içine düştüğü aczi ve ARGK'nin gücünü çok iyi gördüm; bu durumdan dolayı tüm memnuniyetimi belirterek, bundan böyle tüm yoldaşlara, bu davaya emek verenlere başarılar diler, saygılarımı iletirim.

Berxwedan muhabiri
Viyana/10.09.1989

KATİLLERDEN HESAP SORACAĞIZ

Baştarafı 1. sayfada

teliğindeydi.

Silopi'de 6 yurtsever köylünün alçakça katledilmesi, ilk olay değildi. Bundan önce Çukurca ve Beytüşşebap'ta da toplu katliamlar yapılmıştır. Ayrıca yüzlerce insanımız gizli bir şekilde katledilmiştir. Birçoğunun cesedi bile bilinmezken, bir kısmı da gizlice öldürülmüştür. Yine kelle avcılığı teşvik edilerek, katliamlara açık davetiye çıkarılmıştır.



Son Silopi katliamı, faşist özel savaş yönetiminin halkımıza karşı katliamlarını bundan sonra daha da arttıracağının bir işareti olmaktadır. Tüm halkımızı düşman gibi gören ve bunu basından da açık bir şekilde duyuran Genelkurmay Başkanının katliamlara resmen onay verdiği açıklamalarından anlaşılmaktadır. Bu açıklamalarla birlikte, önce Çukurca ve Beytüşşebap'ta savunmasız ve silahsız insanlarımız katledildi. Silopi katliamı ise, faşist rejimin bu tür saldırılarını daha da arttırmak amacında olduğunun bir göstergesidir.

Savaş kurallarını ayaklar altına alarak, katliamlara girişen faşist rejim, bu karşı-devrimci uygulamalarıyla kitleleri tehdit ve şantajla yıldırıp, mücadelemizden koparmaya çalışıyor. Savunmasız bir şekilde olan 6 köylünün kurşuna dizilerek katledilmesi, özel savaş yönetiminin askeri yenilgisinin hızlandığının bir göstergesidir.

Benzer uygulamaları, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı mücadele eden diğer halkların deneylerinde de görmekteyiz. ABD emperyalizmi Vietnam'da, Somoza diktatörü Nikaragua'da, Portekiz sömürgecileri, Angola'da ve Mozambik'te benzer uygulamalara, askeri ve siyasi yenilgileri derinleştikçe daha fazla başvurmaya başladılar. Halkın kendi bağımsızlığına ulaşmak için, ulusal kurtuluş savaşına daha fazla katılmaya başlaması, katliamların yoğunlaşmasını da birlikte getirmektedir. İşte, Kürdistan da benzer bir durumu yaşadığından, kitle katliamları hızlandırılarak, faşist özel savaş başarı ile tamamlanmak isteniyor. Kitleler üzerinde uygulanan bütün karşı-devrimci yöntemlerin sonuç vermemesi nedeniyle, faşist rejim, amacına ulaşmada elinde kalan son silahı katliamlara daha alçakça yöntemlerle girişmeye başladı. Son Silopi olayı da, bu gelişmelerin bir sonucu olarak gündeme geldi.

Katliamın duyulması ardından Derebaşı köylüleri, faşist rejimin saldırılarına karşı sessiz kalmayacaklarını göstermek ve katillerden hesap sorulmasını sağlamak için, ilçe merkezinde bir gösteri düzenlediler.

Derebaşı köyünden gelen 200 kişi ilçe merkezinde yürüyüşe geçtiğinde, sayı büyük bir artış göstererek 2000'e ulaştı. 2000 kişilik kitle, kaymakamlık binasına doğru yürüyüşe geçerek, *"Cinayeti işleyenleri istiyoruz"*, *"Masum vatandaşlar vurulmasın"*, *"Hakkımızı arayacağız"*, *"Sesimizi Avrupa'ya duyuracağız*, *"Bu gidişle hepimizi öldürecekler"*, *"Katilleri istiyoruz"* gibi çeşitli sloganlar bağırmaya başladılar. Yürüyüş korteji, kaymakamlık binası önüne gelerek, burada slogan atarak gösteriyi sürdürdü. Bu arada binayı taş yağmuruna tutan yurtseverler, özel tim birliklerinin müdahale etmesi üzerine, bunlara taş ve sopalarla karşı koymaya başladılar.



Göstericilerle özel tim birlikleri arasında süren çatışma uzun bir süre devam etti. Özel tim birlikleri kitlelerin üzerine ateş açarak gösteriyi dağıtabildi. Çatışma esnasında 4 yurtsever isabet aldığı kurşunlarla yaralandılar. Bunun yanısıra, 40'a yakın yurtsever de gözaltına alındı. Aynı gösteride gazetecilere, *"Siz de PKK'lisiniz"* diyen özel tim görevlileri, gazetecilerin filmlerini toplayarak, bunları da gözaltına aldılar. Daha sonra gazeteciler serbest bırakıldı.

2000 kişilik bir kitlenin ilçe merkezinde gösteri düzenleyip, hükümet konağını taşa tutması ve özel tim birlikleriyle taş ve sopalarla çatışması, **Kürt intifadasının** ayak seslerinin ne kadar yakın olduğunun bir göstergesidir.

Halkımız eskisi gibi sömürgecilerin katliamları karşısında sessiz kalmamaktadır. Geçmişte yapılan katliamlar halkımızın sinmesine, sömürgeci terörden korkarak geri çekilmesine yol açarken, bugün sömürgecilerin açık tehdit ve katliamlarına rağmen, halkımız ulusal kurtuluş mücadelemize verdiği desteği kesmemekte ve sürdürmektedir.

PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlelerde yarattığı büyük güven, halkımızın sömürgecilere karşı daha aktif olarak mücadeleye katılmasına yol açmaktadır. Silahlı mücadelemizin '89 Bahar Atılımıyla birlikte sürekli yükselen bir ivme göstermesi, kitlelerin ulusal kurtuluş mücadelemizin saflarına daha fazla akmasına yol açtı. Halkımız, bu mücadele etrafında bugün daha fazla kenetlendiği gibi, sömürgecilerin katliam ve saldırılarına karşı da sessiz kalmamaktadır. Halkımızın mücadeleye bu şekilde aktif olarak katılması, küçük-burjuva reformistlerinin *"Halkımız mücadeleye hazır değil"* iddialarını da boşa çıkardı. Silahlı mücadelemizin gelişmesiyle birlikte kitle örgütlenmesi ve kitlelerin devrime katılmasının da gelişeceği açık bir şekilde ortaya çıktı.

Halkımıza karşı, savaş kurallarını bile bir kenara bırakarak alçakça katliamlara girişen faşist Türk sömürgecilerinden, işledikleri suçların hesabı birer birer sorulacaktır. Katiller işledikleri suçların cezasını mutlaka göreceklerdir. Faşist rejim, silahsız ve savunmasız insanlarımıza karşı katliamlarını yoğunlaştırdıkça, bunu sürekli bir uygulama haline getirdikçe, silahlı mücadelemizi daha da yoğunlaştırarak, katillerden suçlarının hesabı misliyle sorulacaktır. Şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da halkımıza karşı işlenen hiçbir suç cezasız bırakılmayacaktır.

8 yurtsever sürgün edildi

"Ferman padişahınsa dağlar bizimdir"

Baştarafı 1. sayfada

çıkmakta, böylece kendi topraklarından uzaklaşmakta buldular.

Kürdistan'ı boşaltma taktiğini Türk sömürgecileri çeşitli yöntemlerle günümüze kadar sürdürdüler. Sayıları milyonları aşan insanımızın Avrupa'dan Afrika'ya kadar geniş bir alana sürülmesi, sömürgecilerin uyguladığı bu çok yönlü sürgün politikasının bir sonucudur.

Bu gizli sürgüne, özel savaş yönetiminin uygulamalarıyla birlikte yeni bir sürgün politikası daha eklendi. "Devletin güvenliğini tehlikeye düşürdükleri" gerekçesiyle sekiz Kürdistanlı, Olağanüstü Hal Bölgesi'nin dışına çıkarıldı.

Sürgün kararının tebliğ edilmesi, Türkiye ve Kürdistan'da geniş çevreler tarafından tepkiyle karşılandı. İlerici-demokrat çevreler yaptıkları, açıklamalarda ve Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne çektikleri telgraflarda sürgün kararını protesto ettiler.

Sürgüne gönderilenler, kendi bölgelerinden ayrılırken, halkın geniş desteğini gördüler. Siirt, Batman ve Diyarbakır'da geniş halk toplulukları sürgünleri uğurlamaya geldiler. Sürgünler, büyük bir sevgi gösterisi ve destekle uğurlandılar.

Halk kitlelerinin sürgünlere bu derece sahip çıkması, onların yalnız olmadığını haykırması, sürgün tehdidinin de tutmayacağının açık bir göstergesidir. **Halkımız**, Olağanüstü Hal Yönetiminin uygulamaya koyduğu bu yeni saldırıların, ulusal kurtuluş mücadelemize artan kitle desteğinin azalmasına değil, daha da artmasına yol açacağını bir kez daha netleştirdi.

Sürgün politikası, daha Osmanlılar döneminde uygulanan bir yöntemdir. Bütün isyanlar dönemi, bir sürgün dönemidir. Öyle ki küçük bir kıpırdanış bile, sürgünlerin olmasına yetiyor. Osmanlı paşalarının açıktan uyguladığı bu sürgün politikası, TC döneminde daha sinsi yöntemlerle yürütülmeye başlandı.

Kanla bastırılan isyanlar ardından, onbinlerce insanımız topraklarından sürüldü. Büyük çoğunluğuna yıllarca kendi topraklarına dönme izni verilmedi. Bu açık sürgünle birlikte gizli sürgün de TC döneminde sinsi bir şekilde geliştirilmeye başlandı. Bütün bu uygulamalar sonucu milyonlarca insanımız topraklarından sürüldü.

Asimilasyonla yok edemediği halkımızı, boşaltma taktiğiyle yok etmeyi amaçlayan Türk sömürgecileri, büyük bir göç hareketini de dayattılar. Bugün bile yüzbinlerce gencimiz eline pasaport tutuşturularak, Avrupa metropollerine gönderiliyorlar. Hiçbir iş imkanı yaratılmadığı gibi, zor uygulanarak da bu sürgünler gerçekleştirilmektedir. Adeta, ülkeden kaçış, kurtuluş gibi insanlarımıza dayatılmaktadır.

Böylesi yaygın bir sürgün politikasının yanında 8 kişinin sürgün kararı, sayı olarak olmasa da; bu uygulamanın gerçekleştiği dönem ve uygulanma biçimi gözönüne getirildiğinde anlamı daha açık bir şekilde görülebilecektir.

8 kişinin sürgünü ile, ulusal kurtuluş mücadelemize destek veren tüm Kurdistanlı yurtseverlere gözdağı verilmek isteniyor. PKK'ye ve ulusal kurtuluş savaşına destek olduğu sürece, bu tür uygulamaların arkasının kesilmeyeceği kitlelere gösterilmek isteniyor.

Haklarında sürgün kararı verilenlerin durumuna baktığımızda bu gerçeği daha açık bir şekilde görebilmekteyiz. Sürgün edilenler arasında altı çocuk anası Ayşe Karabulut da bulunuyor. En büyük çocuğu onbir yaşında olan Ayşe Karabulut'un sürgün edilmesi, kitlelere gözdağı verilmek istenmesinin açık bir örneğidir. Sürgün kararına ilişkin olarak görüşlerini belirten Ayşe Karabulut, **"Eğer, devlet benim gibi okuma-yazma bilmeyen, 6 çocuklu bir kadından korkuyorsa, o devlet bitmiştir"** dedi. Benzer bir açıklamayı da Remziye Rüzgar yaptı. Remziye Rüzgar da, **"Devlet, benim gibi okuma-yazma bilmeyen bir kızdan korkuyorsa, o devletin vay haline"** dedi.

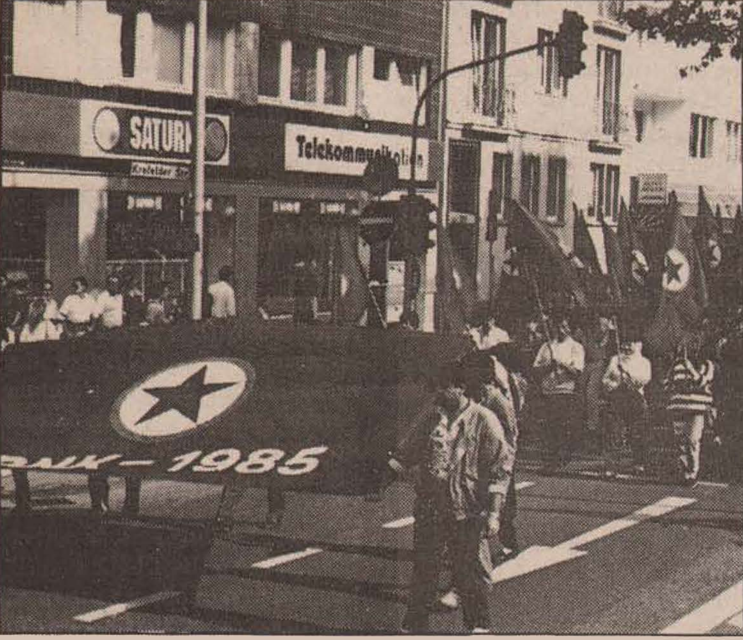
Zübeyir Aydar, **"Aslında sürgün olayı yeni değil"** dedikten sonra, **"Devlet yıllardır sürüyor insanları bölgeden, sessizce, belge vermeden. Şimdi resmen adı konuyor"** dedi. M. Ali Sevilgen kendisine, **"Ya bizimle ol, ya çek git buradan"** denildiğini açıkladıktan sonra, **"Bu halka bir gözdağıdır, bakın bunları sürdük, sizi de öldürürüz gerekirse, diyor devlet"** dedi. Nitekim, sürgün olayının hemen ardından Silopi'de 6 yurtsever köylünün katledilmesi, özel savaşın tümüyle kitleleri hedefleyen bir boyutta geliştirilmek istendiğinin açık bir göstergesidir.

Sürgün fermanını eskiden padişahlar veriyordu, bugün özel savaş yönetimi veriyor. Sürgün kararını verenlerin durumunda pek bir değişiklik yok. Ama sürülenlerin durumu bugün çok farklıdır.

Eskiden sürgünler, isyanların ezilmesi ardından gündemleştirilirken, bugün sürekli zafer kazanan bir mücadeleye karşı uygulanmak isteniyor. Bu bakımdan sürgünlerden, özel savaş yönetiminin beklediği sonucu alması mümkün değildir. Sürgün fermanlarını peşpeşe verse de, dağları zaptetmiş gerillalarımız, düşmanın ülkemizi boşaltma taktiğini tersine çevirmesini bileceklerdir. Gerillalarımız dağlarımızda tüm insanlarımızı koruyacak, kendi toprakları üzerinde kalmalarını sağlayacak bir kapasiteye doğru hızla konumlanmaktadırlar. Sömürgecilerin, topraklarımızdan sürülme günleri yakındır.

Eskiden sıkça söylenen bir söz vardır: Ferman padişahınsa dağlar bizimdir. Bugün de bizim gerçekliğimizde bu yaşanıyor. Fermanlar verildiği kadar verilsin, dağlarımız ve insanlarımız varoldukça sömürgecilere ülkemizde yaşam hakkı tanınmayacaktır.

12 Eylül faşizmi yürüyüş ve mitinglerle protesto edildi



Bonn Berxwedan muhabiri

ERNK, TSK, SVP, THKP-C (Acilciler), TKP-B, Toplumsal Kurtuluş, Av. Dev-Genç, Ekim, TKDP-KUK, KAWA, TKP-ML Hareketi, TKİH ve TDKP Batı Almanya örgütlerinin birlikte düzenlediği ve TKP/ML-Partizan Almanya Örgütü'nün de desteklediği yürüyüş ve miting eylemi, 9 Eylül 1989 tarihinde FAC'ın Köln kentinde gerçekleşti. Yürüyüşün başlangıç alanı olan Ebertplatz Meydanı'na, daha sabahın saat 8'inde binlerce Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci-demokrat ve yurtsever, coşku dolu gür sloganlarla akın akın doldular. Her örgütün kitlesi kendi kortejlerinde, flama, bayrak ve pankartlarının arkasındaki yerlerini aldılar. ERNK'li yurtsever kitleler de PKK, ERNK ve ARGK pankartlarının arkasında Cephe Birlikleri olan işçi, kadın, gençlik ve çocuk ile sanatçılar birliği Hunerkom'un kortejlerinde yerlerini aldılar. "Bijî Serok APO", "Kahrolsun sömürgeci-faşist cunta", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Mehmetler ve Hüseyinler ölmez" ve "Bijîn PKK-ERNK û ARGK" sloganlarını sık sık haykırarak alanın en çoşkulu ve görkemli tablosunu oluşturdular.

Saat 11.30 civarında, başlangıç alanından yürüyüşe geçen onbinler, miting alanına doğru büyük bir görkemlilikle ilerlediler.

Kürdistanlı kadınların, çocukların, sanatçıların oluşturduğu kortejin, giyilen rengarenk milli giysiler ve davul-zurna eşliğinde oluşu, daha fazla dikkati çekiyordu.

Eylemi birlikte gerçekleştiren örgütlerin dışında, 1000'in üzerinde Alman demokrat ve ilerici de ERNK kortejinden sonra yerlerini alarak güçlü dayanışmada bulundu. Yine, Devrimci Partizan, Dev-Yol, Sosyalist Parti ve diğer bazı güçler de eyleme dayanışmacı olarak destek sundular.

Kürdistan'da yükselen silahlı ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türkiye'de toplumsal muhalefetin geliştirdiği mücadeleyi temel almak, 12 Eylül faşizminin icraatlarını protesto etmek ve zindan direnişlerini desteklemek hedefleri etrafından oluşan ortak platformun çağrısı üzerine 15 binin üzerinde Kürdistanlı, Türkiyeli ve Alman devrimci-demokrat, ilerici ve yurtsever, bu yıl muhteşem bir yürüyüş ve mitingi gerçekleştirmiş oldu.

Yürüyüş, yaklaşık olarak 2 saat sürdü. 5 kişilik sıralar halinde birer metre aralıklarla yürüyen kitle, Rudolfplatz Meydanı'na varıldığında yapılan 25 dakikalık bir ara miting nedeniyle, topluca yere oturdu. Ara miting esnasında yapılan Almanca konuşmadan sonra, yürüyüşe devam edildi. Yürüyüşün başı, miting alanı olan Neumark'a varırken, arkası daha yeni başlangıç alanından çıkıyordu.

Büyük bir disiplin ve coşku içinde geçen yürüyüşte tüm kortejlerden daha uzun olan ERNK korteji, içten ve canlı sloganlarıyla yürüyüşe katılanların da ilgisini çekiyordu. Bu coşkulu tablo karşısında birçok insan sevincini her vesilede dile getiriyordu.



Yunanistan-12 Eylül'ü protesto yürüyüşü.

Tertip komitesince oluşturulan zengin bir programla miting sürdürüldü. Bir taraftan yürüyüşün alana girişi devam ederken, diğer taraftan konuşmalar ve şiirler sunuluyordu. Aynı zamanda da ERNK taraftarı Hamburg folklor ekibi gösterilerde bulunuyordu.

Tüm gruplar miting alanına girdikten sonra folklor gösterileri durdurularak şu şekilde bir miting başlatma konuşması yapıldı: "12 Eylül faşizminin 9. yılında Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadeledeki muazzam ve azimli güçbirliği ve direnişinin, faşizme karşı öfkesinin bir parçası olarak, bu eylemi gerçekleştiren Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütleri, devrimci-demokratları, yurtsever ve emekçileri, ilerici ve demokrat dostları direniş ruhu ve devrimci coşkumuzla selamlıyoruz."

Daha sonra üç dilde program açıklanarak şu temelde miting sürdürüldü: ERNK taraftarı Bonn folklor ekibi, Türkçe siyasi konuşma, Türkiyeli bir demokrat Ozan, ERNK taraftarı Frankfurt folklor ekibi, Kürtçe siyasi konuşma, ERNK taraftarı Köln foklor ekibi ve Hunerkom'un üyesi müzik grubu Koma Bêrivan.

Özellikle ERNK taraftarı ekiplerin sunduğu folklor gösterileri ve Koma Bêrivan'ın Kürtçe, Türkçe, Arapça, Almanca sunduğu müzik parçaları, mitinge büyük bir renk ve coşku kazandırdı. Bu nedenle kitleler sonuna kadar dağılmayarak ayrıca bir kültür festivalini yaşama imkanına kavuştular.

Miting, saat 17.00'de şu sözlerle son buldu: "12 Eylül faşizmine karşı gerçekleştirilen ortak eylemimiz burada sonuçlanmıştır. Yeni güç ve eylem birliklerinde buluşmak üzere, bu eylemi gerçekleştiren tüm emekçileri, devrimci-demokratları, yurtseverleri ve halklarımızın dostlarını devrimci coşkumuzla bir kez daha selamlarız."

12 Eylül faşizmini protesto yürüyüş ve mitingine şu örgütlerden mesajlar ulaştı: Kızıl Yardım (Rote Hilfe), Halk Cephesi (Volksfront), Alman Komünist Partisi-KPD, KPD İnşası İçin İşçi Birliği, El-Salvador Radyosu (Radio Venceremos-Köln), Al Karamah Dergisi, İran Devrimci İşçiler Örgütü (Kahe Karger), TKP-LM Hareketi Yurtdışı Komitesi ve ERNK Avusturya taraftarları.

Batı Alman radyo, televizyon ve gazeteleri 15 bin kişinin yürüyüşe katıldığını duyurdular. Ayrıca TAZ (Tageszeitung) gazetesi de yürüyüş üzerine bir sayfa yayınlayarak, 20 bin kişinin katıldığını yazdı.

Sömürgeci-faşist cuntanın 9. yıldönümünü protesto etmek amacıyla gerçekleştirilen yürüyüş ve mitingde ortaya konan görkemlilik ve kitlesellik bir daha şu gerçeği ispatladı: Kaybeden Türk sömürgecileri ve emperyalist destekçileri; kazanan ise savaşan Kürdistan ve Türkiye halkları olacaktır.

AVUSTURYA

Viyana Berxwedan Muhabiri

9.9.1989 tarihinde 12 Eylül faşizminin iktidara gelişinin 9. yılını protesto etmek için Kürdistanlı ve Türkiyeli 5 örgüt tarafından Viyana şehir merkezinde bir yürüyüş düzenlendi.

Ortak düzenlenen yürüyüşe toplam 300'ün üzerinde bir kitle katılımı sağlandı. ERNK taraftarlarının çağrısı üzerine biraraya gelen örgütlerden Av. Dev-Genç 20, TKP-ML/DABK 50, TDKP 50, TKP-ML/Merkez 48, MLSPB 2 kişi ile yürüyüşe katılım sağladılar. ERNK taraftarları ise 130 kişilik bir sayı ile yürüyüşte yer aldılar. TKP-ML/Merkez, yürüyüşe dayanışmacı olarak katıldı.

Yürüyüş korteji, saat 09.30 sularında hareket ederek Türk Konsolosluğu önünden geçti. Konsolosluk kapısına, üzerinde "Kahrolsun faşist Türk devleti" yazılı bir siyah çelenk bırakıldıktan sonra yürüyüşe devam edildi. Sık sık Almanca, Türkçe ve Kürtçe atılan slogan ve yoğunca dağıtılan bildirilerle Avusturya kamuoyunun ilgisi çekildi. Yürüyüş oldukça coşkulu geçti.

Miting alanında biriken kitleye yönelik Türkçe ve Almanca konuşmalar yapılarak dikkatler, faşizmin iktidara gelişine, Türkiye ve Kürdistan'daki son gelişmelere; faşist yönetimin Kürdistan'daki katliamlarına ve cezaevlerindeki faşist uygulamalarına çekildi. Yapılan kültürel gösterilerden sonra miting saat 13.00 sularında sonuçlandı.

FRANSA

Strasbourg/Berxwedan

9.9.1989 tarihinde Fransa'nın Strasbourg kentinde, ERNK, TDKP, TKP-ML Hareketi, TKP-ML-TİKKO ve TKEP taraftarlarınca ortaklaşa bir protesto yürüyüşü düzenlendi. 12 Eylül faşist cuntasını 9. yılında protesto etmek amacıyla düzenlenen yürüyüşe 350 civarında Türkiyeli ve Kürdistanlı yurtsever ve demokrat katıldı. Baştan sona coşkulu ve gür sloganlarla geçen yürüyüşe olan ilgi oldukça fazlaydı. Özellikle ERNK taraftarlarınca oluşturulan kortejde en önde Cephe bayrağı, arkasında "Bijî Serok Apo", "Kürdistan'da kimyasal silah kullanımına hayır", "Kürdistan'a bağımsızlık; katliamlara son" pankartlarının taşınması ve "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur" sloganlarının kararlıca atılması yürüyüşe daha bir canlılık katıyordu.

Yürüyüş boyunca görülen diğer bir olumlu yön ise, Türkçe ve Fransızca yayın ve bildirilerin yoğunca dağıtımı ve Fransız kamuoyunun yakın ilgisiydi. Fransız basını da yürüyüşü gazetelerinde haber olarak vererek kamuoyunu bilgilendirdi.

YUNANİSTAN

Atina/Berxwedan

Sömürgeci-faşist Türk devletinin, özellikle 1980 Eylül'ünde işbaşına getirdiği faşist ordu eliyle Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı günümüze kadar sistemli olarak uygulayageldiği sömürü, işkence, katliam ve devlet terörü, düzenlenen bir protesto yürüyüşüyle lanetlendi.

12 Eylül 1989 tarihinde Yunanistan'ın Başkenti Atina'da Kürdistanlı ve Türkiyeli siyasi hareketlerin düzenlediği ve bir kısım Yunanlı ilerici ve demokratın da içinde yer aldığı ortak yürüyüşe 600'ün üzerinde bir kitle katılımı sağlandı. Atina'nın merkez alanı sayılan Lavrion durağından başlayan yürüyüş, Yunan demokratik kamuoyunun sevgi gösterisi arasında Türk Elçiliğinin bulunduğu alana doğru hareket etti. Yürüyüş boyunca sık sık sloganlar atıldı ve ortak hazırlanan bildiriler dağıtıldı. ERNK taraftarlarının taşıdıkları flamalar, pankartlar ve gür sesle haykırdıkları sloganlar yürüyüşe özel bir ilgi ve canlılık kazandırıyordu.

Türk Elçiliği önünde biriken kitleler, dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuna davet edildiler. Sonra, yürüyüşün amacını, faşist cunta ve uygulamalarını dile getiren ortak konuşma metni, Türkçe ve Yunanca olarak okundu. Konuşma ve mesajlardan sonra kültürel gösteriler sunuldu. Bu arada faşist Evren ve Özal kliğini temsilen yapılan kuklalar ateşe verilerek yakıldı. Devrimci disiplin ve çoşku içerisinde geçen yürüyüş eylemi, başarılı olup amacına ulaştı. Yunan basını da protesto yürüyüşünü gazetelerinde geniş bir şekilde işleyerek kamuoyuna duyurdu.

12 Eylül faşist cuntasının 9. yılında protesto yürüyüşüne Devrimci Birlik Platformu güçleri (PKK, THKP-C/Acilciler, SVP, TKP-B), TKP-ML, Av. Dev-Genç, MLSPB, Dev-Savaş, TKP/ML Hareketi, TDKP düzenleyici örgütler olarak katıldılar.

ARGK ile dayanışma gecesi yapıldı

Danimarka/Berxwedan

9.9.1989 tarihinde Danimarka'nın Kopenhagen kentinde ARGK ile Dayanışma Gecesi düzenlendi. Saat 16.30'da başlayan geceye yaklaşık olarak 700 civarında bir kitle katılımı oldu. Gece programı içerik olarak oldukça zengindi. Sahnedeki her gösteri, kitlenin çoşkun alkışları ve gür sloganları arasında tamamlanıyordu.

Gece programı, başta Kürdistan devrim şehitleri olmak üzere dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Sahneye çıkan koro ekibi izleyicilere direniş marşlarını okudu. Ardından Ozan Armanc devrimci direnişçi türküleriyle kitlenin beğenisini kazandı. Gecenin anlam ve önemini içeren

Türkçe siyasi konuşmayı kitleler büyük bir ilgi ile dinlediler. Kürdistan'daki silahlı direnişlerden verilen başarılı ve canlı örnekler, kitledeki coşkuyu doruğa ulaştırırken, konuşma sık sık slogan ve yoğun alkışlarla kesildi. Konuşmadan sonra Kopenhagen çocuk folklor ekibi sahneye çıkarak birbirinden güzel oyunlar sergiledi. Daha sonra Ozan Xemgin, Koma Nujin (müzik ekibi), Arhaus Müzik ekibi, Ozan Şemdin ve Ozan Zinar peşpeşe sahneye çıkarak devrimci-direnişçi türkülerini sundular. Yapılan Danimarkaca ve Kürtçe siyasi konuşmadan sonra gece programına 20 dakika ara verildi.

Gecenin ikinci devresi oynanan tiyatro oyunuyla devam etti. Tiyatro oyunu, güncel konuları içermesi nedeniyle önemli derecede ilgiyle izlendi ve coşkuyla karşılandı. Tiyatrodan sonra Kopenhagen karma folklor ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden biraraya getirdiği birbirinden güzel oyunları sergiledi. Folklor ekibi, izleyicilerin yoğun alkışları arasında programını tamamlayarak sahneyi Ozan Xelil Xemgin'e ve Koma Berxwedan'a terketti. Peşpeşe sunulan devrimci-direnişçi ve halk türküleri, salondaki coşku atmosferini oldukça arttırdı. Ve en son gelenekselleşen APO Hatê Hîlvanê halayıyla gece programı, kitlenin yoğun sloganları arasında sonuçlandı.

ARGK ile Dayanışma Gecesi'ne Nikaragua Komite, Advokaterne TH. HOYER OGNIELS FORSBY, Kopenhagen YJWK, Radio Botan, Danimarka YXK, İsveç ERNK Taraftarları ve Fıratspor Yürütme Komitesi dayanışma mesajlarını sundular.

Sol güçler aralarındaki dayanışmayı daha da güçlendirmelidir

Ağustos ayının ikinci yarısında Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevleri direnişleriyle dayanışmak ve Kürdistan'daki katliam provalarını protesto etmek amacıyla, Paris'te 40'ın üzerinde Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci-yurtsever açlık grevine girdi. Birçok sol gücün ilk defa bu kapsamda ortak eylemde bir araya gelmesi güçlü bir dayanışma örneği oldu. **Berxwedan** adına, bu kadar farklı ideolojik-politik yapıya sahip olan güçleri bir araya getiren gelişmeyi ve buna bağlı olarak da Kürdistan'daki mücadeleyi nasıl değerlendirdiklerini her örgütten bir açlık grevcisine sorduk. Aldığımız yanıtları kısaltarak yayınlıyoruz:

"Birçok örgüt bizimle dayanışmada bulunarak ortak eylemde yer aldı. Bu olumlu bir gelişmedir, fakat yeterli değildir. Kürdistan halkıyla dayanışmada daha kararlı bir tutum takınılmalıdır. Bu yönlü zayıflık görülmektedir." **(ERNK taraftarı)**

"Kürt Solu ve Türk solunun bir araya gelmesi bizler açısından memnunluk verici. İsterdim ki, diğer Kürt örgütleri de aramızda olsun. Zannediyorum ki, önümüzdeki dönemde, Kürdistan'daki gelişmeler neticesiyle diğer Kürt hareketleri de bizimle birlikte eylem birliğine gireceklerdir. Beklentimiz de budur." **(KAWA taraftarı)**

"Özgürlük mahkumlarının düşman saldırılarına karşı devrimci bir direnişi var. Diğer yandan, düşmanın Kürdistan'daki sınıfsal ve ulusal baskısı sürmektedir. Bizler ortak zeminde bu gerici saldırılara karşı durmak ve onu püskürtmek zorundayız. Bu eylem platformunda bizleri bir araya getiren olgular esas olarak bunlardır." **(TKP-ML/Partizan taraftarı)**

"Birçok gücün bir araya gelmesi, olumlu bir gelişme tabii ki. Bu beraberlik nereye kadar gidecek, bunu zaman gösterecek. Bu güçlerin bir araya gelmesinde Kürdistan'daki mücadelenin rolü vardır. Ama bence belirleyici neden cezaevlerindeki direniştir. Kürdistan'daki mücadele var olduğu sürece destekleyeceğiz; olması gereken şeydir." **(Avrupa Dev-Genç taraftarı)**

"Gerek Kürdistan'da yükselen mücadele ve gerekse cezaevlerindeki mücadele, örgütlerin birlikte, yanyana yürümesine zemin hazırladı. Bunda Kürdistan'daki mücadelenin elbette önemli bir etkisi vardır. Bir Kürdistan talebini öne çıkarıyorsan, Kürdistan'da savaşan güçlerle birlikte açlık grevini örgütlemek zorundasın." **(Kadınların Kurtuluşu Dergisi'nden bir eylemci)**

"Cezaevlerinde ve 'Türkiye Kürdistanı'nda faşist baskılar var. Kimyasal silah kullanma hazırlıkları var. Zindanlardaki özgürlük mahkumlarına destek vermek ve Kürdistan'daki faşist uygulamaları protesto etmek için açlık grevine girmiş bulunuyoruz." **(THKP-C (Acilciler) taraftarı)**

"Birçok sol örgüt bir araya geldi. Her ne kadar belli ayrılıklar olsa da, bu önemli değil. Burada tek bir amaç vardır: Ülkede yaşanan somut koşulları, faşist uygulamaları kamuoyuna duyurmak. Bunu olumlu değerlendiriyorum... Kürdistan'daki mücadeleyi, artık hiçbir şekilde tartışmaya gerek yok. Kürdistan'da mücadele verenleri destekliyoruz. İnanıyoruz ki, mücadele edenler, eninde sonunda hedeflerine ulaşacaklar. Onların destekçisiyiz." **(TDKP-Halkın Kurtuluşu taraftarı)**

"Daha önce bir araya gelmeyen güçlerin ortak eylemde bulunmasını doğuran, içinde bulunduğumuz koşullardır. Gelecekte de inancım odur ki, bu tür eylemler yapılır... Kürdistan'daki mücadele, bana göre PKK'nın gerilla savaşıdır; cephe savaşı. Biz Kürdistan'ın kendi kaderini tayin hakkını savunuyoruz..." **(TKP-ML Hareketi taraftarı)**

"9 gücün bir araya gelmesinde, elbette Kürdistan'daki mücadelenin rolü vardır. Bir de Kürt ve Türk solunun birliği ve beraberliği vardır. 'Doğu'daki eylemlere her taraftan destek vardır. Burjuvazi tarafından da görülüyor. Kürt ve Türklerin birleştiğinin kanıtı oluyor bu beraberlikler." **(EKİM taraftarı)**

Faşist rejimin maskesi bir kez daha düştü



Bulgaristan'daki azınlık Türkler meselesine adeta bir cansimidi gibi sarılan faşist rejim, bu politikadan beklediğini bulamayınca, tam tersi bir dönüş yaparak, sınırlarını kapattı. Bulgaristan'dan gelen azınlık Türklerin sayısı 300 bini aştığında, hükümet yaptığı açıklamada vize uygulanacağını ve vizesi olmayanların içeri alınmayacağını söyledi. Türk hükümetinin yüzseksen derece dönüş yaparak böylesi bir kararı alması, faşist rejimin Bulgaristan politikasının iflas ettiğinin de bir işareti oldu.

Bu mesele ilk ortaya çıktığı dönemde, Bulgaristan'daki azınlık Türkler sorunu üzerinde durmuş ve sorunun ardındaki nedenleri irdelemiştik. Yeniden bu konuya değinmeyeceğiz. Ancak son gelişmelerin ortaya çıkardığı bazı gerçekler temelinde, faşist rejimin ikiyüzlülüğünü ortaya koyacağız. Ortaya çıkan olaylar, faşist rejimin sahtekarlığını bir kez daha açığa çıkardı.

Bulgaristan'dan Türk göçmenleri gelmeye başladığında faşist rejim bunları, Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş savaşına karşı kullanabileceğini hesaplayarak, kapılarını sonuna kadar açtı. Hatta Başbakan Turgut Özal, "Ümüğünü sıkacağız, Jivkov'u zorla masaya oturtacağız. Ne kadar varsa hepsini alacağız" biçiminde açıklamalarda bulunarak, bu politikalarını uygulayacaklarına dair kendisinden emin görünüyordu. Ancak, sayının 300 bin sınırına dayanması, Bulgar hükümetinin faşist rejimin şantaj ve tehditlerine boyun eğmemesi, Türk hükümetinin o kendisinden emin havasının da bir balon gibi sönmesini birlikte getirdi. Böylece, faşist rejimin bir cansimidi gibi sarıldığı bu durum, onun daha da gömüldüğü bir batak haline geldi.

Bulgaristan'daki azınlık Türkler meselesinin özellikle de bu dönemde, bu şekilde ortaya çıkmasında faşist rejimin kışkırtmalarının oynadığı rol en başta gelmektedir. Faşist rejim, bu vasıtayla, içerde şovenizm dalgasını kabartırken, dışarıda da sözde insan haklarına sahip çıkıyor imajı yaratmaya çalışıp, Kürdistan'da giriştiği ve girişeceği katliamları, insanlıkdışı uygulamaları ve işkenceleri gizlemeye yöneldi. Bunların yanısıra, Türk şovenizmini dalgalandırarak, Türk halkında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı gelişen sempatiyi de engellemeyi amaçladı.

Çeşitli kışkırtma ve vaadlerle Türkiye'ye göç ettirilen Bulgaristan azınlık Türkleri, Türkiye'deki gerçeklerle karşılaşınca büyük bir şaşkınlığa düştüler. Kendilerine vaadedilen yaşamın sahte olduğunu, gerçekleri gördükten sonra anladılar. Ekonomik yoksulluk, sömürü, faşist baskı ve insan haklarının çiğnenmesi, gelen göçmen gruplarının tersine bir göç hareketine başlamalarına yol açtı. Şimdiye kadar geri dönenlerin sayısı 30 bini buldu. Bu sayının, yeni gitmek isteyenlerle birlikte önümüzdeki günlerde daha da artacağı görülmektedir.

Bulgaristan'dan gelen göçmenler, Türkiye'de tam bir sefaletle karşılaştılar. Çoğu çadırlarda yaşarken, ellerinde varolan paralarının bitmesi üzerine eşyalarını satmaya başladılar. Böylece, sefalet ortamında açlıktan ölmemek için, eşyalarını, haraç-mezat satmaya başladılar. Yine, içlerinden bir kısmının kötü yollara düşürüldüğü ve genç kızlara sarkıntılık yapıldığı, fuhuşun geliştirildiği de, basının sayfalarına yansıdı.

İş bulabilen sınırlı kesimse, ucuz işgücü olarak, Türk kapitalizminin hizmetine koşuldu. Bunlar üzerinde her türlü oyun tezgahlanarak, yoğun sömürü altına alındılar. Bìrçok işletme sahibi, bunu bir fırsat bilerek, eski işçilerine çıkış vererek, yerlerine Bulgar göçmenlerini almaya başladı. Bu da, göçmen işçilerin ağır bir sömürü çarkının altına girmelerine yol açıyor. Bu konularda örnekler çoğaltılabilir.

Ortaya çıkan bütün bu sonuçlar ve geri dönüşlerin hızlanarak devam etmesi, faşist rejimin Bulgaristan'a yönelik politikasının iflas ettiğini göstermektedir. Geri dönüşler, göçmenlerin Türkiye'de kendilerine vaadedilen ortamı bulamamaları ve faşist rejim gerçekliğiyle karşılaşmaların bir sonucudur.

Her ne kadar Bulgaristan'ın bazı yanlış uygulamaları, TC'nin kışkırtıcılığına zemin hazırlayıp, büyük bir göç dalgasının doğmasına yol açmış olsa da, göçmenlerin Bulgaristan'daki yaşam seviyeleri ve sosyal hakları çok ileri düzeydedir. Türkiye'de bunun onda bir oranındaki düzeyiyle bile karşılaşmadılar. Bu durum göçmenlerin gidişini hızlandırdı.

TC'nin uluslararası alanda kendi insanlıkdışı yüzünü gizlemek için Bulgaristan'daki azınlık meselesine dört elle sarılmaya başlaması ve bunu sürekli uluslararası platformlara götürme taktiği de tutmadı. Birçok ülkeden parlamenterler ve bazı insan hakları kuruluşlarının temsilcileri, Bulgaristan'daki durumu yerinde gözlemlemek için ziyaretler yaptılar. Bu ziyaretlerde, TC'nin iddialarının aslı olmadığı açığa çıktı.

Bulgar hükümetinin isim değiştirme dışında, TC'nin iddia ettiği gibi, camileri yıktırdığı, azınlık Türkler üzerinde baskı uyguladığı biçimindeki iddialarının aslı olmadığı, bu ziyaretçiler tarafından basına ve uluslararası platformlara açıklandı. Bu açıklamalar, TC'nin kopardığı yaygaranın gerçeğe dayanmadığını ve bunun bir demagoji olduğunu açığa çıkardı.

Uluslararası alanda durumun daha iyi açığa çıkması, yine ülke içerisinde göçmenlerin içerisine düştükleri durumlar, TC'nin suni bir şekilde körükleyerek yarattığı göçmen sorununun boyutlarını açığa çıkardı.

Faşist Türk hükümetinin ilk açıklamalarının aksine, vize uygulamasına başlaması, burjuva muhalefetin yoğun tepkisine de yol açtı. Bu kararla Türkiye'nin içerde ve dışarda inandırıcılığını yitirdiğini belirttiler. Aynı konularda köşe yazarları da geniş açıklamalarda bulundular. Hükümetin son kararının, Bulgaristan politikasının tutmadığının bir göstergesi olduğunu yazan gazeteler, hükümeti de bu kararından dolayı sert bir şekilde eleştirdiler.

Bu karar ve ardından Bulgar göçmenlerinin başına getirilenler, faşist rejimin insan haklarına ne kadar saygılı olduğunu gösteren bir örnektir. İnsan hakları sloganını kendi yüzünü gizlemek için kullanan faşist rejimin, çıkarları elvermediğinde, bunu çiğnemekte tereddüt etmeyeceği de bu şekilde bir kez daha ortaya çıktı. Yine, Bulgaristan'daki göçmenler sorununa yaklaşımının da bu ilkeyle yakından ve uzaktan hiçbir bağıntısı olmadığı, son gelişmelerle birlikte bir kez daha gözler önüne serildi. Faşist rejimin bu konudaki sahtekarlığının her yönüyle açık olduğu, bu gelişmelerden de açık bir şekilde anlaşılıyor.

★★★

Nusaybin ve yöresi PKK'nin birer kaleleri durumundadır

Bugünkü şartlarda bile bakıyoruz ki, bir gerilla birliği köylere indiğinde, halk sevincinden ne yapacağını bilmiyor, onlara evinde ne varsa vermek istiyor. Bunu, düşman da artık itiraf etmektedir. Zaten bunun içindir ki, ne yapacağını şaşırıp kalmışlar. Çünkü treni kaçırdıklarının farkına varmışlar. Bunun verdiği hırsla rastgele ve keyfi olarak insanlarımıza binbir türlü hakaret ve işkence etmektedirler. Ama yine de bir şey elde edememektedirler.

Bir gerçek vardır ki, o da 1987 yılından bu yana yöremizdeki gerilla gruplarının sayıca bir hayli fazlalaşmış bulunmalarıdır. Yöremizde artık **Serxwebûn** ve **Berxwedan** gazetelerini, kaset hatta Serok APO'nun video konuşmalarını bile izleme imkanını bulduk. Kasetleri gruplar halinde sırasıyla diğer köyler de izliyor ve yayınları topluca okuyorlar. Önceleri ilgi göstermeyenler, günümüzde gerek yayın okuma olsun, gerekse maddi-manevi yönden yardım olsun bizden daha aktif olmaya başladılar. Yöremizden epey savaşçılar da çıktı. Yaşlılarımız önceden bizleri vazgeçirtmek için uğraşırlarken, bugün kendileri istiyorlar ki kuryelik yapılsın ve her türlü olanak seferber edilsin. Diyebilirim ki, bugün hemen hemen tüm köylerde Partinin mutlaka bir hücresi vardır. Kimi kuryelik, istihbarat vb. şeyler yaparken, kimileri de (okuma yazması olanlar) ev ev dolaşarak yayın okuyor-okutuyor ve bu temelde hem eğitim hem de propaganda yapıyorlar. Son dönemlerde bu tür çalışmalarımız daha da gelişmiş bulunmaktadır.

Gerilla birliklerimiz, en az her iki haftada bir mutlaka gelerek gelişmeleri yakından izlerler ve denetlerler.

Türk devleti istediği kadar çırpınsın dursun, durum öyle istedikleri ve söyledikleri gibi değildir. O kadar zavallılaşmışlar ki, durumlarına insanın acıyası geliyor. MİT, özel tim ve askeri birlikler eskiden her gün açıktan işkence ve zulüm ederlerken, bugün geliyorlar, sözümona "dost" görünümünü veriyorlar. Ama nafile, başvurdukları bu taktikler de tutmadı. Çünkü halk, Partiye o kadar güveniyor ki, istedikleri kadar çırpınıp dursunlar, zaten son dönemlerde basına verdikleri "PKK Mardin'de büyük kitle desteğine sahiptir" demeçleri bile, bu gerçeğin itirafıdır.

Bir örnek daha vereyim: Daha geçen senenin ortalarına kadar bir sürü olan köy korucusu, bugün silahlarını gruplar halinde geri iade etmektedir. Yöremizde tek bir korucuya bile artık zor rastlanır. Denilebilir ki, köy koruculuğu tümden iflas etmiştir. Şimdi köylüler silah talep etseler bile, düşmanın kendisi artık vermeyecek. Çünkü içlerine öylesine bu korku işlenmiş ki, verdikleri silahların kesinkes kendilerine yöneleceğini çok iyi biliyorlar.

Her şeyimiz bundan böyle halka hizmettir ve hizmet için olacaktır.

Tüm Berxwedan okurlarına ve Avrupa'daki yurtsever emekçilere arkadaşların devrimci selamlarını iletiyorum.

Nusaybin'den bir yurtsever
13.7.1989

Halkımız ARGK'den aldığı cesaretle artık korkusuzca ve yüksek sesle konuşuyor

25.7.1989 tarihinde gece saat 01.00 civarında bir ARGK grubu, Nusaybin'e bağlı Kinikê (Bakacık) köyünü basmış, tüm köylüyü biraraya toplamış ve bir süre propaganda yaptıktan sonra muhtarın telsizini de almıştır.. Ardından köyün okulu ve içindeki malzemeleri ateşe vererek yakmıştır. E-5 karayolu üzerinde ve Nusaybin ile Cizre arasında bulunan Kinikê köylülerinin ve yöre halkının bu eylemden sonra gerillaya olan güvenleri ve cesaretleri daha da artmıştır.

TC'nin faşist ordusu, bu büyük eylemin yankısını perdelemek için eylemden sonra gündüz çevre köylere operasyonlar düzenledi. Bu arada güttükleri papaz politikasıyla halkı kandırmaya çalışmışlarsa da bu politikaları beş para etmemiştir. Operasyon üsteğmeni, bir köylüye şunu demiş: "Biliyorum, şimdi siz, bize yemek veriyorsunuz, bizden sonra Apocular gelecek ve bu sefer de onlara yemek vereceksiniz." Köylü de çekinmeden, yüksek sesle ancak hesaplı bir cevap vermiş: "Evet evet vereceğiz, hem eğer size ekmekle su veriyorsak, onlara ekmekle yoğurt vereceğiz." Köylülerimiz bu açık cesareti ve politik uyanıklığı elbetteki partizanlardan öğrenmiştir. Bu köylü bir de faşist üsteğmenin dikkatini başka noktaya çekmek için de şöyle demiş: "Biz sizden korkmuyoruz, onlardan korkuyoruz." Bundan da amaçladığı şey; ARGK otoritesinin tüm Kürdistan'ı sardığını ispatlamaktır.

Ömer-Nusaybin'den
bir Berxwedan okuyucusu

Korucular silahlarını bırakıyorlar

Ben, yıllık izinimi Urfa'nın Halfeti bölgesinde geçirdim. Bölgede edindiğim izlenimlerimi kısaca aktarmak istiyorum. Genelde olduğu gibi Halfeti bölgesinde de ekonomik durum çok kötü. Alım gücü yok derecede; buna karşın pahallılık almış başını gidiyor.

Fakat kitlelerdeki kıpırdanış ve siyasi durum, neredeyse 1979-80 yıllarını aratmayacak düzeye gelmiştir. Mücadelenin örgütsel yapısı bu alanda da hızla gelişmektedir. Bu arada gördüğüm ve konuştuğum birçok genç, ARGK'nin saflarına katılmak için sırada beklediğini açıktan belirtti. Ayrıca, devletin bu alanda da oluşturduğu koruculuk ve ajanlaştırma sistemi dağıtıldı. Karamezra'da iki korucu ve ajanın, ARGK gerillaları tarafından ölümle cezalandırılmaları, yine bunlara gönderilen uyarı mektupları, sistemi tümden işlemez kıldı. Son olarak duyduğum kadarıyla Seldet, Aynılı, Bezur vd. birçok köylerdeki korucuların tümü ya silahını bırakmış, ya da köyü terkederek metropol alanlara kaçmışlardır. Bu durum karşısında şaşkınlıklarını gizleyemeyen sömürgeciler ise; silahını geri veren korucuları, ödemiş oldukları korucu maaşının tümünü geri alacakları tehdidiyle kararlarından caydırmaya çalışmaktadırlar. Bölgeye sevkedilen özel timler ise, halkın arasında çeşitli provokasyonlar yaratarak gözdağı veriyorlar.

Ayrıca, ARGK gerillalarının bölgedeki varlığı ve hainlere vurduğu ölümcül darbeler, sömürgeci ve uşak takımı arasına büyük korku ve telaş salarken, yurtsever halkımız arasında ise güven ve coşkuyu yeniden canlandırmıştır.

Bielefeld'den S. Kasım
12.9.1989

Şapka düştü kel gözüktü

TC, son dönemlerde Bulgaristan'dan gelenlere "yardım" adı altında "imam" kılıklı ne idüğü belirsiz uşak ruhlular aracılığıyla günde binlerce mark toplamaktadır. Danimarka'da da birkaç "imam" kılıklı uşağını para toplamak için harekete geçirmiştir. Bunlar kahvehanelere girdiklerinde TC ağzıyla propaganda yaparak yardım dilemektedirler. Ancak gittikleri birçok yerde tepki ile karşılaşmışlardır. Duygusallığa kapılıp para yardımında bulunan iki Kürdistanlı ise, yurtseverler tarafından ikna edici uyarılara kulak vererek işledikleri yanlışlığın farkına varmışlardır.

TC'ye sormak gerekir; geçen yıl tel örgüler içerisine hapsederek sürekli işkenceye maruz bıraktığınız, hatta ekmeklerine zehir katarak katletmeye çalıştığınız Kürt insanlarına neden bunları reva gördünüz? Fakat artık halkımız sizleri çok iyi tanımaktadır. Çünkü "şapka düştü kel gözüktü." Varolan sermayenizi de tükettiniz.

Halkımız, artık sahipsiz değildir. Sanığı, yani TC'yi suçlu sandalyesine oturtan PKK hesap sormaktadır.

Danimarka'dan Aziz

Kürdistan gençliğine

20. yüzyılın son çeyreğinde görülmemiş katliam ve zulmün kendisi, günümüzde Kürdistan'da halkımıza karşı uygulanmaktadır. Biz Kürdistan gençliği, onur, şeref, haysiyet ve namus için yaşıyorsak, bilmemiz gerekir ki, bunların tümü bugün düşman çizmesi altında çiğnenmektedir. Eğer bugün Kürdistan'da masum köylüler kurşunlanarak öldürülüyor ve üstlerine benzin dökülerek yakılıyorsa, zindanlarda bulunan savaş esirleri komplolar sonucu katlediliyorlarsa, bilinmelidir ki bu yapılanların tümü yarın hepimizin de başına gelebilir.

Bu katliamlara, işkencelere, zulüm ve ihanetlere nasıl seyirci kalabiliriz? Köleliği, biz yurtsever devrimci gençlik olarak nasıl kabullenebiliriz? Geleceğin umudu, baharın filizlenen çiçeği, özgürlüğün yeşeren ağacı, bugün sana kucak açan, büyümen ve gelişmen için sana güç veren, benzerine ender rastlanan Partin PKK var. APO gibi eşsiz bir önderimiz ve kahramanca savaşarak şehit düşen komutanlarımız vardır. Onlara bağlılığımızı ve layık olduğumuzu ancak ve ancak bu onurlu ve kutsal davada yerimizi almakla kanıtlayabiliriz.

Artık küçücük hayal dünyalarından sıyrılmanın zamanı gelmiştir.

München'den Reşit

BİR İNİLTİ DUYUYORUM

Bir inilti duyuyorum...
Bu inilti ülkemin
Yaralıymış
Yarası derin
Gidip göresim geliyor...
Karartılmışsa da yaşamı
Karlı sıra sıra dağlarını
Ovalarını, vadilerini
Zulmün barut kokan havasını
Pis potinler kirletmişse
de toprağını
Söz verdik, söz sana
yoldaşlarımızla
Birleştireceğiz
Garbın ile Mağrabını
Bir inilti duyuyorum bir inilti
Bu inilti Kürdistan'ın
ARGK sarıyor yaralarını saracak
Sende ahım kalmayacak
Zebaniler defolup gidecek
Bir inilti duyuyorum inilti
Beni divane eden inilti...
İnilti derinden
Düşmanı kovmak lazım içinden
Binlere varan
naaşımız var bağrında
Umudumuz
kanımız var toprağında
Bir inilti duyuyorum inilti!
Beni sersem eden inilti...
Yaşamak değil mi
yaralının hakkı
Kara mı sanki milyonların bahtı
Deryalarını ışık seline boğmuş
15 Ağustos güneşinin şafkı
Bir inilti duyuyorum inilti!
İnilti...derinden...
Gidip görmek geliyor içimden

İsveç'den Ali

Pazarcık ve Elbistan'da gelişen ERNK örgütlülüğü düşmanda panik havası yaşatıyor

12 Eylül faşist darbesinden sonra bölgede etkinliği önemli ölçüde zayıflayan ulusal kurtuluş hareketinin bu durumundan cesaretlenen düşman yıllarca açık terörünü "sorunsuz" ve "kaygısızca" sürdürdü. 15 Ağustos Atılımı sonrası her ne kadar bölgede bazı ayağa kalkış umutları belirdiyse de pek etkili olamadı. Bu daha çok bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel özelliklerinden kaynaklanan dengeci tutumundan kaynaklanıyordu. Uzun süre doğal bir su kaynağının ağzı zorla kapatılmıştı. Ancak su engel tanımaz. Bugün olmazsa yarın veya öbür gün engelini aşındırarak yavaş yavaş bitirir. Kaldı ki, bu aşındırma süresinin beklenmesine de gerek yoktu. 15 Ağustos 1984'den bugüne 5 yıl boyunca intikam namluları Kürdistan'ın her yanında düşmanı bozguna uğratıyordu. Ve bu olağanüstü gelişmeler, hapsedilen büyük kaynağın yeryüzündeki engellerini hızla yerle bir etti. Ve bugün kaynak duvarında açılan deliklerden berrak su sızmaya başladı bile. İşte bu olay düşmanın korkunç derecede paniğe kapılmasına yol açtı. Kudurgancasına eskisinden daha da barbarca dişlerini göstermesine ve sınır tanımayan saldırılar geliştirmesine yol açtı. Ne korkunun, ne de paniğin ecele faydası yok. Yüzlerce delikten sızıyor berrak su. Birini tıkıyor düşman, hemen yanıbaşından yeni bir delik açıyor ve kendine yol buluyor berrak su.

Pazarcık ve Elbistan halkı özellikle ihbarcılıktan çok çekti. Son birkaç aydır bölgede ajan-muhbirlere yönelik geliştirilen başarı eylemler kısa sürede tüm halkın gerçeği görmesine, düşmanın "olağanüstü gücünün", "hiçbir şeyin yenemeyeceği donanımlı gücünün" aslında hiçbir anlam ifade etmediğini anlamasına yetti.

Düşman bu bölgeyi hiçbir zaman tam anlamıyla kazanamayacağını çok önceden bildiğinden, tüm halkı Avrupalara sürmeyi çözüm sandı. Toplu tutuklamalar, işkence ve barbarca katliamları çözüm sandığı gibi, gözdağı verme yöntemini en ince ayrıntılarına kadar kullandı. Ancak sonuç değişmedi. Hemen her gün sürgün politikası, hem de şekerli (pasaportlu) sürgün politikası sonucu gelenlerle görüşmelerimiz olayın tam anlamıyla değiştiği yönünde haberlerle dolu. Bugün birçok Pazarcık ve Elbistan köylerinde çadır karakolları kurulmuş durumda, hiçbir ihbarcının uykusu gelmiyor, korumasız dolaşamıyor. Birçok köyün telefonları kesilmiş durumda ve yine yaygın tutuklamalar gündemde.

Berxwedan kanalıyla düşmana bir şeyi hatırlatmak istiyorum. Güzelim pınarı birara kapatmayı başardınız ve tam anlamıyla kuruttuğunuzu sandınız. Fakat su sızmaya başladı; hem de öylesine yoğun bir sızma ki engellemek mümkün değil. Her köyde yaygınlaşan daha deneyimli, daha militan cephe örgütlenmesi sızmaların korkunç bir patlamaya dönüşeceği, askerinizi, faşistinizi işbirlikçiniz önüne katarak savurup süpüreceği günleri müjdeliyor.

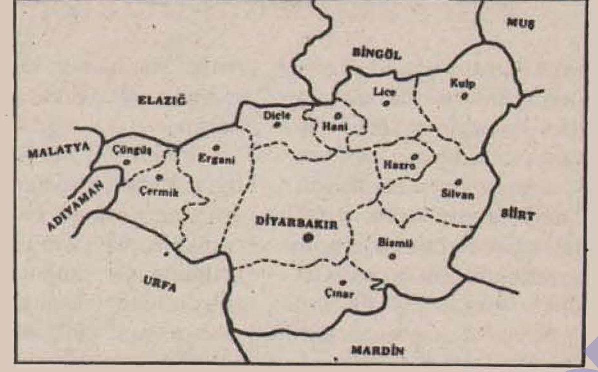
Artık treni kaçırdınız. Cudi'den, Silopi'den, Dersim'den, Hakkari'den, Eruh'tan, Şemdinli'den Kürdistan'ın her yanından gerillanın vurduğu darbeler aynı denize doğru ilerleyen yüzlerce nehir gibi ahenkle ve coşkuyla akıyor ve bu kervana artık Pazarcık ve Elbistan da eklendi. Artık bu akış dağları, uçurumları, yamaçları aşa aşa —Ozanın dediği gibi— o büyük denizde, bağımsızlık denizinde buluşana kadar akacak, hem de tüm engelleri yerle bir ederek.

Paris'ten bir grup Berxwedan okuyucusu adına M...

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Geçmişin ticaret merkezi, günümüzün direniş kalesi

AMED
(Diyarbakır)
—III—



"Amed Amed Amed...
tu dayîka me Amed
Her du ruyên te Urfa û Mahabad
axin Amed...
Her du biskên te Dicle û Firat
ahhh Amed..."

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Diyarbakır, nüfus olarak Kuzey-Batı Kürdistan'ın Antep'ten sonra gelen ikinci büyük kentidir. Aynı şekilde, Kürdistan'ın bu parçasında ticaretin en çok yoğunlaştığı bir merkezdir. Kentsel ve sanayi olarak gelişim düzeyi küçümsenmeyecek düzeydedir. Kürt kültürünün de merkezi olan Diyarbakır, tüm bu özellikleriyle Kuzey-Batı Kürdistan'ın bir çekim merkezidir.

Diyarbakır şehir merkezinde, yerli nüfustan çok çevre illerden akın eden geçici ve kalıcı nüfus yaşamaktadır. Dışardan gelen nüfusun çoğunluğunu Mardinli ve Urfalılar oluşturur. Bingöl ve Elazığ'dan gelen nüfusun yoğunluğu da Mardin ve Urfa'dan sonra gelir.

Yine Tıp Fakültesi, üniversite ve daha birçok öğretim kurumlarına sahip olan Diyarbakır, en fazla yerli ve dışardan öğrenci barındıran bir kentimizdir. Buradaki öğrenci-gençliğin yoğunluğu, Diyarbakır'ı, sömürgeciler için gözardı edilmemesi gereken bir şehir durumuna getirmede bir etkendir.

Diyarbakır'da işsizler ordusunun her gün artan sayıda büyümesinde, dışardan akın eden nüfusun rolü vardır. Bu işsizlik sonucudur ki, şehir merkezinde yoğun şekilde kahvehaneler bulunmaktadır.

Diyarbakır, daha çok bir ovayı andıran yer yer tümsekli bir alanda kurulmuştur. Şehir merkezine ve ilçelere bağlı diğer yerleşim birimleri ise genellikle tepeliklerin yamacında kurulmuştur. Bölge halkının yaşadığı alanlar yakın mesafelidir.

Diyarbakır'a bağlı 11 ilçe, 14 bucak ve 670 köy bulunmaktadır. Toplam nüfusu 778.150, yüzölçümü 15.354 kilometrekaredir. Merkez ilçeden sonra en fazla nüfus barındıran yerleşim alanları Silvan, Bismil ve Ergani'dir. Bu üç ilçe, Diyarbakır'ın en fazla gelişmiş yerleşim birimleridir.

MERKEZ İLÇE: Nüfus ve yüzölçümü olarak, bölgenin en büyük yerleşim alanıdır. Nüfusu 323.448 kişidir. Yüzölçümü 3.010 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 107 kişidir.

Bölgenin nüfusu genellikle merkez ilçede toplanır. Nüfus yoğunluğunun fazla olması bu nedenledir. Bölge nüfusunun %30'u, kentsel nüfusun ise %63'ü merkez ilçede yaşamaktadır.

Merkeze Eğil, Mermer ve Yolboyu bucakları dışında, 130 köy bağlıdır. Her 100 kilometrekareye ortalama olarak 4 köy düşmektedir. Merkeze bağlı nüfusu 1000'i aşan 30'a yakın yerleşim birimi vardır.

Merkezin toprakları Karahan, Kiki ve Dicle ovaları arasında yer alan Diyarbakır Ovası içindedir.

Merkez ilçenin topraklarının Dicle'nin doğusunda kalan kesimi tarıma elverişlidir. Baklagiller, pamuk, keten, tahıl ve meyve yetiştirilir. Dicle'nin batı kesimi ise tarıma elverişli olmadığı için hayvan yetiştiriciliği yapılır.

Merkeze bağlı köyler, ilçenin çevresinde toplanarak, anayol boylarında kurulmuşlardır.

BİSMİL: Bölgenin kuzeydoğusunda kurulmuştur. Nüfusu 61.517'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 36 kişidir. Yüzölçümü 1.748 kilometrekaredir.

Bismil'e Tepe ve Yukarısalat bucakları ve 88 köy bağlıdır. İlçe topraklarındaki yerleşim birimleri oldukça yakın mesafelidir. Her 100 kilometrekareye ortalama olarak 5 köy düşmektedir. Yerleşim sıklığı, bölge ortalamasının üstündedir.

Bismil, Diyarbakır'ın en verimli ovalarından Behremki Ovası'nda yer alır. İlçe verimli bir ovada yer aldığı için ekonomisi tarıma dayalıdır. Bismil, Diyarbakır'ın bir tahıl merkezidir.

Toprakları verimli olan Bismil köylerinde toprak ağalığı yaygındır. Topraklar az sayıda kişinin egemenliğinde olduğu için, ilçede göç süreklidir. Dolayısıyla nüfusun artış hızı düşmektedir.

Bismil'e bağlı nüfusu 1000'i aşan köylerin sayısı 10'u bulmaz.

Dicle Irmağı'nın kıyısında kurulan Bismil, Diyarbakır'ın en eski yerleşim alanlarındandır. Diyarbakır merkezine 58 kilometre uzaklıktadır. Diyarbakır-Kurtalan Demiryolu üzerinde bir istasyondur da. Aynı zamanda Diyarbakır'dan Siirt'e giden karayolunun üstündedir.

ÇERMİK: Diyarbakır il topraklarının güneybatısında kurulmuştur. Yüzölçümü 1.032 kilometrekaredir. Nüfusu 36.893 kişidir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 32'dir.

Çermik'e Başarı (Alos) bucağı ve 65 köy bağlıdır.

İlçe toprakları dağlık ve ormanlıklarla kaplı. Bu coğrafik konumundan ötürü yerleşim sıklığı düşüktür. 100 kilometrekareye düşen ortalama köy sayısı 2'dir. Köyler, genellikle ilçe topraklarının batısındaki dağlık kesimde toplanmışlardır. Köy nüfusları genellikle azdır. Aynı şekilde, ilçedeki nüfusun artış hızı da düşüktür. Nüfusu 1000'i aşan köy sayısı 6 civarındadır.

Çermik'in ekonomisi tarım ağırlıklıdır. Tahıl, pirinç, pamuk ve meyve yetiştirilir. Tarımın yanısıra, hayvancılık da ilçenin ekonomisinde yer alır.

Ergani'nin batısında yer alan Çermik'in Diyarbakır merkezine uzaklığı 90 kilometredir. Çermik, yakın geçmiş yıllara kadar Elazığ'a bağlıydı. Dağlarla çevrili olan ilçenin çevresinde bağ ve bahçeler yer alır.

ÇINAR: Diyarbakır'ın güneyinde yer alan ilçenin nüfusu 35.668'dir. Yüzölçümü 1.952 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 18 kişidir.

Çınar'a Kilvan bucağı ve 51 köy bağlıdır. Yerleşim sıklığı düşüktür; her 100 kilometrekareye düşen ortalama köy sayısı 2-3'tür. İlçeye bağlı



Diyarbakır şehir merkezinden bir görüntü

köyler, yöre topraklarının doğu ve güney kesimini kaplayan Kiki Ovası çevresinde toplanmıştır. Toprakları tarıma elverişli olan Çınar köylerinde, toprak sahipliği azdır. Bu nedenle köyler az da olsa gelişmişlerdir. Nüfusu 1000'i aşan köy sayısı 10'a yakındır.

1940-50 yılları arasında, Çınar'a ve köylerine Bulgaristan ve Kudüs'ten göçmenler yerleştirildi.

Diyarbakır-Mardin karayolunun içinden geçtiği Çınar ilçesi, Diyarbakır merkezine 30 kilometre uzaklıktadır.

ÇÜNGÜŞ: Bölgenin kuzeybatısındaki dağlık bir kesimde kurulmuştur. Nüfusu 17.995 kişidir. Yüzölçümü 489 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 37 kişidir.

İlçe topraklarının tarıma elverişli olmamasından ötürü, 100 kilometrekareye düşen ortalama köy sayısı 7'dir. Çüngüş'e bağlı köy sayısı 35'tir. Karakaya Barajı, Çüngüş'tedir.

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. İlçe merkezine, Çermik'ten 24 kilometrelik bir şose ile gidilir.

DİCLE: Bölge topraklarının kuzeyinde bulunan dağlık kesimde kurulmuştur. Nüfusu 35.170 kişidir. Yüzölçümü 738 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 48 kişidir.

Dicle'ye bağlı 35 köy vardır. 100 kilometrekareye düşen köy sayısı 5'tir. Nüfusu 1000'i aşan köy sayısı 10'a yakındır. Köyler genellikle ilçenin güneybatı ve orta kesiminde toplanmıştır.

İlçenin ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayalıdır. Başlıca tarım ürünleri tahıl ve meyvedir.

Dicle'ye, Ergani'den ayrılan 32 kilometrelik bir yolla gidilir. Diyarbakır şehir merkezine uzaklığı 88 kilometredir.

ERGANİ: Diyarbakır'ın batı kesiminde kurulmuştur. Nüfusu 59.359 kişidir. Yüzölçümü 1.489 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 40 kişidir.

Ergani'ye Ahmetli bucağı ile 70 köy bağlıdır. Köyler, ilçenin kuzey bölümünde karayolu ve demiryolları çevresinde toplanmıştır. 100 kilometrekareye ortalama 5 köy düşmektedir.

İlçede tarımsal üretim yaygındır. Sebzecilik ve meyvecilik, üretimde önemli yer tutar. Badem ve üzüm ise dışarıya ihracat edilir. Halkın geçim kaynağı tahıl üreticiliğinin yanısıra hayvancılıktır.

Ergani, birçok yönden ulaşım olanaklarına sahiptir. Bu ulaşım olanaklarından ötürü, ilçede önemli oranda ticaret de gelişmiştir. Ergani, Diyarbakır şehir merkezinden sonra, sanayi olarak en gelişmiş ilçedir.

Etrafı geniş meyve ve sebze bahçeleriyle çevrili olan Ergani'den işlek yolun geçmesi ve dolayısıyla uğrak yer olması, onun gelişmesinde rol oynamaktadır.

HANİ: Adı duyulunca Şeyh Sait İsyanı'nı ve 9 yoldaşımızın büyük ve kahramanca direnerek şehit oldukları alanı anımsatan Hani, Diyarbakır'ın kuzeyindeki dağlık kesimde kurulmuştur. Nüfusu 23.018 kişidir. Yüzölçümü 415 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 55'tir.

Hani'ye 18 köy bağlıdır. 100 kilometrekareye ortalama 4 köy düşer. Köyler genellikle yoğun nüfus barındırırlar; ve ilçenin kuzeyindeki küçük ovada kurulmuşlar.

Hani'nin Diyarbakır merkeziyle ulaşımı Ergani'den ayrılan bir yolla sağlanır.

HAZRO: Bölgenin kuzeydoğusundaki dağlık kesimde kurulmuştur. Nüfusu 18.947 kişidir. Yüzölçümü 419 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 45 kişidir.

İlçeye 22 köy bağlıdır. 100 kilometrekareye 5 köy düşmektedir. Köyler, ilçe topraklarının orta kesimindeki dağ eteklerinde toplanmıştır.

Merkezin engebeli bir alanda kurulduğu Hazro'da, tarım üretimi ve hayvancılık yapılır. Hazro, Diyarbakır-Siirt yoluna yakındır. Bu yolla şehir merkezine ulaşım sağlanmaktadır. Şehir merkezine uzaklığı 76 kilometredir.

KULP: Bölgenin kuzeybatısında kurulmuştur. Nüfusu 42.047 kişidir. Yüzölçümü 1.601 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 26'dır.

Kulp'a Ağaçlı, Akçasır ve Hamzalı bucakları ile 45 köy bağlıdır. Köyler, genellikle ilçenin güney ve batı kesimlerinde toplanmıştır.

Kuzey ve doğusu dağlarla kaplı olan ilçenin ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayalıdır. Dağlık alanlarda hayvan yetiştiriciliği önemli yer tutar. İlçede geniş kesimleri kaplayan ormanlar da, geçim kaynaklarından biridir.

Kulp, Diyarbakır şehir merkezine en uzak olan ilçedir. Diyarbakır-Muş Kervan Yolu üzerinde kurulmuştur; şehir merkezine uzaklığı 135 kilometredir.

LİCE: Diyarbakır'ın kuzeyinde kurulmuştur. Nüfusu 41.402 kişidir. Yüzölçümü 1.083 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 38 kişidir.

Lice'ye Kayacık bucağı ve 55 köy bağlıdır. 100 kilometrekareye düşen ortalama köy sayısı 5'tir. Köyler, ilçenin orta kesimlerinde toplanmıştır. Nüfusu 1000'i aşan köy sayısı 10'a yakındır.

Yöre halkının geçim kaynağı tarımsal üretimdir.

Diyarbakır'a 90 kilometre uzaklıkta olan Lice, Diyarbakır-Bingöl karayolu üzerindedir.

SİLVAN: Bölgenin doğusunda kurulmuştur. Nüfusu 82.699 kişidir. Yüzölçümü 1.379 kilometrekaredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 60 kişidir. Silvan, nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu ilçedir.

Silvan'a Bağdere ve Çatalköprü bucakları ile 65 köy bağlıdır. Köyler, yol boylarında ve ilçenin orta kesimlerinde toplanmıştır. 100 kilometrekareye ortalama 5 köy düşmektedir.

Yöre halkının geçim kaynağı tarımsal üretimdir. Silvan'ın tütünü ve pirinci meşhurdur.

Silvan, Diyarbakır'a 84 kilometre uzaklıktadır. Diyarbakır-Bitlis-Siirt karayolu üzerindedir. 35 kilometre güneyinden Diyarbakır-Kurtalan Demiryolu geçmektedir. Eski bir yerleşim alanı olan Silvan'da tarihi yapıtlar bulunur.

KÜLTÜREL YAPI

Diyarbakır, önemli düzeyde kültürel birikime sahiptir. Bu yapı, geleneksel Kürt kültürünü yansıtır. Günümüzde, Türk halk müziği olarak sunulan türkülerin önemli bölümü Diyarbakır kaynaklıdır. Birçok ses sanatçısı Diyarbakır türküleriyle tanınarak "ünlenmiş"tir. Bunun çok örnekleri bilinmektedir. Diyarbakır'ın folklor ve müziğin bir hazinesi olduğu belirtilirse, bu bir abartma olmayacaktır. Hemen her mahallenin bir müzik grubu ve folklor ekibi vardır.

Diyarbakır türküleri genellikle acıları dile getiren ağıtımsı türdendir. Yöre, aynı zamanda amatör kültür grupları ve ses sanatçılarının diyarıdır da.

Düğünler büyük şenliklerle yapılır. Düğünlerde genellikle Dik oyunu davul-zurna eşliğinde oynanır. Oyunda omuzlar titretilir ve ayaklar yere sert vurulur. Oldukça canlı ve hareketli bir oyundur.

SÜRECEK

(İstatistikler 1980 öncesine aittir.)

Yalan ve iftira sömürgeci basının sahtekarlığını gizleyemez

Ulusal kurtuluş savaşımızın başından itibaren, sömürgeci basın özel savaşın bir parçası olarak, mücadelemize yalan ve iftira temelinde saldırılarını arttırarak sürdürmektedir. '89 bahar ve yaz atılımıyla mücadelemizin büyük bir gelişme kaydetmesi neticesinde, sömürgeci basın eski iftira ve yalanlarına yeniden sarılarak, karşı-devrimci kampanyayı hızlandırdı.

Bu kampanyanın en azgın yürütücülerinden biri de Tercüman gazetesidir. Adeta özel savaşın bir borazanı olarak hareket eden Tercüman gazetesi, yalan ve iftira kampanyasında, öncülüğü kimseye kaptırmamaktadır.

"PKK'da bölünme..." başlığıyla yayınladığı haberinde Tercüman gazetesi bir dizi asılsız haberi sıralayarak, yalan ve demagoji yoluna yeniden başvurdu. Gazete konuya ilişkin olarak yayınladığı haberinde şu açıklamalara yer verdi: *"Uzman militan sıkıntısı içerisinde olan PKK'nın son aylarda Suriyeli militanları da Türkiye'de faaliyet göstermeye gönderdiği, ancak Güneydoğulu militanlar ile Suriyeliler arasında 'sevk ve idare' konusunda uzlaşılmaz anlaşmazlıkların ortaya çıktığı öğrenildi."* Gazetenin Aytekin Kömürgöz imzasıyla yayınladığı bu yazının MİT çevrelerinden, mücadelemize karşı yeni bir demagoji aracı olarak kullanılmak istendiği son derece açıktır.

Özellikle, bahar ve yaz döneminde gerilla birliklerimizin başarılı taktikler uygulayarak düşmana darbe üstüne darbe indirmesi, Türk sömürgecilerini bu tür demagojilerden medet ummaya götürmektedir. Yine, sahte iddialar ortaya atılıp, örgütün bölünme yaşadığı imajı kitleler üzerinde yaratılmaya çalışılarak, gelişen sempati ve desteğin önü kesilmek istenmektedir.

Tercüman gezetesinin son günlerde yoğun bir şekilde işlemeye başladığı diğer bir yalan ve iftira kampanyası da, Partimiz PKK savaşçılarını "ırz düşmanı" gibi yansıtma çabalarıdır.

Halkımızın namusuna el atarak, en iğrenç uygulamaları yürüten özel savaş birliklerinin ve sömürgeci ordu kuvvetlerinin gerçekleştirdiği vahşet, gerilla birliklerimizin üzerine yıkılarak, sömürgeci-faşist birlikler temize çıkarılmak isteniyor. Tercüman bu konuda da yine en başta gidiyor. Geçmişte de benzer iddiaları ortaya atan gazete, özel tim birliklerinin halkımızın namusuna el atarak, alçakça uygulamalara başvurmalarını gizlemek için büyük çaba harcadı.

Kürdistan halkının namus meselesine büyük önem verdiği bilinmektedir. İşte, Tercüman gazetesi halkımızın bu özelliğini bildiğinden, sık sık bu konuda demagojik haberler yayarak, **halkımızın gözünde Partimizi ve savaşçılarını "ırz düşmanı" gibi yansıtmak istiyor. Hatta bununla da yetinmeyerek,** Suriye'de de benzer olayların yaşandığını iddia etmeye başladı. Tamamen iftira olduğu açık olan böylesi bir iddiayla ortaya çıkarak, Partimizin adını, bu tür olaylara karıştırıp lekelemek istiyor.

Sömürgeci basının bu bütün çığırtkanca iftiralarına rağmen, halkımız gerçek namus düşmanının kimler olduğunu çok iyi bilmektedir. Sömürgecilerin yıllardır, namusumuzu ayaklar altına alıp çiğnediğini bugün de en alçakça uygulamalara başvurduğunu halkımız izaha bile gerek bıraktırmayacak bir açıklıkla bilmektedir. Bu nedenle, sömürgeci özel savaş yönetiminin sesi olarak hareket eden sömürgeci basının çabaları bu gerçeği değiştiremez.

Sömürgeci basının sürekli bir şekilde işlediği diğer bir konu da "dış destek ve eroin-mafya işlerine" PKK'nin adının karıştırılmak istenmesidir. Eroin şebekeleriyle Partimiz arasında sahte ilişki ve bağlar kurularak, gerçekle yakından ve uzaktan hiçbir ilişkisi olmayan senaryolar yayınlanmaktadır.

Bu tür senaryolarla, Partimizin politik niteliği gözardı ettirilerek, siyasal imajı lekelenmek ve basit bir mafya tipi örgüt gibi gösterilmek isteniyor. Bu tür alçakça saldırılara Türk basınında sık sık rastlanmaktadır.

Bu konuda son bir yazı, Tercüman gazetesinde yayınlandı. Gazete, üst düzey bir yetkili dediği bir MİT elemanının ağzından şunları yayınladı: *"Böylece uyuşturucu, kara para, terör üçgeninin karıştığı, İsviçre ile Lübnan'dan yönlendirilen gizli bir trafiğin en büyük hedefi ülkemiz olmaktadır. İşte ASALA'sı da PKK'sı da parayı böyle bulup insanlarımızı öldürmek için kullanıyorlar. Biz birçok ilişkiyi ortaya çıkardık. Bunların arasında Bekaa Vadisi'nin en büyük kara para transfercisi Ali Şems var. El-Ariss hesabına çalışan Şems para transferinde Bekaa Vadisi'nin en büyük bankası Bikaa Bank'ı kullanıyor. Bikaa Bank ile El-Ariss'in ilişkileri ile Samir Ariss'in Lübnan'da yaşayan kardeşlerince organize ediliyor. Tabii Abdullah Öcalan ve eli kanlı katilleri de aynı vadide oturuyorlar."*

"PKK'ya mali destek İsviçre şirketlerinden" başlığıyla Tercüman'ın yayınladığı bu yazı, faşist sömürgeci rejimin şimdiye kadar ortaya attığı iddialarının yeniden ortaya atılmasından başka bir şey değil. Varlıkları bile bilinmeyen isimler ve hiçbir ilişki bulunmayan İsviçre şirketleri üzerinde durularak, "PKK dış destekli, uluslararası mafya, kaçakçılık şebekeleriyle ilişkili" tezine gerçeklik kazandırılmak isteniyor. Bunun için de sık sık bu konuya başvuruluyor.

Gerçekte ise, faşist rejimin Başbakanından, en üst ordu komutanına kadar hepsinin bu karanlık işlerin bir parçası olduğu, birçok kanıtıyla açığa çıktı. İşte, faşist rejim ve karanlık çetelerin içinde yer alan Tercüman gazetesi de, kendi suçlarını PKK'nin üzerine yıkmaya çalışmaktadır. Oysa gerçekler açıktır ve inatçıdır. Bu tür demagoji ve sahte senaryoların bunları karartmaya gücü yetmeyecektir.

SHP ve kültürel özerklik

SHP, ulusal kurtuluş mücadelemizin katettiği gelişmelere karşı kendisine yüklenen rolü oynamak ve yerine getirmek için yeni çabalar içerisine giriyor. Kürdistan sorununun, bir dil hakkının verilmesiyle çözümlenmesi peşinde olan SHP, bu yönlü girişimlerini de arttırıyor.

SHP'nin düzenin has uşaklarından kurulu olduğu ve kendi içerisinde az da olsa insan haklarına saygılı davranan ve bunu savunmak isteyenlere karşı alçakça bir tutum takındığı bilinmektedir. Malatya milletvekili İbrahim Aksoy, Strasbourg'da Avrupa Konseyi'nde, Kürtlerin varlığından sözettiği için, SHP'den 2 yıl ihraç edildi. Yine, Kürdistan'daki birçok il, ilçe ve kasaba yönetimi aynı gerekçelerle görevlerinden alındılar. Bu örnekler SHP'nin konumunun ne olduğunu gösterir niteliktedir.

Bütün bunlardan sonra, SHP biraz da kendisine yüklenen rolün bir gereği olarak harekete geçip, yeni bir kanun teklifini meclise sundu. SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'nün hazırlanmasında önayak olduğu kanun teklifi, Kürtçe üzerindeki yasağın kaldırılmasını amaçlıyor. SHP, bu girişimiyle, Kürt sorununu kendi potasında eritip, sorunu bir dil hakkının verilmesi düzeyinde tutmak istiyor. Bu şekilde, ilerisi için olası gelişmelere göre bir hazırlık içerisinde bulunuyor.

Erdal İnönü, teklifin gerekçelerini açıklarken, şunları belirtiyor: "Halen yürürlükte bulunan 2932 sayılı yasa bu nedenle bilime aykırıdır. Çünkü, yasanın 3. maddesinde 'Türk vatandaşlarının ana dili Türkçe'dir' denilmektedir. Oysa Türk vatandaşlarının resmi dili Türkçe'dir." İnönü ana dil ile resmi dilin ayrı şeyler olduğunu belirttikten sonra şunları söylüyor: "2932 sayılı kanun, ulusumuzu dünya ulusları içerisinde küçük düşürmekte olup, yürürlükten kaldırılmalıdır."

İnönü'nün bu yasanın küçük düşürücülüğünü yeni kavramış olması tabii ki gerçekçi değil. Yine herkes de biliyor ki bu yasa sadece Kürtçe'nin yasaklanması amacıyla anayasaya konulmuştur. Diğer dillerin konuşulmasına karışılmazken, yasaya konulan; 'dünyada resmi olarak tanınmayan bir dil konuşulamaz' maddesiyle direkt olarak Kürtçe'nin yasaklanması hedeflenmiştir.

Erdal İnönü, bu yasağı kaldırmayı şimdi düşünüyor da, 1 yıl öncesinde bunu bırakalım sözkonusu etmesi, Kürtçe'nin varlığını bile kabule yanaşmıyordu. Yine, kendi partisi içinde Kürt sorununu dile getirenler karşısında sarfettiği sözlerin mürekkebi dahi kurumamıştır.

Bütün bu gerçeklere rağmen, aynı zat kalkıp, resmi dilin Türkçe olmasını ve herkesin anadilinde konuşmasını savunuyor. Dikkat edilirse, benzer yaklaşımlar sadece Erdal İnönü'den gelmiyor. Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu da, "Ayrı dil bölücülük değildir" diyerek, İnönü'ye destek oluyor. Aynı zamanda SHP'nin girişimlerinin TC'nin yeni bir oyunu olduğu ve özel savaşla içiçe geliştiğini de gösteriyor.

SHP, yüklendiği rolün gereği olarak, Kürt meselesine bu girişimlerle ısınmaya çalışıyor ve kendi hükümeti döneminde de dil veya kültürel özerklikle sorunun üzerini küllendirmek istiyor. Bizzat rejim tarafından SHP'nin bu şekilde hazırlandığı; ve kültürel özerklik veya dil hakkı gibi, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı dikilmek istenen silahların SHP'ye kullandırılmak istendiği görülmektedir. SHP'nin de şimdiden bu silahları kullanmak için kendisini hazırladığı ve halkımıza kendisini şirin göstermeye çalıştığı biliniyor. Ne yapılırsa yapılsın halkımız özel savaşın bir parçası olarak geliştirilen bu yöntemlere karşı koymasını bilecektir.

Sömürgeci ordu yeniden düzenleniyor

Burjuva basınına yansıyan haberlerde, MGK (Milli Güvenlik Kurulu)'nun Eylül başında yaptığı toplantıda, orduda yeni düzenlemelere gitme kararıyla, PKK'ye karşı yeni birlikler oluşturma kararına varıldığı yazıldı. Burjuva basınının iri puntolarla duyurduğu bu gelişme, özel savaşın tutmadığının bir ifadesidir. Aslında yeni düzenleme diye aktarılan haber, sömürgeci ordu birlikleri arasında yer değişikliğinden başka bir şey değil.

Hürriyet gazetesi 7 Eylül tarihli sayısında, **"PKK'ya karşı çevik kuvvet"** başlığıyla duyurduğu haberinde şunları yazıyor: *"Adının açıklanmasını istemeyen bir yetkili, bu değişikliğe neden gerek duyulduğu yolundaki soruya şu cevabı verdi:*

'Bugüne kadar bölgedeki operasyonları sürdüren birliklerin yorulmasının yanısıra, psikolojik yönden yıprandıkları, bunların yerine taze ve dinamik kadroların getirilmesiyle örgüte karşı yürütülen savaşta daha büyük başarı elde edilebileceği gözönünde tutuldu. Yeni birliklerin bölgeye taze kan olarak operasyonlarını sürdürmelerinin yanısıra, halka karşı daha sıcak yaklaşılması benimsendi!"

Alıntı, üzerinde fazla yorum yapmayı gerektirmeyecek kadar açık. Sömürgeci-faşist ordunun yenilgisi, yıpranmışlığı, moralsizliği ve çöküntü hali ortadadır. Bunu kendileri de en resmi ağızlardan itiraf etmeye başladılar.

Aynı haberi ertesi gün Hürriyet, **"Teröre yıldırım tim önlemi"** başlığıyla, değişik bir açıdan yayınladı. Yeni alınan önlemlerin içerisine şehirlerin de dahil edileceğini yazan gazete, şehirlerde de özel timlerin yerleştirileceğini ve görev yapacaklarını yazdı. Bu önlem, Kürdistan şehirlerinin yanısıra, özellikle de İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde gelişen devrimci kıpırdanışlara karşı alınmaktadır.

İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirler başta olmak üzere, Türkiye'de de devrimci kıpırdanışların hızlanması, faşist rejimin içerisine sürüklendiği çıkmazı daha da derinleştirmektedir. Rejim olağanüstü tedbirlerini bu alanlara da yayarak, bunalımını atlatmak ve çıkmazdan kurtulmak istiyor.



MGK'da kararlaştırıldı

PKK'ya karşı ÇEVİK KUVVET

İlhan DÖRTKARDEŞ / DİYARBAKIR

● Milli Güvenlik Kurulu'nun aldığı yeni karara göre, Güneydoğu Anadolu'daki askeri birlikler, 20 gün içinde kademeli olarak çekilecek ve yerlerine, 'yıpranmamış, taze kuvvet' gönderilecek.

● İkinci Ordu Komutanı Orgeneral İbrahim Türkgenci'nin de, uygulamaya konulan yeni kararla ilgili olarak bölgeye gittiği belirtildi.

PKK için özel timler kurulacak

● Askerî yetkililer, bölgede güvenlik kuvvetlerinin faaliyetlerinde "tek askerî komuta"nın faydasına inanıyorlar

MEHMET ALİ KIŞLALI'nın

Sömürgeci ordudaki düzenlemelere ilişkin bir haber de Günaydın gazetesinin 7 Eylül tarihli nüshasında yer aldı. Gazete, **"73 kritik nokta kontrol altında; Güneydoğu'da 5 sıcak üçgen"** başlığıyla duyurduğu haberinde, ordu birliklerinin *"Dar bölge"* esasına göre konumlandırıldığını yazdı. Gazetenin Türk ordu kaynaklarına dayanarak verdiği haberde, **"5 sıcak üçgen"** şu şekilde tanımlanıyor: *"1- Pervari-Eruh-Şırnak, 2- Çukurca-Şemdinli-Şırnak, 2- Çukurca-Şemdinli-Dağlıca, 3- Çatak-Bahçesaray-dere, 5- Gercüş-Midyat-Dargeçit."* Bu ayrımın yanısıra bölgede 73 nokta da sürekli olarak asker kontrolü altında tutularak, olası saldırılara karşı korunmak isteniyor.

Sömürgeci ordunun bu yeni bölünmesi, mücadelemizin yaygınlık kazandığı bölgelerin durumuna göre gerçekleştirilmiştir. Gerilla birliklerimizin hareket alanlarına ve mücadelemizin yoğunlaştığı noktalara göre gerçekleştiği belli olan bu yeni düzenlemeyle, sömürgeciler her bölgede gerilla birliklerimizin karşısında kendi güçlerini bulundurmak istiyorlar. Bu şekilde de, güçleri karşı karşıya getirip, etkin sonuçlara ulaşmak istiyorlar. Bir de, bu yöntemle gelişme olasılığı büyük olan bölgesel ve yerel ayaklanmalara anında müdahale edebilecek bir gücü her mıntıkada bulundurmak istiyorlar.

Yapılan bu düzenlemeler de sömürgeci ordunun çöküşünü engelleyemeyecektir. Çünkü, bunlar yeni yöntemler olmayıp, şimdiye kadar uygulanan yöntemlerin şu veya bu şekilde yeniden gündeme konulmasıdır.

Botan'da mücadele saflarında önemli görevler üstlenmiş bir ARGK komutanı ile yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

Doğru uygulama her zaman kazanır

Berwxedan: 1982 yılından bu yana, ülkede sıcak mücadelenin içerisinde yer alan bir arkadaşsınız. Ülkemizin çeşitli bölgelerinde çoğunlukla da Botan Eyaleti'mizde mücadeleye katıldınız. Dolayısıyla, bu alanlarda yaşanan gelişmelere de yakından tanık oldunuz. Sizden, III. Kongre sonrasında bölgede yaşanan gelişmeleri bize aktarmanızı istiyoruz.

ARGK Komutanı: III. Kongre'nin mücadele tarihimizdeki yeri bilinmektedir. III. Kongre'de alınan kararlar bütün tarihimizi yakından etkileyecek gelişmelerin temeli olmuştur. III. Kongre yaşanmasaydı, bugünkü gelişmelere ulaşmak da mümkün olmayacaktı. Yine, III. Kongre öncesinde yaşanan gelişmeler, bunun önemini daha açık bir şekilde göstermektedir.

15 Ağustos öncesine damgasını vuran gelişmeler neydi? Bunu iki açıdan belirtmek mümkün. Birincisi, Parti çizgimizin uygulanması durumunda büyük gelişmelerin yaratılacağı açık bir şekilde ortaya çıktı. İkincisi ise, çizginin tam uygulanmaması durumunda, büyük tehlikelerle karşı karşıya gelineceği çok açık bir şekilde görüldü. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde III. Kongre'nin mücadelemizdeki yeri daha iyi bir şekilde görülecektir.

Parti ve mücadele tarihimizin ortaya çıkardığı diğer bir gerçek de hemen her atılım döneminde, mücadelemizin çok yönlü saldırılarla karşı karşıya kalmasıdır. III. Kongre esnasında ve hemen akabinde de, yine bu tür engelleme ve saldırılarla karşı karşıya kalındı. Düşman dıştan her türlü saldırıyı geliştirdiği gibi, Parti içerisine sızdırdığı temsilcilerini de harekete geçirerek III. Kongre'yi sekteye uğratmak istedi. Bu tür saldırılar, Avrupa'da olduğu gibi ülke pratiğinde de görüldü. Fakat, çizgide ısrar etmenin de bütün bu saldırıları boşa çıkaracağı açık bir şekilde görülecekti.

III. Kongre, gelişkin bir gerilla savaşını, özellikle de Botan'da geliştirmeyi hedefledi. Botan Eyaleti'nin sadece Kuzey-Batı Kürdistan açısından değil, bir bütün olarak Kürdistan açısından önemi büyüktür. Bu alanda savaşın oturtulması, üslendirilmesi demek, aslında bütün Kürdistan'da savaşın oturtulması anlamına gelmektedir. Savaş, Botan'da oturtulabildiği oranda diğer bölgelere de yansıyacaktır.

III. Kongre'nin aldığı en önemli kararlardan biri de Botan alanında ordu inşasını gerçekleştirmek ve gelişmiş gerilla savaşını oturtmaktır. Bu karara çizginin zafer kazanmasıyla ulaşılmıştır. Yani bir defa sınıf çizgisi, Kongre'de kazandı. Geriye bu çizginin pratikte de zafer kazanmasını sağlamak kalıyordu. Bu temelde de Botan Eyaleti'ne yönelindi.

Botan alanında daha önce yaşanan devrimci bir pratik ve kaydedilen gelişmeler vardır. Önemli bir kitle gücüne ulaşıldığı gibi, alanın coğrafyasına da egemen olunmuştu. Bu bakımdan Botan alanı III. Kongre kararlarının en fazla hayat bulacağı bir alan konumundaydı.

III. Kongre ardından Botan alanında geliştirilen devrimci faaliyetlilik, III. Kongre çizgisinin ne denli gerçekçi ve ne denli yaratıcı olduğunu çok açık bir şekilde ortaya koydu.

Bilindiği gibi, III. Kongre kararlarının en önemlisi ordu inşasının gerçekleştirilmesiydi. Botan Eyaleti, bunun için tamamen uygun koşullara sahipti. Yine, alanda önemli bir birikim ve deneyim de vardı. Bütün bunlar biraraya getirildiğinde Askerlik Yasası'nın alanda tutacağı da kendiliğinden anlaşılacaktır. Askerlik Yasası'nın bölgede uygulanmasının önemli sonuçları oldu. Olumlu yönde son derece önemli sonuçlar gündeme geldiği gibi, ciddi eksiklikler de ortaya çıktı. Askerlik Yasası, başlangıçta bizim tarafımızdan yeterince kavranmadı.

Askerlik Yasası şöyle bir genellemeyle değerlendiriliyordu: Kürdistan'da yaşayan herkes mücadeleye hizmet etmek zorundadır. Bu, ilke olarak doğru olan bir husustu. Ancak, bu ilkeyi pratikte egemen kılabilmek için, henüz aşılması gereken birçok engel vardı. Bu nedenlerden dolayı Askerlik Yasası'nın ilk etapta gerektiği biçimde kavrandığını söyleyemeyeceğiz. Mesela, Şemdinli mıntıkasındaki uygulamalar bu duruma örnektir. Burada '87 baharında Parti taktiğini uygulama adı altında tamamen tersten alma durumu vardı. Belli bir noktaya kadar bu durumu anlayışla karşılamak gerekir. Türk devleti bile, bugüne kadar Askerlik Yasası'nı Kürdistan'da tam olarak uygulamaya geçirmiş değildir. Biz yeni gelişen ve kendi yasalarımızı süreç içerisinde giderek topluma dayatan ve kabul ettiren bir hareketiz. Düşman, halkı kendi çıkarları temelinde ve kendi ülkesine düşmanlık temelinde askeri bir örgütlenme içerisine çekerken, biz halkı tamamen kendi çıkarları doğrultusunda bir askeri örgütlenme içerisine çekiyoruz. Bu anlamda, bizde adına zorunlu yasa da denilse esas olan iknadır. Burada, zorunluluk kavramı bir anahtar gibi yasanın uygulanmasının önünü açmaktadır.

İlk baştaki uygulamalarda, soruna yaklaşımımızda hatalar oldu. Bir kez bir yasayı uygulamak ve oturtmak için, otorite olmak gerekiyordu. Kürdistan'da otorite haline gelmek de, bir şeyler yapabilmeye bağlıydı. Düşmana karşı sadece düşüncede değil, eylemde, giderek örgütlemede bir alternatif haline gelmek ve bu temelde otoriteyi tesis etmekle, yasa uygulama gücüne ulaşılabilir. Yani, bir çaba, emek göstermeden, kitleleri propagandize edip eğitmeden, ortaya çıkıp, "hepiniz askersiniz, Kürdistan'da yaşıyorsunuz, hizmet etmek zorundasınız" diyerek, bu yasa uygulama alanına geçirilemez.

Şemdinli alanında sayıca kalabalık savaşçı grupları çıkarıldı. Fakat, öncelikle yapılması gereken, askerlik yasasının ne olduğunun topluma kavratılmasıydı. Yine, işbirlikçi bazı odaklara yönelmek gerekiyordu. Kısaca belirtecek olursam, Askerlik Yasası'nın uygulanması için bir ön zeminin hazırlanması gerekiyordu. Fakat, Şemdinli alanında yapılan bu olmadı. Yine, burada birliklerimizin gücünü aşan sayıda savaşçı grupları çıkarıldı. Bu ise, bizi geliştirmediği gibi, giderek grupların bir yük haline gelmesine yol açtı.

Örneğin, aldığımız savaşçı adaylarımızın çoğunluğu, dağda çobanlık yapan, en yakın köyle bile ilişkisi olmayan kesimler arasından geliyordu. Hiçbir ön hazırlık yapılmadan, bunların kendi yaşam çevrelerinden öyle koparılıp alınması, kendi içinde birçok sakıncayı da birlikte getiriyordu.

Düşman yasanın doğru bir temelde uygulamaya geçirilememesinden yararlanmaya çalıştı. Nitekim, Parti taktiğinin doğru bir temelde uygulanamamasından yararlanacak olan da düşmanın kendisidir. '87 baharında Şemdinli'de ortaya çıkan durumun kendisi budur.

Bu gelişmeler yaşanırken, tabii ki düşman da boş durmadı. Sömürge Valiliğine geçilmesi, özel timlerin oluşturulması, III. Kongre sonrasında yaşanan gelişmelerin bir sonucudur. Düşman, III. Kongre çizgisinin , uygulanması ile birlikte yol açacağı gelişmeleri önceden görerek, tedbirlerini buna göre geliştirdi. Ama düşmanın bütün bu çabaları gelişmemiz önünde asıl engelleyici hususu oluşturmamaktadır. Bakın, Askerlik Yasası'nın uygulanmasında da, sorunlara kaynaklık teşkil eden bizim yetersiz yaklaşımımızdır. Hatta düşman başlangıçta gençleri saflarımıza almamıza, "Götürsünler, nasıl olsa başlarına bela olacaklar" şeklinde yaklaştı. Ancak, bu konuda doğru yaklaşımın tutturulmasıyla birlikte, yasa tuttuğu gibi, son derece önemli gelişmelere de yol açtı.

Gençlerin ordu saflarına alınmasıyla da sorunların hepsi bitmiş olmuyor; ya da şöyle söylersek, gençlerin saflarımıza alınması, onların savaşçı haline geldiği anlamına gelmiyor. Asıl mesele bundan sonra başlıyor. Örneğin, ülkemizde, özellikle de Botan'da hemen herkes silah kullanmasını bilir. Bu demek değildir ki, herkes askerdir. Savaşçı demek, savaşı yaşamak demektir. Sadece silah kullanmasını bilmek, bu vasfı insana kazandırmaz. Savaşçı, silahını kime, nerede ve nasıl yönelteceğini bilmelidir. Bu bakımdan gencin köyünden alınmasıyla, her şey tamamlanmış olmuyor. Bu gençlerin ordu içerisindeki ulusal kurtuluşçu düşünceyle eğitilmeleri, adeta yoğrulmaları gerekiyor. Bu da yoğun bir eğitim, yoğun bir ilgi ve giderek onları mücadeleyle kaynaştırmakla mümkün olabilir. Bu temelde de gönüllülüğü derinleştirmek gerekiyor.

'87 baharıyla birlikte, Botan alanında yasanın uygulanması için zemin oluşturulmaya çalışıldı. 15 Ağustos Atılımı öncesinde yapılması gereken, fakat yerine getirilmeyen görevlere el atılarak, işbirlikçi odaklara yönelinerek, çete odakları ve aşiret reislerinin güçleri etkisizleştirilmeye başlandı. Bu gelişmelerle birlikte, yoğun bir propaganda temelinde kitlelere yasanın önemi kavratılmaya çalışıldı.

Bunların yanısıra esas olarak dayanılması gereken kesimleri örgütlemek için de yoğun çaba sarfedildi. Örneğin bir yerleşim biriminde yapılan bir şeyin benzerini bir başka köyde yapmanın olanağı yoktur. Çünkü, birbirlerinden apayrı koşulları mevcuttur.

Şırnak alanında Askerlik Yasası'nın uygulanması esnasında, mücadelemizi tanıyan, güven duyan köylülüğün en yoksul kesimine dayanıldı. Böylesi bir uygulamayla birlikte, '87'nin yaz ortalarından itibaren Askerlik Yasası alanda oturtulmaya başlandı. Bununla birlikte de önemli sonuçlar alınmaya başlandı. Öyle bir gelişme ortaya çıktı ki, kitleler ARGK'yi bir kurtuluş ve güven kapısı olarak görmeye başladılar. Halk, çocuklarının TC ordusundan çok, ARGK saflarında daha fazla güvende olduklarını gördü. Bu ise, çocuklarını ARGK saflarına daha fazla göndermesine yol açtı. Böylesi bir gelişmeyle birlikte girilen her köyde, Askerlik Yasası gereği gençler, saflarımıza akın akın katılmaya başladılar. Bunların önemli bir kesimi de gönüllü olarak gelip katılanlardır. Bir kez kapı açıldı mı kitlelerin saflarımıza bir sel gibi akma durumları sözkonusudur. Burada önemli olan ilk adımları doğru atmaktır. Bir kez başlangıç doğru bir temelde geliştirildi mi, gerisi de rahatlıkla getirilebilir. İlk adımların hatalı atıldığı ve yasanın yanlış uygulandığı yerlerde, düşman bu durumdan yararlanmaya çalıştı. Örneğin, yanlış uygulamanın yapıldığı yerlerde bazı aileleri, bir çete durumuna kadar bile getirebildi. Fakat, doğru uygulamanın olduğu alanlarda bırakalım onları bize karşı çıkarma, tam tersine gençlerin aileleri mücadelemizle bütünleşerek, ordumuzun etrafında kenetlendiler.

Halkımızın sinesinde, tüm olumsuzluklara rağmen güçlü bir özün yattığı bilinmektedir. Halkımızda, düşmana karşı büyük bir kin ve nefret vardır. Önemli olan bu özün açığa çıkarılması ve işlenmesidir. Aslında, Askerlik Yasası'nı da bu temelde ele almak gerekir. Bu yasayı dayatmakla biz kapıyı açıyoruz. Önemli olan saflara kattıktan sonra bu cevheri gerçek biçimde işleyebilmektir. Bir kez saflarımıza kattığımız insanlara kim olduklarını, ne için savaştıklarını, niçin saflarımıza katılıp savaşmaları gerektiğini kavrattıktan sonra onların büyük bir kahramanlık örneği sergileyerek, savaştıklarına tanık oldum. Bunun birçok örneği vardır.

Bu durumun basit de olsa daha iyi anlaşılabilmesi için bir örnek vermek istiyorum: '87 yılının baharında, Nisan ayının 6'sı veya 7'siydi. Birliğimizle bir alanda konumlanmıştık. Saat 10 civarında nöbetçi arkadaş, sağ ve sol taraftan düşman birliğinin geldiğini haber verdi. Birliğimiz, düşmanın operasyon birliğine pusu atmak için harekete geçti.

Bu arada bir genç çıkıp, bir grubumuza doğru geliyor. Arkadaşların büyük çoğunluğu, bu gencin, düşman tarafından yerimizi tespit etmek için gönderildiği görüşünde birleşiyorlar. 16 yaş civarında olan bu genci arkadaşlar durdurarak, durumu hakkında bilgi almak için çeşitli sorular soruyorlar. Gençle biraz konuşulduktan sonra, durumun kendisi anlaşılıyor.

Genç, kaybettiği kuzusunu aramak için dağa çıkıyor. Kendisiyle birlikte anası ve 3 köylü de vardır. Bir müddet sonra bunlar geri dönüyor, kendisi de biraz daha kuzusunu aradıktan sonra köye dönecek.

Arkadaşlar bu durumu öğrendikten sonra, gence bundan sonra "peşmergesin" diyorlar. Bunun üzerine genç ağlamaya başlayarak, yapamayacağını söylüyor; ve bu konuda müthiş bir dayatmada da bulunuyor. Buna rağmen, arkadaşlar da bu genci saflarına almakta kararlıdırlar. Hemen genci giydirip silahlandırıyorlar.

Bu olaydan 3 gün sonra, toplantı için bir birliğimiz gündüz bir köye giriyor. Saflara yeni katılan bu gencin elinde de ARGK sancağı var. Köyde toplantı yapıldığı esnada, bu genç köylülere propaganda yaparak, çocuklarını ARGK saflarına göndermeleri için dayatmalarda bulunuyor. Yine, daha sonra, bu arkadaş birçok çarpışmada kahramanca bir tavır sergiledi.

Bu durumu böyle izahatlı anlatmamın nedeni şu: Bu genç dağda kuzusunu aramaya çıkmış olan biriydi. Bununla dağda karşılaşılıyor ve "savaşçı olacaksın" deniliyor. Başta kendisi ısrarla buna karşı çıkıyor. Ama kendisi özlüdür ve içinde işlenmemiş bir cevher taşıyor. İşte, Askerlik Yasası, bu cevherin önünü açıyor, gerçek özün gelişmesini sağlıyor. Bu nedenle, içerde saklı duran cevheri iyi görmek gerekiyor. Yine, bu cevherin üzerine dökülen betonu da kırmak öyle kolay gerçekleşen bir iş değildir.

Doğru uygulama geliştirildiğinde bütün bu gerçeğe ulaşmak o kadar da zor değildir. Botan'da halen istenilen düzeyde olmasa da bu taktiğin uygulama alanı bulması, önemli gelişmelere yol açtı. Bunun sonucudur ki, Botan Eyaleti'nde savaşçı bulma ve çıkarma diye bir sorunumuz artık yoktur.

Askerlik Yasası uygulanırken, zeminin oluşturulması, yani otoritenin sağlanması önemlidir. Buna ulaştıktan sonra, bu yasanın oturtulmaması için hiçbir neden yoktur. Nitekim bunun sonucudur ki, Askerlik Yasası tuttuğu gibi, güçlü bir uygulama gücüne de ulaştı.

Kişilikli yaşama kavuşma isteğinin bedeli bazen böyle oluyor...

Ceyhan'dan Sevgilerle...

Sevgili yeğenlerim,

Duymuş olduğunuz gibi, biz yine açlık grevine zorlandık. Sonuçta iki arkadaşımızı kaybettik. Bu arkadaşlar süresiz açlık grevinin 35. günü kapalı arabalarda susuz bir yolculuğa zorlanıyorlar. Kapalı bir arabada zincirlere bağlanarak süren bu yolculuk cezaevi ile ilgili yöneticileri tatmin etmemiş olacak ki, ulaştıkları Aydın Cezaevi'nde **kalas ve coplarla dövülüyorlar. Zaten bezmiş bünyeler dayanmıyor** ve yaşam son buluyor. Bu iki arkadaşla birlikte Diyarbakır'da kalmıştık. Böyle tanıdık simalar olunca ölmelerine alışamıyorsun. Ne yapalım, çağımızda, bizim toplumsal gerçeğimizde güzellikler, sevgiler, mutluluklar hala acılarla örülebiliyor. Onurlu yaşamanın, birey ve toplum olarak kişilikli yaşama kavuşma isteğinin bedeli bazen böyle oluyor. Gelecekte mutlaka bu bedellerin olmadığı özgür ve insana yaraşır bir yaşam biçimine kavuşacağız. Bunlar bir daha olmasın diyerek yaşama vargücümüzle sarılacağız. Geleceğin büyükleri olan sizlere de bu yaşamı daha da güzelleştirmek için görevler düşecektir. Yeni yetişen her nesil bir öncekinden daha yetenekli, yaratıcı ve coşkulu olacak. Yaşama, kişisel ve toplumsal onura daha bir sıkı sarılacak. Geçmiş nesiller gibi kendisine, topluma, insanlığa duyarsız olmayacak. Hiçbir şeyi kader olarak kabul etmeyecek. Bugün edilmiyor. Siz bunu örnek olarak daha da ileriye götüreceksiniz. Bu dünyada biz de varız diyeceksiniz. Ben buna fazlasıyla inanıyorum.

Bir bizlerin çocukluğunu, gençliğimize adım attığımız yılllar düşünüyorum, bir de yeni çocuklara ve gençlere bakıyorum. Karşılaştırdığımda, bizlerin o durumunu bugünkülerden dünya ile güneş arası uzaklık kadar uzak görüyorum. Hatta, kaba bir söyleyiş olacak ama, karşılaştırma yapılırsa; o dönemin çocuklarını aptallar seviyesinde görebiliriz. Dünyamız karartılmış, odalara, sokaklara hapsedilmişti. Şimdikilerle konuşuyorsun cin gibiler. Sanki ikinci defadır dünyaya gelişleri. Bazen laf yetiştirmekte, sorularına yanıt vermekte zorlanıyoruz.

Kurban bayramında dört gün boyu, koğuş, yemekhane ve havalandırmada görüş yaptık. Her taraf cıvıl cıvıldı. Yaşamın kendisini doya doya içtik. Çocukları gece de bırakarak onlara türküler söylettik, kimilerini oynattık. Onları izleyerek gülüyor, bu dört farklı günün bitmesini istemiyorduk. Çocuklar da bu dört gün hiçbir zaman görmedikleri ilgi ve sevgiyi görünce 4. günün sonu biz gitmeyiz, yine kalacağız demeye başladılar. Kimileri, ağladı, zorla kendimizden ayırabildik. 30 Ağustos'ta da açık görüş oldu. Bir gün olduğu için çocukları alıkoyamadık.

Bir 15 Ağustos daha geçirildi. Biz açlık grevinde olduğumuz için fazla neşeli geçmedi. Birkaç fotoğraf çektirdikse de yüzlerimiz asık; saç, sakal karışmış haldeydik. Siz küçükler oyunlarımızla, halaylarımızla bu günü daha coşkulu hale getirmişsinizdir sanırım. Yaylalarımızdaki şenlikler sizleri daha da coşkulu kılar sanırım. Yurttan uzak oldun mu hasreti de fazla yaşanır. Bu hasret coşku ile, sevgi ile, anma ile giderilir.

Mektubumu burada noktalarken tümünüze özlem yüklü selam ve sevgilerimi iletiyor, sevgiyle kucaklıyor, yanaklarınızdan öpüyorum. Ailenize ve tüm dostlara selam ve sevgilerimle birlikte sağlık ve mutluluk dileklerimi iletin. Her şey ve gelecek gönlünüzce olsun.

Hoşça kalın
Amcanız Mustafa Karasu
Ceyhan Cezaevi 18.09.1989

Değerli arkadaşlar;

Bize ulusal kimlik, toplumsal ve siyasal dinamik kazandıran, bizi dostun da düşmanın da hesaba katmak zorunda kaldığı bir güç haline getiren, ulus ve halk olarak her şeyimiz olan büyük **15 Ağustos direnişinin altıncı** yılına girerken, ulu dağlarımızın alıcı kartallarını-kahraman gerillayı, itici gücümüz zindan direnişçilerini ve tüm direnen halkımızı saygıyla selamlar, kahraman şehitlerimizin ve değerli Başkanımızın rehberliğinde altıncı yılı da daha büyük zaferlerle kazanacağımıza olan sarsılmaz inancımı yinelerim.

—Zafer halkımızındır; Partimizin, Cephemizin ve Ordumuzundur!

Yoldaşça sevgi ve saygılarımla!..
Selahattin Erdem

SÖYLE

Hadi anneciğim söyle
Saf saf ninniler söyle
Söyle ki uyuyayım
Yepyeni yarınlara
Erkenden uyanayım
Söyle durmadan söyle
Sevdamı unutturacak
Melodiler söyle
Bir türküdür sevdam
Bir memleket, bir ülke
Bana cenk türküleri
söyle

Söyle ki ısınsın.
Isınsın kalbime kazdığım
adlar
Dağları, nehirleri söyle
Dar ve çelimsiz
patikaları
Ve burcu burcu kokan
çiçekleri
Sokaklar, caddeler,
fabrika önleri
Yetmez tek başına
...Dağları söyle

Türkiye'de okuyan
bir Kürdistanlı

Onlar, "yaşamak için ölmek gerektiğini" bilmiyorlar ya da anlamıyorlar...

Merhaba;

Yazıya dökülünce sözcüklerin gizli ve coşku dolu anlamları yitiyor gibi. Soğuk bir merhaba ile sıcak bir merhaba aynılaşıyor kağıt üzerinde. Oysa bu yetmiyor bizim duygularımızı, hasretimizi, sevinç ve umutlarımızı anlatmaya.

Hasretimiz öyle derin ki sizlere; bunu kelimelere yükleyebilmek mümkün değil. İnanıyorum ki, duygularımızın canlılığını yükleyebilseydik kelimelere; kağıt yazı yerine delik deşik olur tutuşurdu.



Zindan direnişçilerinden bir grup.

Bu duyguların sıcaklığını siz de yaşıyorsunuzdur ve anlamını da biliyorsunuzdur. Bizler aile olarak bunun sıcaklığını duyuyoruz; çünkü bu sıcaklığı yaratan ateşi hep uyanık tutuyoruz. Yaşamın anlamını, değerini, nasıl ve neden yaşanması gerektiğini, hangi koşullarda yaşanıp hangilerinde yaşanılmayacağnı biliyoruz. Biliyoruz ki, yaşam çok değerlidir. Çünkü sosyal olarak yaşam bugüne gelebilmek için milyonlarca değerli insanın yaşamına, umut ve sevinçlerinin yarım kalmasına, yıllarca acı çekmelerine mal olmuştur. İnsanlık tarihini şöyle bir düşündük mü göreceğiz ki, insanlık binası değerli insanların bedenlerinden örülmüştür. Yaşamın fiziki yanına gelince, yine doğanın ve emeğin milyarlarca koşulu bir araya getirip ortaya çıkardığı olağanüstü bir eseri göreceğiz.

İşte bunca değerli olan yaşam kişilerin eline ancak bir defacık geçmektedir. Bunu iki defa yaşamak olanaklı değildir. Böylesine kısıtlı ve değerli olan bir şeyi kullanırken azami dikkat göstermek ve daha değerli şeyler yaratmak için kullanmak, kullanmayı öğrenmek gerekir. Kabataslak olarak anlattığım yaşamın anlamını bilince çıkarmak ve gereklerini yerine getirmekle gerçekten yaşamın anlamı anlaşılmış olacaktır.

Bize sık sık sorarlardı: "Siz yaşamı sevmiyor musunuz? Öyleyse niye kendinizi ölüme mahkum ediyorsunuz, açlık grevi yapıyorsunuz?" Onların mantığına göre, bu soru haklı ve yerinde bir soruydu; çünkü onlar "yaşamak için ölmek gerektiğini" bilmiyorlar ya da anlamıyorlar. Biz yaşama o denli bağlıyız ve yaşamı öylesine seviyoruz ki onun uğruna ölmekten çekinmiyoruz. Bunu anlamak bizim için kolay **ama bize zıt bir mantık bunu anlama yeteneğinden yoksundur.**

Bunları yanlış anlayanlar, yanlış yorumlayanlar da var. Olur olmaz zaman ve mekanda durmadan yaşam harcamak ya da hiç harcamamak...

Şolohov şöyle yazmıştı: "Bir taneyi toprağa attığımızda, yeni tanelerin yetişebilmesi için toprağa düşen tanenin yok olması, çürümesi gerekir." Yani, her şeyin bir bedeli vardır. İnsanca yaşam bir bedel ister. Bunu ödemek gerekir. Fazla ödemek ya da hiç ödememek, insanca yaşamın değerini bilmemek demektir. Bir çiftçi eğer iyi bir hasat istiyorsa, tohumunu verimli toprağa atar. **Bu çiftçi tohumu esirgiyorsa topraktan hasat alamayacaktır.** Aynı şekilde yer ve zamana önem vermeden ekim yapıyorsa, bataklık ya da kayalıklara tohumu serperse, bol kepçeden tohum dökse de bol bir hasat alamayacağı gibi tohumu da boş yere feda etmiş olacaktır. İşte bu yanlışlara düşmemek gerekir. Bugün ailemizde bunu iyi değerlendiren ve anlamını çok çok iyi bilen amcam var. O hepimizden daha duyarlı; acı ve sevinci çok daha derinden duyuyor. Bunu bilmeniz ve ona göre hareket etmeniz gerekir. Aile olarak bugün var isek ve geçimimizi kimseye muhtaç olmadan sağlayabiliyorsak, bu amcam gibi tecrübeli ve hassas birinin ailemizin başında bulunmasındandır. Biliyorsun ya da en azından duymuşsundur; sekiz yıl boyunca yaşadıklarımızı. '81'de Diyarbakır'daydım. Orada yaşananları duymuşsundur. Hala da içerdeyim. Bu süreçte çok şey öğrendik, çok değiştik. Ama baştan beri değişmeyen bir düşünce var kafamda: "Hakkettim bu acıları çekmeyi, çünkü amcam o gün bana ve diğer aile fertlerimize muazzam olanaklar sunmuştu, biz ise acemi çiftçiler gibi tohumu ya kayalığa ya da bataklığa serptik. Bunu da yazın kavurucu sıcağı altında yaptık. Doğallıkla aç kalacağız ve kaldık. Bundan ötürü bugün muazzam bir birikime sahipsem de o günün değerlerini çarçur ettiğimizden dolayı yüreklerde hala sızı var.

Çiçekler toprağın özüyle yetişirler; bundan ötürü hastalıklara devadırlar ve bundan ötürü güzel kokarlar, güzel görünümlere sahiptirler. Sevgi de emeğin özüyle oluşur. Bizler bunu çok derinden yaşadık. Bu nedenle sevgimiz sonsuz, bağlılığımız koparılmazdır. Acımız ve sevincimiz ortaktır. Bu nedenle acı paylaşıldıkça azalır ve çekilebilir hale gelir. Sevinçler paylaşıldıkça çoğalır, yüreklere sığmaz olur. Sanırmısınız ki, sizleri anmadığımız, acı ve sevinçlerinizi paylaşmadığımız an vardır?! Hayır, duygularımız öylesine yoğun ki; hissederiz adeta. Sizlere küçük de olsa bir katkı sağlayabilmek ise en büyük istemimiz.

İnsanlar doğada silahı olmayan, yani doğal silahı olmayan tek canlıdır belki. Bugün ise silahı en çok olan canlı haline gelmiştir. Yani insanlar doğada ne kadar savunmasız olduklarını keşfettikçe savunma ve saldırı araçları edindiler ve bundan ötürü bugün en çok savunma ve saldırı aracına sahip olan insandır. Biz de biraz böyle yol aldık. Zayıf yanlar gelişti, güçlendi; irade, bilinç, bağlılık bir potada eridi, kaynaştı. Kuşkusuz bunların bedeli ağır oldu, hem de çok ağır. Ama bedel ne kadar ağır ise ve bu ağırlık ne denli yerinde kullanılmış ise, ortaya çıkan ürün o denli sağlam ve verimli oldu. Bundan ötürüdür ki, vurduğu yerden ses çıkarıyor.

Zaman zaman ailemizin bazı fertlerinin aykırı davranışlarını duyuyor ve tabii ki, üzülüyoruz. Çünkü her ferdin yetişmesinde ailenin çabası, emeği vardır. Bunun yanında kendi emeği, kişiliğinin yara alışı, yaşamını bir anlamda yanlış zaman ve yere bir tohum olarak boşa harcaması bizi üzüyor. Bilinen bir gerçek var: Beyaz ile siyah birbirinden kesin çizgilerle ayrılırlar. Beyaza düşecek en ufak leke, onu siyah rengin safına yaklaştırır. Bazı zamanlar belki bu renkler fazla kesin çizgilerle ayrı değildirler ama bugün bu ayrım kesindir.

Biraz da kendi durumumuzdan söz edeyim: Şimdiki durumumuz kötü. Yani açlık grevinden önceki durumla hiçbir farkı yok. Hep sabretmemiz isteniyor. Yeni tüzüğün çıkması bekleniyor.

Bu durumda biz nasıl olabiliriz? Tahmin edersin sanırım. Sevinmek, gülmek vs. yok. Çünkü aldandığımız, hayal kırıklığına uğradığımız yıllar çok geride kaldı.

Son verirken, yüreğimize sığmaz olan özlem ve hasretle tüm aile fertlerini, tüm akrabaları ve dostları kucaklıyor öpüyoruz. Beraber gülüp beraber sevineceğiz. Bu günler de çok yakın. Tünelin ucunda ışık göründü mü ona ulaşmak mutlaklaşır. Biz de o günleri görüyoruz artık. Biliyoruz ki, yarınlar aydın ve mutluluk dolu olacak. Bunu bilmek bile yaşamımıza bedeldir.

Hoşça kalın
Seyfettin Aluş
Adana Cezaevi/13.09.1989

Çin devrimi 40 yaşında



Çin Halk Cumhuriyeti, bu yıl 1 Ekim'de kuruluşunun 40. yılını kutluyor. 1 Ekim 1949'da, Çin Devrimi'nin önderi ve Çin Komünist Partisi'nin Genel Sekreteri Mao Zedung, tarihi Tiananmen meydanındaki Göksel Barış Kapısı'nın üstündeki balkondan ÇHC'nin kuruluşunu ilan etti. Devrimin 40. yılını kutlayan Çin Halk Cumhuriyeti'nin son aylarda yaşadığı gelişmeler, devrim kutlamalarını daha da önemli bir düzeye çıkardı.

1 Milyarı aşan nüfusu ve geniş topraklarıyla Çin dev bir ülkeyi teşkil ediyor. Bu yarı-feodal ve yarı-sömürge ülkenin yabancı egemenlikten ve iç gericiliğin baskısından kurtulup, sosyalizm yoluna girmesi büyük bir gelişmedir. Çin Komünist Partisi'nin kazandığı bu başarı, Çin'i sosyalizm yoluna koydu.

ÇKP, iç ve dış baskılara karşı mücadele içerisinde zaferi kazandı. Bir yandan Japon işgali, diğer yandan anti-komünist komintag gericilerinin saldırıları, ÇKP'yi içte ve dışta düşmanlarla karşı karşıya getirdi. ÇKP hem Japonya'yı ve hem de Çan-Kay-Şek'in başını çektiği Komintag gericilerini altetmeyi başardı. Mao'nun ÇHC kuruluşunu ilan eden konuşması, bu odaklara karşı da zaferin ilanıydı.

İlk günkü heyacan ve söylevin üzerinden 40 yıl geçti. 40 yıl içerisinde Çin önemli gelişmeleri yaşadı. Bu koca ülkenin sosyalizm yolunda katettiği mesafeye bakıldığında, aradan geçen zaman sürecine göre hiç de olması gereken yerde değil. Çin'in son 10-15 yıllık tarihine baktığımızda, bu sonucun nedenlerini daha iyi görebilmekteyiz.

Çin gibi yarı-feodal, ekonomik olarak oldukça geri ve aydınlanma düzeyinin düşük olduğu bir ülkede, sosyalizmin inşası elbetteki kolay olmayacaktır. Bu konuda hiç de küçümsenmeyecek engellerle karşılaşılacağı açık olan bir durumdur. Sürecin zorlu işleyeceği ve ülkenin ilerletilmesinin büyük çabalar gerektireceği tarihin zorunlu bir gerçeğidir.

Sosyalizmin inşasının istenilen düzeyde gelişmemesi, toplumun aydınlanma seviyesindeki düşüklük, devrimin 20. yılında Çin'i yeni gerçeklerle karşı karşıya getirmiştir. Mao, ekonomik gelişme düzeyinin geriliğine rağmen, toplumu sosyalizm konusunda bilinçlendirmek, parti çizgisinden sapmalarla mücadele etmek için 1969 Ekim'inde Kültür Devrimi'ni başlatacaktır.

Kültür Devrimi, Çin'de büyük çalkalanmalara yol açacaktır. Gençler, askerler, işçiler, kadınlar, toplumun bütün kesimleri Mao'nun küçük kızıl kitapçığını eline alarak Kültür Devrimi'ne katılacaktır. Bu esnada, parti çizgisinden sapmalara karşı da yoğun bir mücadele verilecektir. Bu sapmalara düşenler partiden ihraç edilirken, toplum da Kültür Devrimi'yle birlikte büyük değişiklikler uğratıldı.

Kültür Devrimi, Çin toplumunda bir hareketlenmeye yol açmış, ancak bundan beklenen sonuçlar alınamamıştır. Kısa vadede elde edilen başarı ve gelişmeler, uzun dönemde kalıcılaştırılamamış; ve giderek etkisini yitirir bir hal almıştır.

Mao'nun, hastalığı nedeniyle parti içerisinde eskisi gibi ağırlığını koyamaması nedeniyle, partiye oportünist, revizyonist ögeler yeniden sızmayı başarmışlardır. Mao'nun 7 Ekim 1976'da ölümü ardından da bu ögeler, parti içerisinde güçlenmişler ve giderek egemenliklerini kurmuşlardır. Daha önce, oportünist çizgisi nedeniyle partiden ihraç edilecek bir duruma kadar gelen Deng Siao Ping bu dönemde, Parti içerisinde gücünü arttırarak, parti yönetimine kadar yükselmeyi başarır.

Bu gelişmeler Çin'deki sosyalist gelişmenin sağ bir çizgiye kaymasına yol açar. 1977'lerde belirginlik kazanan bu çizginin, Çin'i günümüze kadar emperyalizme daha fazla yaklaştırdığı ve ilişkiler içerisine soktuğu bilinmektedir. Çin, dışa açılma adı altında emperyalizmle daha fazla ilişki içerisine sokulmuş ve onun kapıları emperyalist tekellere açılmıştır. Bu gelişmelerle birlikte de, Çin'in sağa kayışı hızlanmış ve giderek sosyalizmden uzaklaşma çizgisi belirginlik kazanmıştır.

Mayıs ayı içerisinde de Çin'de geniş öğrenci gösterileri meydana gelmiş ve uzun bir dönem devam etmiştir. Daha sonra ordu birlikleri kullanılarak, bu gösteriler bastırılmışsa da, bu gelişme, Çin yönetiminin uyguladığı politika açısında da önemli uyarıcı etkide bulunmuştur.

Sosyalizmin yaratıcı gücü kullanıldığında çözülebilecek bir dizi sorun hala çözümsüz olarak beklemekte, bu da halkta ciddi rahatsızlıklara yol açmaktadır. Son öğrenci gösterilerinde de görüldüğü gibi, rahatsızlıklar değişik biçimlerde de olsa dile getirilmektedir. Sosyalizmin yaratıcı bir uygulamaya kavuşturulmamış olması, bugünkü Çin'in sorunlarının temelinde yatan asıl nedendir. Sosyalizmden uzaklaşılarak sağ bir çizgiye sapılması, sorunları ağırlaştırmakla kalmamakta sosyalizmi de ciddi tehlikelerle karşı karşıya getirmektedir.

Olayların bastırılması ardından ÇKP yaptığı açıklamada, işçi sınıfının ve diğer kesimlerin ihmal edildiğini kabul etti. Bunun, sağ politikanın terkedileceği anlamına geldiği konusunda kesin bir görüş belirtmek henüz erken. Ancak, yönetimin sosyalizmden sapan sağ politikasının etkisini bazı yönleriyle de olsa gördüğü söylenebilir.

Devrimin 40. yılını kutlayan Çin'de en önemli sorun, bu sağ politikanın düzeltilmesidir. Çin yönetimi SSCB ile yeniden görüşmelere başlayarak, diplomatik ilişkileri geliştirmiş, diğer konularda da belli adımlar atmıştır. Bütün bunların Çin'in geleceği üzerine ne gibi bir etkide bulunacağını tahmin etmek şu andaki mevcut durumda olanaklı görülmüyor. Yalnız, Çin'de bazı değişikliklerin olacağı ve Çin'in şu andaki durumuyla da bu değişikliklere gebe olduğunu belitebiliriz.

Eğer, Çin'de bu sürece uygun adımlar atılmazsa, yeni olayların patlak vereceği de açıktır. Toplum bu konuda giderek, dayanma sınırını tüketiyor. Bu konuda daha uzun süre sabredeceğini de kimse söyleyemez.

40 yaşına giren ÇHC'de, sosyalizmin geliştirilme sorunları bugün toplumun temel meselesi haline gelmiştir. Bu başarılmadan veya bu sorun çözülmeden Çin'in sosyalizmin inşasını ilerletmesi mümkün değildir. Giderek halka yabancılaşan, sağa kayan ve bürokratlaşan bir yapıyla halkın sorunlarına gerçek bir çözüm bulunamayacağı gibi, yeni sorunların doğuşu da kaçınılmazdır. Sosyalizmin yaratıcı özü kavranır ve bu doğru bir temelde uygulanırsa, yeni 40 yıllar, Çin'in sosyalizmin sağlam bir kalesi olarak yaşamasına yol açacaktır. Bu da sosyalizm için büyük bir kazanım olacağı gibi, halkların sosyalizme doğru dümen kıran gemilerinin, bu hedefe varışını da hızlandıracaktır.

LÜBNAN'DA ATEŞKES



Uzun bir süredir, Beyrut'ta Suriye birlikleriyle Hıristiyan milisler arasında karşılıklı olarak süren top ateşi, Arap Birliği'nin sunduğu barış planını her iki tarafın olumlu karşılaması ve kabul etmesi sonucu ateşkesle sonuçlandı.

Hıristiyan ordunun komutanı Michele Aoun'un Suriye'ye karşı savaş açması, Irak Saddam rejimiyle, bölge gericiliğinin de desteklemesi üzerine iç savaş yeniden patlak vermiş; ve çatışmalar şiddetlenmişti. Şimdiye kadar yapılan bütün girişimler de bu çatışmayı durdurmaya yetmemişti. Yoğun bir şekilde Beyrut üzerinde devam eden çatışma, Beyrut'u terkedilmiş bir şehir haline getirdi. Şehirden büyük bir göç başlarken, son günlere kadar şehrin nüfusu 80 binin altına düştü.

Michele Aoun'un beklediği dış desteği bulamaması ve Suriye üzerinde emperyalist devletlerin artan baskısının sonuç vermemesi üzerine, Aoun daha önce kabul etmediği anlaşmanın ilkelerini kabul edeceğini açıkladı. Arap Birliği'nin sunduğu bu barış planının kabul edilmesi üzerine, çatışmalar durdu ve kentte yaşam normale dönmeye başladı. Beyrut'u terkedenler geri dönerlerken, tam bir harebeye dönüşen kentin bu durumdan nasıl kurtulacağı da henüz cevabı açık olmayan bir soru olarak durmaktadır.

Hıristiyan ve Müslümanlardan oluşan Lübnan parlamentosu, Suudi Arabistan'ın Riyad kentinde çalışmalara başladı. Parlamento ateşkes sonrası Lübnan'ın durumunun ne olacağını görüşüp, bu konuda ortak kararlara varmaya çalışıyor. Bir bakıma bu toplantı, barışın ne kadar uzun vadeli olup olmayacağını da belirleyecek bir toplantıdır.

Her iki taraf arasında varılacak anlaşma Lübnan'ı özlediği bir barış ortamına da kavuşturabilir. Ama bunun bugünden yarına öyle kolay bir şekilde gerçekleşeceğini de beklememek gerekir. Yıllardır iç savaşın içinde bulunan ve sürekli dış müdahalelerle de kendi bağımsız yönünü çizme şansına sahip olamayan Lübnan'da, hemen her şeyin rayına girmesini beklememek gerekir. Buna rağmen, parlamentonun alacağı kararların halkın çıkarlarını temel alması koşuluyla, Lübnan'ın barış yoluna gireceğini söyleyebiliriz. Yine, bazı engellerle karşılaşılsa da, barış doğrultusunda Lübnan'daki gelişmelerin süreceğini de belirtmek gerekir.

Parlamentoda ulusal bir uzlaşmaya varılamaması ya da bunun koşullarının yaratılamaması, ülkeyi yeniden çatışmaların içerisine çekecektir. Bu bakımdan, toplantının ulusal bir uzlaşmayla sonuçlanması için yoğun çaba sarfedilmektedir.

Parlamento yeni kararlar ve uzlaşma noktaları tespit etmeye çalışırken, bazı faktörlerin de gözönünde bulundurulması gerekiyor. Suriye'nin Lübnan'daki gücünün yanısıra, Güney Lübnan'ı işgal altında tutan İsrail'in durumunu da gözönünde bulundurulması gerekiyor. Lübnan parlamentosunun, bu konularda alacağı kararlar bu bakımdan önem taşıyor.

Şam Radyosu, toplantı ile ilgili olarak yaptığı yorumunda Suriye'nin Lübnan'daki Müslüman hükümete desteğini sürdüreceğini belirttikten sonra, toplantının Güney Lübnan'ı işgal altında tutan İsrail'in durumunu da görüşmesi gerektiğini belirtti. Ayrıca radyo, İsrail'in Lübnan'dan çıkarılması sorununun en acil problemlerin başında ele alınması gerektiğini de vurguladı.

Lübnan'da ateşkesin kabul edilmesi, barış sürecini başlatmanın bir adımı oldu. Ancak, esaslı süreç, bundan sonraki gelişmelere bağlı olacaktır. Lübnan'da daha önce de sık sık ateşkes kararı alınmış, ama yeniden çatışmalar alevlenmiştir. Bu kez durum biraz farklı olmakla birlikte, ateşkesin bozulma ihtimali de tümden ortadan kalkmış değildir.

Bu gelişmeler çerçevesinde Lübnan sorununun gelecekte nasıl bir biçim alacağı konusunda, kesin belirlemelere gitmenin olanağı yoktur. Barış ihtimali kuvvetli olmakla birlikte, yeniden çatışma olasılığı da tümden ortadan kalkmış değildir. Lübnan'da ne gibi gelişmelerin olacağı, yakın bir süre içerisinde açığa çıkacaktır.

ANI

"Asla koparamayacaklar bizi birbirimizden Amed"

"Elveda sevgilim, elveda Amed'im... Bilesin ki, istenen, iradi bir kopuş değil, seninle ayrılığımız. Asla da kopmayacağız, koparamayacaklar bizi birbirimizden. Söküp alamayacaklar yüreğimizden seni ve sevgini. Seni, halkımı ve şehit-kahraman evlatlarını unutturamayacaklar hiçbir zaman. İşte, şahidim olsun gökkubbeni aydınlatan güneş, şahidim olsun heybetli kalkanın, başı karlı dumanlı Karacadağ, şahidim olsun nazlı ve kederli Dicle ve şahidim olsun ovanı "kesk û sor"a kesen şu kanlı ve şanlı Mayıs.

Kanemici zorbalar kafesledikleri ringle bugün koparıyor olsalar da anakucağı gibi sıcak bağrından bizleri; sürseler de Toroslar'ın ötesine; kollarımızdaki kelepçeleri, ayaklarımızdaki zincirleri çözmeseler de hiçbir zaman, yine de değişmeyecek bu gerçek. Ve bir daha sözümdür sana: "Ne müebbet, idam ve sürgünleri, ne özel tip'li zindanları, ne eski ve yeni türde işkence ve zulümleri, ve en sonu hiçbir şeyleri yetmeyecektir; bu büyük sevdayı ve uğruna yürütülen soylu kavgayı söndürmeye..." diye geçirdi içinden, kabaran duygularını bastırmaya çalışarak.

Pürdikkat seyre koyulmuştu, oturduğu yerden. İçlenmiş ve öfkeliydi. Doruğa çıkan öfkesini, yola çıkarlarken bir itirafçı-hainin şahsında görevli subaylara kusmuş ve bu yüzden kelepçelerine ilave olarak bir de zincire vurulmuşlardı. Kendi hareketlerinden olmasa da, itirafçı itirafçıydı ve aşağılık bir yaratıktı, tahammül edilmesi ve birlikte yolculuk etmesine rıza gösterilmesi olanaksızdı. Subaylar, bu aşağılık mahlukun yanlarına oturtulmasına rıza göstermelerini sağlamak için önce emrivakiye başvurmuşlar, ancak sert tepkiyle karşılaşınca bu kez de tehdite yönelmişler, yine olmayınca zinciri ve yol kolaylığını pazarlık konusu yapmışlardı. Ama hiçbiri de işe yaramayınca tümüne zincir vurup, itirafçıyı da arka tarafa oturtmuşlardı.

Fakat şu anda asıl düşündüğü, duyguları ve dikkatinin yoğunlaştığı şey bu değildi kuşkusuz. Şu anda yürek atışları ve kan dolaşımını hızlandıran, belleğini film makinası gibi işler hale getiren şey bambaşka bir şeydi: Sevdalandığı, her karış toprağı için bin kez ölmeye değer bulduğu yurdundan, başkentinden ayrılıyordu. "Ayrılık" deyip de geçmeyin. Ayrılık yaman kelime velhasıl. Dünyanın kederini, acısını, kahır ve umarsızlığını yüklemişler bu kelimeye. Çekenler, yaşayanlar iyi bilirler bunu. İşte o da şu an en ağır ve zorlusunu yaşıyordu, bunun. Ülke ve halk düşmanları tarafından eli-kolu bağlı bir halde uzaklaştırılıyordu, sevgili vatanından, başkentinden.

Bir ay öncesinde, tutsak bulunduğu C... Cezaevinden buraya sevk olacaklarını öğrendiği zaman müthiş heyecanlanmış ve sevinmiş, fakat bunu belli etmemeye çalışmıştı. Toplu sevklerinin öngünündeydi; zindanın apoletli takımı nabızlarını tutmak amacıyla "ziyaretlerine" gelmişlerdi. Tutsaklarla "sohbet"lerinin bir yerinde ona hitaben **"... gözün aydın! Yarınki yolculuğunuz 'başkent'e olacak, tam da istediğiniz gibi oldu, değil mi?"** demişti, o da üsteğmeni; **"Neresi olursa olsun, bizim için farketmez!"** diye cevaplamıştı. Ancak üstteğmen bu yuvarlak ve kaçamak yanıtla ikna olmamış ve **"Bizim başkente değil sizin başkente, Diyarbakır'a gidiyorsunuz, farketmemesi, sizi sevindirmemesi mümkün mü?"** diye eklemekten alamamıştı kendini. Ve o an, sevinçten duracak gibi olmuştu yüreği! Dile kolay, altı yıldır beynini, yüreğini en çok yoran; acısını-özlemini onca çektiği bir yere gidecek, oradaki yoldaşlarının, tarihe tanıklık etmiş yoldaşlarının yaşamıyla bütünleştirecekti. Sevinmemesi, heyecanlanmaması mümkün müydü? Tabii ki hayır! Ama o, bunu belli etmek istemiyordu düşmanına ...

Evet, bay üstteğmenin onunla ilgili bilmediği pek çok şey olsa da, bu konudaki gözlem ve yargısı oldukça isabetliydi doğrusu. Bu zat, onlarla ilgili ve görülebilen, takip edilebilen, davranış ve ilişkilerine yansıyan tüm özellik ve eğilimlerini bilen biriydi. Evet, onun için her hangi bir yer değildi Diyarbakır. Tutsaklık koşullarında da olsa, apayrı bir yeri, apayrı bir özelliği vardı Diyarakır'ın. Zira esaret altındaki halkının yüreği çarpıyordu orada. Halkının bin yıllar ötesinden sürüp gelen çağa ulaşma umut ve özlemi ses vermişti orada. Halkının bağımsızlık ve özgürlük kavgasının en güçlü ve güzel filizleri boy vermişti orada...

Sekizi savaş esiri, toplam onyedi hükümlü (birisi, yurtsever köylü taraftarların 'iftiracı' diye andıkları itirafçı bir düşkündü) içinde bulundukları ring arabasıyla hızla oradan uzaklaşırken, o yaralı yüreğini geride bırakmışçasına, tarifsiz bir acı duyuyordu. Acı gerçeği kabullenmek istemiyordu bir türlü. Bu ilk ayrılığı değildi, ancak en zorlusu ve kederlisi olduğu kuşkusuzdu. Hatta sonsuzluğa uzanan bir ayrılık da olabilirdi pekala. Direnişi temel almış bir insan için tutsaklık koşullarında ölümün nerede, ne zaman ve nasıl geleceği belli mi olurdu?

Ömründe ilk kez onsekizinde gitmişti oraya. Merkezi Ankara'da olan bir mimarlık-mühendislik firmasında asgari ücretle çalışan bir işçi olarak ve işi gereği gitmişti oraya. Müthiş etkilenmiş ve bağlanmıştı. Öz toplumsal kimliğini ve ezilmişliğini burada daha derinden farketmeye ve üzerinde düşünmeye başlamıştı. İlk siyasal içerikli romanı (Boynu Bükük Öldüler) burada okumuş, sınıf mücadelesi gerçeğine dayalı ilk siyasal ajitasyonla burada karşılaşmıştı. Hele 1975 yılı Haziran'ında orada yaşadığı ve büyük toplumsal yankısı olan bir siyasi olay, silinmemecesine çakılmıştı belleğine. Sömürgeci barbar TC'yi en çarpıcı biçimde karakterize eden, yaşlı ve ağzı salyalı kurt köpeğini andıran bir Albay eskisi, "Küçük Moskova" diye tabir ettiği bu güzelim kentte; kentin yurtsever halkı tarafından hakketiği gibi karşılanmış; ordu, polis ve "komando" güçlerine rağmen konuşturulmayarak defedilmişti. O iğrenç postunu bile, kendisini orduevine atarak kurtardıkları bu kart köpek, bir daha da bu kutsal kent topraklarına uğrama cesareti gösterememişti.

O sıralar Dicle kıyısında kurulmakta olan Süt Fabrikasının makine-montaj-tesisat işinde çalışıyordu. Her sabah kalmakta olduğu otelden çıkar, bir gıda marketine uğrayıp sabah kahvaltısı ve öğle yemeği için yiyecek bir şeyler alır, sonra da "Derê Çiya"daki Batmanlıların işlettiği "Petrol Kıraathanesi"ne giderdi. Burada, genellikle çay, ekmek, zeytin veya peynir ya da poğaça ile ucuz bir kahvaltı yapar ve çalıştığı ekiple birlikte servis aracına binip iş yerine giderlerdi.

Öğlen paydoslarında ise genellikle Dicle'nin kıyısına gider, buradaki kaynağın başına oturur; serdiği torba kağıdının üzerine yerleştirdiği yiyecekleri yer, üzerine kaynağın tatlı suyundan içtikten sonra Bafrasını tüttürüp Dicle'nin nazlı ve sessiz-sedasız akışını seyre koyulurdu. Bazen konuştuğu, içini döktüğü de olurdu Dicle'ye. Ama bezar Dicle'nin ona çare sunacak hali yoktu. Adeta "çareyi kendinde ara" dercesine sessizlik içinde akmaya devam ediyordu...

Sonra tekrar işbaşı, normal mesainin bitimi, fazla mesai ve kente dönüş; Kentte, ucuzundan bir akşam yemeği yer, bir-iki saat dolaşır, sonra gider yatardı.

Aşık olduğu bu kentteki bir günlük işçilik yaşamı böyle geçerdi işte.

Daha sonraları da birkaç kez geldiği olmuştu buraya. En son, '81 yılının Temmuz ayında, tutsak düşüşünden bir ay kadar önce gelmişti. O gün, kentte olağanüstü bir şeylerin yaşandığı, daha şehre girişte bile anlaşılıyordu. Seyrantepe'deki dört-yol kavşağı tank, kariyer vb. zırhlı araçlar ve çeşitli hafif silahlarla tutulmuştu, sömürgeci-faşist ordu birliklerince. "Derê Çiya" yoluna ellişer metre aralıklarla silahlı askerler konumlandırılmıştı. "Olağanüstü tedbirleri" korku ve çıkmazlarının, acz içinde oluşlarının en somut bir kanıtıydı aslında!...

> **"...Eleveda sevgilim, elveda Amed'im... Bilesin ki, istenen, iradi bir kopuş değil, seninle ayrılığımız asla da kopmayacağız, koparamayacaklar bizi birbirimizden. Söküp alamayacaklar yüreğimizden seni ve sevgini..."**

Bu gidişi ve tutsak yoldaşları hakkında öğrendikleri, içini büyük bir acı, kin ve nefretle doldurmuştu. Yakalanıp aynı şeyleri yaşamak, ortak olmak istiyordu adeta. Birgün bu yönlü düşüncesini arkadaşlarına şaka yolu açtığında, iyi bir azar işitmişti. O, bir kez bilinçaltına yerleştirmişti bunu ve gerçekleşmesi için adeta dua ediyordu... Zaten kısa bir süre sonra da bu dileği gerçekleşmişti.

O gün bugündür yaşadığı kahırlı-kederli ama bir o kadar da onurlu tutsaklık yaşamla, bu zoraki yolculukla yeni, yepyeni bir safhaya girecekti. Yabancı bir ülkede; ata topraklarından, halkından, sevenlerinden-sevdiklerinden çok uzaklarda; belki de hiç görmediği, bilmediği bir yerde ve çetin koşullarda sürdürecekti tutsaklık yaşamını.

Düşünüyor, düşünceleri geçmişle gelecek arasında süratle yol alarak, habire gel-git yapıyor, helezonik bir döngü içerisinde dönüp duruyordu. Sanki gurbete değil de ölüme götürülüyordu. Yol arkadaşlarından bazıları sohbet edip şakalaşırken o, beyninin ve yüreğinin çatışmasını yaşıyordu içten içe ve sessiz-sedasız...

Daha bir ay öncesinde, sevdiği ve kıblegahı saydığı bu gizemli kente getirildiğinde, tutsaklıkmış, işkence-yokluklmuş, aldırış bile etmemiş; mutluluğunu ağız dolusu gülüşlerle ilan etmişti, eş-dostuna...

"Ah, bir üç ay kadar götürmeselerdi burdan, ne kadar güzel olurdu", diye söylemişti kimi arkadaşlarına. Gerçi buna kendisi de inanmıyordu ama, yine de yüreğinin arzusunu dile getirmişti böylelikle.

Sevkinden üç gün önce Sıkıyönetim Savcılığınca altı arkadaşıyla birlikte haklarında yeni bir soruşturma açıldığında, sevinçten havalara uçacak gibi olmuştu adeta. Kendisine yakıştırabilseydi, o gün sömürgeci savcıdan, dava sonuçlanıncaya kadar oradan gönderilmemesini isteyebilirdi. Düşünmemiş değildi ama, hasmı tarafından zayıflık olarak anlaşılır, değerlendirilir kaygısıyla vazgeçmiş; bunun yerine, saldırı tavrıyla hasmının üzerine gitmeyi yeğlemişti. Fakat bu tavrı da orada kalmasını sağlamaya yetmemişti.

"Bıçkılanmış bir dal gibi ayrı düşmek" istemiyordu!

Sömürgeleştirilmiş; yeraltı ve yerüstü zenginlikleri talan ve yağma edilen, beyni, kanı-canı, emeği ve alınteri hergün çalınan, gaspedilen, iğneden ipliğe kadar emperyalist-sömürgeciliğe bağımlı hale getirilen; adının telaffuz edilmesi bile "bölücülük" yaftalı ağır baskı-cezalı yaptırımlarla yasaklanmış olan ülkesi ve halkının birçok doğal güzelliğini kendisinde somutlaştırmış olan "Payitaxt"ından ayrılmak, uzaklaşmak istemiyordu.

Orada, yüzlerce yoldaşıyla soluduğu ve uğruna göz kırpmadan ölünecek kadar çok sevdiği o ülke-halk ve yoldaşlık havasından uzaklaşmak, mahrum kalmak istemiyordu.

"Hava" deyip de geçilmemeli!

Bilinir, insanın biyolojik yaşamı için temel olan dört şeyin başında gelir, hava. Yani su, gıda ve ışık ondan sonra gelir, hayatiyet bakımından. Oysa burada sözü edilen hava, çok daha geniş ve hayati bir tanımı kapsamaktadır. Bu, insana, "insan olarak"; değerli ve anlamlıca yaşamasını sağlayan, böylesine önemli işlevi olan bir şeydir. Bu havada halkın en güzel değer, gelenek ve özellikleri, en yakıcı umut ve özlemleri dile gelir... Dahası var; bu havada insanlığın en soylu ve güzel meziyetleri konuşur, konuşturulur... Ve bu, zindan kuytuluğunda da olabilir pekala.

İşte onun uzaklaşmak, mahrum olmak istemediği bu havada kollektivize olmuş düşünceler, duygular, değer ve anılar vardı. Yaşama sevinci, çoşkusu, haz ve heyacan vardı.

Hem daha doğru-dürüst bunu yaşayamamıştı bile. Topu topu bir ay oluyordu buraya getirildikleri ve hep tecrit tutulmuşlardı. Acıları ve özlemlerini yıllarca yüreğinde taşıdığı can yoldaşlarını görüp konuştuğu bile olmamıştı, ta sevk anına kadar.

Zulmün, karanlığın, işkence ve vahşetin kol gezdiği '81-'82'li yıllarda bile o, burada olmayı, yoldaşlarının yaşamlarını, acılarını paylaşmayı, onlarla direnmeyi, onurlu, yaşam dolu ölümleri kucaklamayı ciddi ciddi istemiş, ama bu isteği gerçekleşmemişti...

Bu ülke tarihinden bihaber olmayanların anımsama güçlüğü çekmemeleri gerekir. Sözkonusu bu yıllarda "Diyarbakır" dendiğinde, Kürtlüğü'nün yanısıra, 5 Nolu Zindanı; işkence-vahşet, teslimiyet-ihanet, PKK direnişçiliği ve yaşam doğuran soylu ölümler akla gelirdi hemen.

Yaşanan sürecin, özellikle de bu güzel kentin utanç lekesi olmanın yanında esas olarak kahramanlık ve onur kalesinde yaşananların tarihi anlam ve öneminin bilincindeydi. Bağımsızlık ve özgürlük kavgasında böylesi dönemlerin ve böylesi yerlerin kaçınılmazlığını ve böylesine büyük fedakarlıklar gerektiren bedellerin mutlaka ödenmesi gerektiğini, yürek acısına rağmen biliyor, anlıyordu. Tek zorlandığıysa, bu özgül sürece bedeni ve ruhuyla bir bütün olarak katılmamış olmasıydı. Bundan derin bir üzüntü ve acı, hatta bazen de utanç ve eziklik duyuyordu. Bu durumu bir talihsizlik sayardı kendisi için. O sıralar Harput da tutsak kaldığı kapalı müşahadiyesinde, her gece yatmadan önce belleğini şöyle bir yokluyor; kendisiyle bir vicdan muhasebesi yapıp, andını içinden tekrarladıktan sonra ancak yatıyor, yatabiliyordu.

O sıralar esas dava dosyası, malum amaç ve politika doğrultusunda oraya gönderildiğinde, o kimi sefil ve düşkünün aksine kendisini buna hazırlıyor; günaşırı iradesini ve ruhunu kontrol edip bileyliyordu.

Bir mazoşist değildi kuşkusuz; fiziki ve manevi işkencenin ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. Zaten yoldaşlarının yaşadığı ağır ve hayasızca işkenceleri o, hergün manen yaşıyor ve bu yüzden de tarifsiz bir acı çekiyordu. Kin ve nefret içini doldurmuş, taşıyordu...

Bir keresinde sabrın, alçakgönüllülüğün ve fedakarlığın abidesi M.Hayri'nin avukatı bizzat gelmişti ziyaretlerine. M.Hayri'nin ziyarete nasıl koltuk desteğiyle getirildiğini, nasıl hırpalanmış olduğunu; üstü-başı kan ve yarabere içerisinde, mecalsiz olmasına rağmen şikayet etmediğini; bu durumda bile mahkemeye çıkıp siyasi savunma yaptığını; tek kaygısı olarak savunma görevini yapamaz bir duruma düşmeyi belirttiğini anlatmıştı avukat, biraz korku, biraz övünme ve daha çok da saygı ve hayranlıkla. Avukat Türk solunun o alandaki şeflerine anlatmıştı bunları; biraz iğneleyerek ve daha çok da "tarih dersi" verircesine...

Olgunlaştıklarını, hasata geldiklerini haykırırcasına ağır ağır sallanıyordu altınsarısı başaklar, arşa tırmanan parlak güneşin altında... Silinmemecesine belleğine yerleştirmek istediği sevgilisinin silüeti de yavaş yavaş gözden yitiyordu. Şimdi aklı yavaş yavaş berekete durmuş olgun başaklara ve hasat işine kayıyordu.

Tam bu esnada tok bir ses,

**"Demir parmaklıklar ve
kelepçeler
Yıldıramadı kanlı zincirler
Boğdular, astılar,
aç bıraktılar
Yılmadı yürüyor savaş
esirleri"** parçasını söylemeye başladı. Ve o da gözlerini altın sarısı başaklardan ayırmaksızın katıldı sese. Sesler çoğaldı, akarak geleceğe...

Robin

BI HILGAVTINA PAYIZÊ EM DI KOZÊN PÊŞ DE NE

Destpêk di rûpela dawî de

artêşa dagirker operasyonên xwe yên li vê navçeyê dilezînin. Ev livbaziya mayin-vedanê ji, li dijî hêzên operasyonê hatibû amade kirin. Livbazi posîdeyên mezin li navçeyê da belavkirin û di nava rêzên artêşa dagirker de ji rê ji bo tirs û panîkeke mezin vekir û bicihkir.

Çend rojan piştî livbaziya mayin-vedanê, vê carê ji li ciheki din li



navçeya Dihê, lêdanên û hundabûnên mezin bûn paya yekitiyên artêşa dagirker. Li kendalên Çiyayê Çiravê yekîtiyeke artêşa dijmin operasyon birêvedibir. Pêşmerge dafekê li pêşiya yekîtiya artêşa dagirker vedan. Yekîtiya dijmin kete dafê û gelek serbaz hatin kuştin an ji birindar bûn. Di domana vê livbaziyê de çi hundabûn ji yekîtiya gerîllayên ARGK çênebûn û pêşmerge xwe gihandin baregehên xwe.

Roaj 12'ê Êlûnê şerek din li Dihê derket. Di serê beyanê de şerek di navbera yekîtiyeke ARGK û hêzên artêşa dijmin de pêkhat. Hundabûnên mezin gihan dijmin. Ev şer bêhtirî 12 saetan doma û di şer de du têkoşer û şervanên ARGK jî şehîd ketin.

Roja 20'ê Êlûnê şerek din li Dihê şerek çêbû. Di vî şerî de, ku dora êvarî qewimî, gelek mirî û birîndarên ji hêzên dijmin hebûn.

ELKÊ: Li derdorên deverê bi navê Bêşaxaç, di navbera yekîtiyeke artêşa dagirker û gerîllayên ARGK de şerek çêbû. Ev şer bêhtirî 24 saetan doma. Di şer de pêşmerge bi çi rengi destura jêhatîbûnê nedan hêza dijmin û bi şêweyeke serketî, rengê karîna şereki jêhatî şanî kirin. Bi dehan serbazên artêşa dagirker hatin kuştin an ji birindar ketin.

Dijmin di vî şerî de helîkopterên xwe ji bikaranî. Lê gerîllayên ARGK baş karîn, êrîşa ji asmanan jî di avê de bibin. Di dirêjahiya şer de dagirker, mirî û birîndarên xwe bi helîkopteran ji cihê şer kişandin.

KERBORAN: Dafek li pêşiya yekîtiyeke dijmin a operasyonan hat vedan. Yekîtiyeke dijmin kete dafê. Pêşmergeyên ARGK reşandin ser yekîtiya dijmin. Gelek serbazên dijmin hatin kuştin an ji birîndar kirin. Piştî livbaziya dijmin daxweyaniyek da weşandin. Pejirand ku serbazek hatiye kuştin, çar ji bi xedarî birîndar ketine. Tenê hejmarên ku ji aliyê dijmin hatine pejirandin, şanî dikin ku bi rastî bêhtir kes ji dijmin hatine kuştin.

ARALIK-SERHEDAN: Li ser axa navçeya Aralik û liser riya Ixdirê, li nêzikî gundê Islamkoy, yekitiyeke dijmin ji bo kontrolê digeriya. Yekîtiya dijmin paşê kete dafeke pêşmergeyên ARGK. Yekîtiya ARGK, agahdariyên giring li ser yekîtiya dijmin civandibû. Roja livbaziyê, pêşmerge hatin cihê dafê û xwe kirin kozan. Piştî ku dijmin kete dafê, pêşmerge bi dijwarî reşandin. "Astsubayek" û du serbaz birindar ketin.

CIZÎRA BOTAN: Li zivinga Bateyran gundê Basikan şerek di navbera yekîtiyeke gerîllayên ARGK û hêzên dijmin de derket. Şer bêhtirî saetekê doma. Çi hundabûn ji yekîtiya gerîllayên ARGK çênebûn. Li derbarê mirî û birîndarên ji dijmin, çi agahî heya niha negihane rojnameya me.

ŞAX-WAN: Li nêzikî gundê Bilgi di navbera komeke pêşmergeyên ARGK û yekîtiyeke dijmin a operasyonan de şerek çêbû. Şer, bi destpêka beyanê derket û heya derengê şevê doma.

Ji ber ku car-caran şer dijwartir bû û car-caran ji berfirehtir bû, dagirker hêzên nuh ji bo xurtkirina yekîtiyên xwe anin navçeyê. Ji helîkopteran endamên hêzên taybetî daxistin cihê şerî. Pêşmerge reşandin ser helîkopterên ku hêzên taybetî dikişandin. Helîkopterek birîn girt û paşê ket. Pîlotek (ajotkarê helîkopterê) û çar endamên komên taybetî, ku di helîkopterê de bûn, bi xedarî birindar bûn. Li derbarê hundabûnên dijmin ên di vî şerî de, nûçeyên esehî hîn negihane rojnameya me.

Ev şer roja 12'ê Êlûnê çêbû. Lewma ji bo dijmin bû kehniya tirseke nuh û zivirî livbaziyeke protesto kirina derbeya leşkerî ya faşîst. Ev livbazî carek din da şanî kirin, ku giringe li dijî faşîzmê berxwedan bê bilindkirin.

ŞIRNEX: Li deverê bi navê Girê Sohr li Çiyayê Herekolê yekîtiyeke dijmin operasyonên leşkerî birêvedibir. Pêşmerge dafekê li pêşiya yekîtiya dijmin vedan. Serbaz û yekîtiyên komên taybetî vê operasyonê bi hev re pêkdianin, lê tenê yekîtiyên koma taybetî ketin dafa pêşmergeyên ARGK.

Endamên koma taybetî nekarîn bersiva reşandina gerîllayên ARGK bidin. Di encamê de pênc endamên koma taybetî hatin kuştin û gelek ji birindar kirin. Paşê dijmin bera hêzeke mezin da cihê şer. Lê dîsa jî tiştek nekete destê dijmin. Pêşmergeyên ARGK bi bizaveke jêhatî xwe ji cihê şer dûr kirin û bê hundabûn ji vî şerî derketin.

GIRGÊ AMO: Li nêzikê gundê Girê Çolan, di navbera yekîtiyeke gerîllayên ARGK û yekîtiyên artêşî û komên taybetî yên dijminê dagirker de şereki dijwar derket. Şer bi gelek saetan doma. Sê şervanên ARGK şehîd ketin. Gelek mirî û birîndarên ji dijmin jî hene.

Dijmin, ji ber hundabûnên xwe yên di vî şerî de û herweha ji ber lêdanên ku ji destê têkoşîna çekdarî ya ku li Kurdistanê pêşvediçe digire, kete nava rewşeke bizdan û tirsê. Mîna dînan li dijmin bû. Ji ber ku her roja diçe girsên gel arîkariyên xwe ji bo têkoşîna me ya rizgariya netewî zêdetir dikin, dagirker ji girsên gel dikin hedefên xwe û berên xwe didin gundiyên Kurdistanê yên neçekdar. Piştî şerê li Girgê Amo dagirker, şeş gundiyên welatparez bi xinizî kuştin.

Welatperwerên Kurdistan li pêşberê vê hovîtiyê bêdeng neman. Nêziki 2.000 welatparêz bi keviran êrîşî avahiya kaymakamî kirin û di nava bajêr de xwepêşdanek pêkanîn. Herçiqasî dagirker hêzên xwe yên leşkerî tevgerandin ji, welatperwer xwepêşdanên xwe berdewam kirin.

MISRIC: Li deverê bi navê Avkevir di navbera yekîtiyên dagirkeran û komeke pêşmergeyên ARGK de şer derket. Pêşmergeyên ARGK bi minîbuseke dixwestin cihê xwe biguhurînin û ji deverekê herin devereke dinê. Li cihê bi navê Avkevir rastî dafeke dijmin bûn.

Di encama reşandina ji hêla herdu aliyan de, pêşmergeyên ARGK karîn çembera dijmin bişikînin û ji çemberê derkevin. Pêşmerge berên xwe dan cihên çiyagêr. Lê di şerê duwemîn derketî de gerîllayeki ARGK li cihê şerî şehîd ket. Endamên koma ARGK ên din bi jêhatîbûn karîn xwe ji cihê şer dûr bikin.

Lêdan li perwendekirina Kemalîst ketin

Bi destpêkirina dibistanê di vê salê de, livbaziyên li dijî perwendekirina dagirkeriyê û posîdeyên wê yên asîmilasyonê li ser gelê me û herweha rakirina posîdeyên asîmilasyonê ji ser gelê me bi tevayî, destpêkirin û xwe lezandin.

Di domanên demsalên bihar û havînê de, ji aliyekê dibistanên dagirkeran hatin şewitandin û ji aliyê din jî "mamhostoyên" ku dibin hacetên asîmilasyonê, bersivên xwe heya pivanekê girtin. Di domana van de polîtîkaya asîmilasyonê ji heya piveyeke pêwîst hat bê posîde kirin. Di encamê de niha dagirker êdî nema dikarin bi hesanî dibistanên xwe vekin. Bi sedan "mamhosta" ji dev ji karên xwe berdan û nema karê xwe dipejirînin. Ev pêşveçûn, polîtîkaya asîmilasyonê ya dagirkeran heya piveyeke mezin û giring di avê de birin.

Gava niha sala nuh ji bo dibistanan destpêdike, dagirker ji, ji bo berdewamkirina vê polîtîkaya xwe berê xwe didin birêvexistina tedbîrên nuh. Dagirker, vekirina hemû dibistanên li Kurdistanê ji bo mehekê dereng hiştin û destpêkirin, ku tedbîrên xwe bikarbînin. Dibistanên gelek gundan girtin. Şagirtên dibistanan dibin wan gund û navçeyan, ku li wan deran amadekariyên parastinê yên dijwar birêvebirine û herdemê leşker di wan de hene. Li kêleka birina şagirtan ji bo dibistanên di gundên wusa de, dagirker dixwazin şagirtên li gundên ku nêzikî bajaran in, bibin bajaran û di bajaran de wan bidin xwendin. Lê pir eşkereye ku şansê biserxistin û bikaranîna van tedbîrên nuh ji binî tune ye. Rastiya ku dagirker dev ji nêrin û xwe-nêzîk-kirinên xwe yên kevin berdidin, dibe navê iflasa polîtîkayê. Serbazên ku êdî nema dikarin xwe biparêzin, wê çawa bikaribin van dibistanan biparêzin? Rastî bersiva vê pirsê ji bo dagirkeran niha nine û dagirker nikarin bersiva vê pirsê bidin.

Herweha bang li sedan "mamhostayan" hat kirin, da dev ji karê asîmîlasyonê berdin. Niha bi sedan "mamhosta" bersiva vê bangê dane û êdî nema li Kurdistanê mamhostayî dikin û ji karê xwe jî derdikevin. Hinde "mamhostayên" ku bi serhişkî dixwestin bibin hacetên polîtîkaya dagirkeriyê, bersivên xwe girtin û hinde livbazî li dijî wan pêkhatin. Ev livbazî tirs û panîka dilê wan mezintir kirin û di dawiyê de gelek ji wan dev ji karên xwe berdan û ji Kurdistanê revîn.

Di vê dawiyê de livbaziyeke vê nolê li Dihê çêbû. Livbazi bû lêdaneke mezin, ku li polîtîkaya asîmîlasyonê ya dagirkeriyê keti. Yekîtiyeke gerîllayên ARGK, ku li ser riya Dih û Sêrtê dafek vedabû, hemû mekîneyên ku ji ser rê derbas dibûn rawestand û kontrola kesbûnê birêvebir.

Di encama sehkirin û kontrolê de, yekîtiya ARGK 20 kesan û pênc "mamhostayan" tevlî xwe bir. Di encama pirsyariyan de derkete holê ku sê "mamhosta" û inspektorek (müfettişek) bi dilxwazî xulamtiya dijmin dikin. Derkete holê ku ev çar kes di karê xwe de li dijî têkoşîna me ya rizgariya netewî gunehan birêvedibin. Lewma paşê, çar mamhostayên dijminê şoreşê bi mirinê hatin cezakirin û yek ji hate berdan.

Cerdevanên bi navê parêzkarên gundan nema dikarin bi xweşî jiyan bikin

MISTBÎN: Pêşmergeyên ARGK êrîşek birin ser gundê Bizgûrê. Civînek li gund çêkirin. Du welatfiroşan bi mirinê cezakirin.

Pêşmergeyan herdu welatfiroşan ji anin civîna ji bo gundiyan û wan pişange kirin. Herdu bêbext gunehên xwe pejirandin û di dawiyê de bi "erê"-gotina gundiyan jî gihan mafe xwe, ku giringbû bibe dawiya wan.

Êrîşek ji çû ser gundê Zorfan. Sixurek ku bi navê melatiyê ketibû nava gundiyan û agahiyan li dijî şoreşê dicivand, bi mirinê hat cezakirin.

Pêşmergeyên ARGK ji vî gundî heft xortan jî tevlî rêzên xwe kirin. Gelê gund bi rêkirina lawên xwe nava rêzên şoreşê, dilxweşiya xwe di derbarê kuştina sîxurî de danî holê.

BERWARÎ: Li gundê Yapraktepe 12 ji 24 parêzkarên gund li ser banga ARGK çekên xwe danîn û sozdan, ku dîsa parêzkarî nekin.

DARA HÊNÊ: Pêşmergeyên ARGK mayinek li ser riya gundê Dere vedan. Mekîneyeke ku cerdevan û bêbext têde bûn, ji ser mayinê derbas bû. Di encama peqînê de mekîne bi tevayî rûxî û welatfiroşên di mekînê de ji giran an sivik birîndar ketin.

ŞAX-WAN: Li zivinga Şaxpurê gundê Dokuzdam, gerîllayên ARGK êrîşek birin ser mala serekekî eşîrekî yê hevxebatkar û xulamê dijmin. Kurek û du biraziyên axayê bêbext Sadun Seylan, bi mirinê hatin cezakirin.

WÊRANŞAR-RUHA: Yekîtiyeke ARGK êrîşek bir ser gundê Çamurlu. Bêbextekî bi navê Sinan Kaynak, ku sîxurî ji bo dijmin dikir, bi mirinê hat cezakirin.

Civînên li gundan berdewam dikin

Bi dehan xort xwe digihînin nava rêzên ARGK

Li kêleka pêşveçûna şerê me yê rizgariya netewî, roj bi roj tevlîbûna nava rêzên ARGK ji, zêdetir dibe. Bi dehan xort di dawiya civînan de, tevlî rêzên ARGK bûn. Ji destpêka biharê heya niha bêhtirî hezar xortî xwe gihandine ARGK.

Di van hefteyên dawiyê de li gelek gundan civîn hatin çêkirin. Di dawiya her civînekê de hinde xortên nuh xwe gihandin pêşmergeyan.

Li zozana Vegisiban qopaniya Hîlal navçeya Qilaban pêşmergeyan civînek çêkirin û du xortan tevlî xwe kirin. Li gundê Aydemir navçeya Elbakê civînek çêbû û pêşmergeyan heft xortan tevlî xwe kirin. Li gundê Kavuncular navçeya Şirnexê ji, piştî civînekê sê xort xwe gihandin ARGK. Li gundê Zorfan navçeya Mistbînê heft xort bersiva banga ARGK dan û xwe gihandin şoreşê. Li gundê Yalinca navçeya Payizava (Qesrik) ji civînek çêbû û sê xort tevlî rêzên şoreşê bûn. Tevlîbûna ji aliyê hejmarî ve mezintir li navçeya Elbakê xwe da şanîkirin. Li gundên Çakirdoxan, Akçali û Dereiçi navçeya Elbakê civîn çêbûn. Di dawiya civînan de ji van hersê gundan 24 xort xwe gihandin ARGK. Bi vî awahî di vê dema dawiyê de tev bi hev re 46 xort bûn leşkerên şoreşa Kurdistanê.

Gelê me bi dilêriya ku ji ARGK distîne êdî bê tirs û bi dengê bilind dipeyive

Roja 25.7.1989'an bi şev dora saet yekan, komek ji pêşmergeyên ARGK, êrîşek bire ser gundê Kinikê (Bakaçik) navçeya Mistbînê. Pêşmerge, hemû gundiyan civandine dora xwe û demekê bangeşiyê li wan kirine. Paşê dest danine ser bêsima keyê gund jî. Di dawiyê de agir berdane dibistana gund û tevlî tiştên têde şewitandine. Gundê Kinikê li ser riya navçeyên Mistbîn û Cizîra Botan dimîne, ku navê rê E-5 hatiye danîn. Piştî vê livbaziyê gundiyên Kinikê û şêniyê li derdorê, hêvî û baweriyên xwe bi pêşmergeyan re bêhtir girêdane û dilêriya (cesareta) wan jî mezintir bûye.

Artêşa Komara Tirk a faşîst, ji bo nixumandina posîdeyên vê livbaziya mezin, piştî livbaziyê bi roj operasyonên leşkerî bir ser hemû gundên li derdorê. Bi polîtîkaya papazî xwestin gelê me bixapînin. Lê ev polîtîkaya wan biserneketiye. "Üstegmenê" operasyonê wusa gotiye gundiyekî, *"Ez dizanim, niha hun xwarinê didin me, lê piştî me wê Apoxwaz bêne û vê carê jî hunê xwarinê bidin wan."* Gundî ji bê tirs, bi dengeki bilind bersiveke wusa dide wî, *"Erê erê emê xwarinê bidine wan jî; heke em nan û avê didine we, emê nan û mast bidine wan."* Diyare ku gundiyên me vê dilêriya eşkere û hişyariya polîtîkî ji gerîllayan hîn bûne. Gundiyek ji, da bala "üstegmenê" faşîst bizivirîne hinde aliyên din, wusa gotiye, *"Em ji we natirsin, ji wan ditirsin."* Gundî bi van gotinên xwe dixwesta bibêje, ku otoriteya ARGK teviya Kurdistanê xistiye bin serdestiya xwe.

Bi silav û hirmetên min...

Xwendevaneki Berxwedanê
ji bajarê Mistbînê
Emer / 2.8.1989

Dagîrker gelqirkirinên xwe li Kurdistanê didomînin
Li navçeya Silopî gel li dijî kirinên dagîrkeran seriyê xwe hilda

Têkoşîna rizgariya netewî ku li Kurdistanê li dijî dagîrkeriyê bilind dibe, pêşveçûnên mezin dike behra xwe û her rojê serkeftinên nuh bi destê xwe ve tîne. Ji aliyê din ji nakokî û şerê di navbera dagîrkeran û gelê Kurdistanê de, her diçe dijwartir dibe.

Nimûneyeke vê rastiyê ya dawiyê xwe li navçeya Girgê Amo bajarê Mêrdinê da şanî kirin. Navçeya Girgê Amo (Silopî) dikeve ser axa êrdima Botanê. Şeva 17'ê Êlûnê li nêzîkî gundê Girê Çolan (Derebaşî) navçeya Girgê Amo, endamên komên taybetî yên dijmin, şeş gundiyan dan ber berikan û di encama reşandinê de wan kuştin. Ji ber vê bûyerê şêniyê Girgê Amo rabû ser xwe û serî hilda. Li dijî bikaranînên dagîrkeran livbaziyeke protestoyê ya mezin pêkanî. Ev bûyerên dawiyê, ji ber şerekî di navbera komeke gerîllayên ARGK û hêzên dagîrkeran de destpêkirin, ku şeva 17'ê Êlûnê derketibû. Di vî şerî de sê gerîllayên ARGK şehîd ketin. Dijmin lêdanên mezin girt û gelek endamên hêzen dijmin hatin kuştin. Dagîrker hêrsa xwe ji gundiyên bêguneh derêxistin. Şeş gundiyên ku diçûn bazarê tevlî xwe birin û wan dan ber berikan û kuştin. Paşê gotin, ku tevlî gerîllayê din wan jî di şer de kuştine. Bi awira gelemperî dan bihîstandin, ku neh gerîllayên ARGK di encama şerekî de mirî ketine destê wan. Lê belê, gava gundiyên Girê Çolan bihîstin, ku şeş gundiyên wan ji hêla leşkerên dijmin hatine kuştin, tev bi hev re berê xwe dan Girgê Amo û meşiyan. Lew gundî baş dizanîn ku leşkeran wan tevlî xwe biribûn, ji bo şop ajotinê. Gava gihan navçeyê, tevlî şêniyê navçeyê xwepêşdaneke protestoyê pêkanîn. Gel berê xwe da avahiya hikumetê. Dagîrkeran û kuştinên wan protesto kirin. Ji berpirsiyaran xwestin, ku girînge kuştîwarên hov bidin destan. Girsên gel anîn zimên, ku garantiyek ji bo parastina jiyanê êdî nemaye û cerdevanên kuştinê yên dagîrkeran ên bi navên komên taybetî bê pirs û pirsyar mirovan didin ber berikan û dikujin. Girsên gel dîrûşmeyên ku nifrîn li ser dagîrkeriyê dibarandin û piştgiriya serxwebûna Kurdistanê dikiran bangîn û qîrandin. Xwepêşdana protestoyê ji aliyê 2.000 mirovan, ku di nava wan de jin, mêr, zarok û kal jî hebûn, hat pêkanîn. Ji bo şikandina xwepêşdanê endamên komên taybetî reşandin ser gel, bi dehan kes birîndar ketin, bi dehan kes hatin girtin û wan birin karakolan. Lê mirovên Kurdistanê li ber xwe dan û gotin, ku **"Riyeke ji mirinê dûrtir ma gelo heye?"** Bersiva êrişa bi çekan bi barandina keviran dan û xwe parastin; saziyên fermî ku sembolên doliwgeriya dagîrkeriyê ne, di serî de jî avahiya hikumetê dan ber kevir û kuçan, camên wan şikênandin. Di demeke kin de xwepêşdan mîna horesên berfê mezin bû û xwe dirêjî birên berfireh kir. Gel bê tirs kin û nifrîna xwe barand ser dagîrkeran. Lewma dagîrker ji ber vê pêşveçûnê ketin nava bizdaneke mezin. Bi riya leşkerên xwe riyên ku diçin û tên Girgê Amo girtin. Bi lez û bez bi hezaran serbazên xwe anîn navçeyê û li çar aliyên Girgê Amo leşkerên xwe bicihkirin û xwe rind têkûz kirin. Bi amadekariyên xwe yên ne normal xwe tevgerandin û gumana serîhildanekê û şikênandina wê danîn pêşiya xwe.

Bûyera li Girgê Amo, bûyereke berçavî û zelal e, ku şerê qirêj û gemar ê dagîrkeran ê li Kurdistanê, dide nasîn. Dewleta Tirk polîtîkaya xwe ya dagîrkeriyê li ser bingeha tunekirina gelê Kurdistanê avakiriye. Lê niha ev roj bi roj bêhtir jêr ve diçe. Lewma jî bi tirsa canê xwe, roj bi roj kuştinên nuh tevlî kuştinên xwe yên hov dike. Dagîrkerên Tirk tola tengezariya xwe ya li hemberê gerîllayên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê û tola lêdanên dixwun, ji mirovên me yên hêjar û xîzan dixwazin bistînin. Lewma jî bayê terorekê li Kurdistanê didin dagerandin. Komên taybetî ku cerdevanên kuştinê ne, bi rewşa xwe ya li ser her babêt otorîteyê, di nava bikaranînekê de ne, ku çawa û kengê bixwazin, bikaribin mirovan bidarvebikin, mirovan bikujin. Ji niha ve Kurdistan, ji ber bikaranînên terorê yên bê tixûb ji aliyê dagîrkeran, gihaye rewşeke mîna ya welatê El Salvador ûhw., ku roj bi roj mirov li wir û vir dikevin ber devê çekan û tên kuştin. Dagîrker ji salan vir ve şerekî tunekirinê li dijî gelê me birêvedibin, lê newêrin navek bidin vî şerî yan jî navê vî şerî hilbidin. Li ser vê bingehê, ji hemû hoyên şerî dûr, li Kurdistan şerekî bê tixûb û qirêj diajon. Dagîrkerên ku li hemberê hêzên çekdarî yên gelê me ketine nava tengezariyê û bi şêweyeke pêwîst rastî hundabûna hîm û otorîteyê bûne, bi terora ku li ser girsên gel dadigerînin û bi qirkirinên xwe, dixwazin tirsê di nava rêzên gel de biçinînin û gel ji têkoşîna me ya rizgariya netewî dûr bikin. Hîna do bû, ku li Qilaban 16 gundiyan kuştin, bêhtirî 30 gundiyan li hinde deran bi hovîtî kuştin, li çiyan şivanan dan ber berikan û wan kuştin. Hîn xwîna van şivanan, ku cesedên wan hatin peyda kirin, zuwa nebûyî; hîna xwîna gelek goriyên ku bi destê celladên mirovan hatine kuştin, zuwa nebûyî, vê carê jî li Girgê Amo şeş gundiyên bê guneh ên Kurd bi xinizî hatin kuştin.

Da gelê me jî têkoşînê dûr bikin, dagîrker serî didin hemû şêweyên pîkolî, tirsandin, girtin, koçberkirin û hovîtiyan. Lê belê dîsa jî nikarin bigihin armancên xwe. Niha jî dixwazin kuştina girsan berfireh bikin û wusa bawer dikin ku wê encamekê bi destê xwe ve bînin. Qirkirina li Girgê Amo, ne qirkirineke wusaye, ku komên taybetî hema tenê bi însiyatîfa xwe pêkanîne. Ev polîtîkayeke fermiye, ku dewleta Tirk a dagîrker roj bi roj bêhtir li dijî gelê me berfireh dike û li ser vê bingehê bikardiêne. Serokê Kurmaya Giştî berî niha bi çendekê vê rastiyê bi van gotinan, *"Kesên ku çekan li dijî dewletê radikin û kesên arîkariya wan dikin, dijminên me ne"* anîbû zimên. Berpirsiyarekî leşkerî jî, ku li Çolamergê kar dike, *"Heke metoda min bê bikaranîn, ne mirov tenê, giya jî şîn nabin"* gotibû. Ev baweriya wan û nêrîna wan, berhemekî ramanên derî serdemî bi xwe ye. Ev gotin encamek in ji bangên ji bo bi tevayî dijmin şanîkirina gele Kurdistanê û qirkirina gelê Kurdistanê. Kesên ku li Kurdistanê kuştinekê li ser kuştinekê pêktînin, wan fermanên ku ji banîtir tên, bikartînin û rastî tenê eve. Kuştîwar dewleta Tirk û berpirsiyarên vê dewletê yên bilind bi xwe ne. Komên taybetî û neçîrvanên mirovan, ku ji mirovatiyê derketine û bi her babêt kulturên lumpen û dejenerasyonî hatine dagirtin, berhem û piyonekî vê dagîrkeriya barbar û derî-serdemî bi xwe ne.

Bûyera li Girge Amo rûçikê kuştiwar ê dagîrkeran ronahî kir, herweha bi me jî dîsa da nasîn, ku gelê Kurdistanê êdî nema bêhtir dixwaze di bin doliwgerî û bindestiya vê dagîrkeriya barbar bimîne û dixwaze li dijî bi qehremanî şer bike. Dagîrker ji demên berê heya niha bikaranînên gemartirîn li ser gelê Kurdistanê pêkanîne û gelek caran karîne gunehên xwe veşartî jî bihêlin. Lê niha gelê me yê ku dengê xwe nabire û hisabê ji wan dixwaze, li hemberê xwe dibînin. Gelê Kurdistanê êdî rind têgihiştiye, ku tiştê tê serê wî, ne çarenus û qedereke; divêtiya şerkirina li dijî dagîrkeriyê baş fahmkiriye. Ala berxwedanê ku gelê Cinibrê, Cizîra Botan, Çolamergê, Cudî û Şirnexê li dijî dagîrkeriyê bilind kiriye, vê carê ji li Girgê Amo pêl da. Jin û mêr, zarok û kal, bêhtirî 2.000 mirovên Kurdistanê, dirûşmeyên ku li ser dagîrkeriyê û kuştinên wan nifrînê dibarînin û daxwaza serxwebûna Kurdistanê dikin bangîn. Berê xwe dan avahiya hikumetê, ku sembola doliwgeriya dagîrkeriye ye. Li hemberê hêzên kotekê yên dagîrkeran bi keviran li ber xwe dan û xwe ragirtin. Danîn pêşiya çavan, ku êdî bi biryar in ji bo çirandina zincîrên dîldarî û koletiyê. Nifrîna xwe li ser kuştîwarên dagîrker barandin; xwestin ku ev kuştîwar teslîmî wan bibin, da hisabê ji wan bixwazin. Ev, rastiya neteweyekî anî zimên, ku serî hildaye; divêtiya berxwedanê fahmkiriye û biryara xwe ji bo vê daye. Rojên pêşîn wê bibin mizgînahiya serîhildana gelê me ya bi rûmet û agahên berfirehbûna vê raperîna giranbuha.

Nexasim, dagîrker ji ketina nava tirs û bizdana fahmkirina ve rastiyê. Piştî bûyerên li Girgê Amo, Serokê Komarê Kenan Evren, Serekê Kurmaya Giştî Necip Torumtay û Serleşkerê (Komutanê) Hêzên Bejî Dogan Gûrêş bi lez û bez civînekê çêkirin, rewşê ji ber çavan derbas kirin. Di vê civînê de "Orgeneral" Dogan Gûrêş di peyvên xwe de wusa got, *"Bûyerên li herêmê, rewşa şerekî hundurî didin xweya kirin"* û bi vî awahî diyarkir, ku qamên bûyeran gelek mezin in. Maneya van gotinan eve; pejirandina rastiya, ku şerê rizgariya netewî yê li Kurdistanê bûye malê gel û gav bi gav rabûna gelê Kurdistanê bi tevayî, pêşvediçe. Ji ber van sedeman, dagîrker ketine nava tirseke gelek mezin. Pêtên agirê rizgariya netewî li Kurdistanê, ji çiyan berê xwe daye bajaran; têkoşîna çekdarî yê gerîllayan xwe gihandiye têkoşîna gelî. Ev, mizgînî dide me, ku pêşveçûna têkoşîna rizgariya netewî li Kurdistanê ji aliyê naverokên sixletî ve nêzîk e. Ji aliyê din jî, şerê taybetî yê dagîrkeran bi tevayî iflas kiriye; heya niha dagîrker nekarîne têkoşîna me rawestînin, herçiqasî hemû hebûnên xwe seferber kirine jî. Bilî hemû xebatên dagîrkeran, şer roj bi roj berfirehtir dibe û xwe îspat dike.

Welatparêzno, şoreşger û demokratno!

Em guhên xwe bidin têkoşîna rizgariya netewî, ku li Kurdistanê bilind dibe! Em xwedî li xwîna gelê Kurdistanê derkevin, ku di riya rizgariya netewî û hebûnê de daye rijandin! Em li dijî qirkirinên hov ên dewleta Tirkî dagîrker li ser gelê Kurdistanê û rijandina xwîna lawên gelê me birawestin! Em hisaba kuştinên dagîrkeran bi caran bixwazin! Em dengê xwe tevlî dengê gelê Girgê Amo bikin, ku li dijî bikaranînên derî-mirovahî yên dagîrkeran bilind kiriye! Li welat û derveyî welat em dagîrkeriyê pişange bikin û rabibirrin! Di nava rêzên têkoşîna rizgariya netewî de em xwe bigihînin hev û têkoşîna xwe bilindtir bikin!

– Bimire dewleta Tirk a faşîst û dagîrker!
– Bijî têkoşîna serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê!

Rêkxistina ERNK li Ewrupa



Şeva hevkariya ARGK li Danîmark

Roja 9.9.1989'an li welatê Danîmark bajarê Kopenhagen şeveke hevkariya ARGK çêbû. Li dora 700 kesan beşdarî şevê bûn. Bernameya şevê ji aliyê naverokî gelek dewlemend bû. Her birê bernameyê, rastî kutana çepikan û dîrûşmeyên awazî yên mêhvanan bû.

Bernameya şevê bi silava ji bo bîranîna şehîdên şoreşa Kurdistanê û şehîdên şoreşên cîhanê destpêkir. Koma stranan, xoşxaneyên berxwedanê xwend. Paşê Hozan Armanc bi stranên xwe yên berxwedan û şoreşgerî bername domand. Mêhvanên beşdar, bi agahdarî û baldariyeke mezin guhdariya axaftina polîtîkî ya bi zimanê Tirkî kirin, ku mane û pêwîstiya şevê dianî zimên. Nimûneyên zinde û serketî ji berxwedana çekdarî ya li Kurdistanê, şahiya beşdaran gihandin baniyan û axaf gelek caran bi dîrûşme û çepikên dijwar hate birrîn. Dûv axafê, koma folklora zarokan ji bajarê Kopenhagen govendên Kurdî yên çê û bedew pêşkêş kir. Bi rêzê Hozan Xemgîn, koma muzîkê ya bi navê Koma Nûjîn, koma muzîkê ji bajarê Arhaus, Hozan Şemdîn û Hozan Zinar bernameyên xwe peşkêş kirin û stranên berxwedanê û yên şoreşgerî xwendin. Piştî axafên polîtîkî bi zimanên Danîmarkî û Kurdî, şev ji bo 20 kêliyan hat sekinandin.

Birê şevê yê duwemîn bi şano destpêkir. Şano pirsên rojenîn dianî zimên, lewma bi bal hat temaşe kirin û rastî şahiyekê bû. Koma folklorê ya tevlîhev ji bajarê Kopenhagen, bername domand û ji gelek herêmên Kurdistanê leyistokên govendê yên xweşik û sipehî pêşkêş kir. Koma folklorê di nava kutina çepikan de bernameya xwe qedand. Hozan X. Xemgîn û Koma Berxwedan bername domandin. Stranên gelî yên şoreşgerî û berxwedanê hatin xwendin. Atmosfera şahiyê di eywanê de xwe gihand baniyan. Şev, bi strana serpêhatinî û govenda "Apo hate Hîlwanê" dawî bû.

Rêkxistin û kesên bi navên Komîteya Nîkaragua, Advokatene TH. Hoyerogniels Forsby, YJWK li Kopenhagen, Radio Boton, YXK li Danimark, dilxwazên ERNK li Swêd û Komîteya Kargêriya Ferad-Spor mesajên xwe yên hevkariyê gihandin şevê.

Civîneke agahdariyê li Bochumê

Dilxwazên ERNK li bajarê Bochum Almanya Rojava roja 15'ê Êlûnê 1989'an civînekê ji bo demokratên Almanî çêkirin. Civîn ji hêla rêkxistinên bi navên "Frei-Raum" û Komela Xwendekarên Zaningeha "Ruhruniversität" Bochum - ASTA - û xwendekarên Kurd li zanîngeha Bochum, bi hevkarî hat amede kirin.

Nêzîkî 35 demokratên Almanî û welatperwerên Kurd beşdarî civînê bûn.

Dilxwazekî ERNK di axafa xwe de, li ser berxwedanên di dîroka Kurdistanê de, li ser dîroka pêşveçûna berxwedana neteweyî Kurdistan, li ser koçbera têkoşîna vê rojê, li ser bikaranînên cenga taybetî ya dewleta Tirk a mêtinger, li ser qirkirinên li Kurdistana Başûr û li ser encam û sedemên vê qirkirinê, bi firehî rawestî. Di dawiyê de jî, li ser pêwendiyên di navbera Komara Tirk û Almanya Rojava de, li ser bingehê taybetiyên wan yên dîrokî, li ser êrişên Almanya Rojava û girtina welatperwerên Kurdistanê li Almanya Rojava axaf kir. Bang li hemû demokratan kir, ku hevkarî ji bo Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan pêşveçûneke girînge û mafekî mirovatî li cihanê ye. Dûv wê axafê re, Hozan Ronahî stranên gelerî yên berxwedanê pêşkêş kir. Civîn bi strana "APO hate Hîlwanê" dawî bû.

Festîvalek ji bo mirovên biyanî li Bochumê amade bû

Roja 22.9.1989'an li bajarê Bochumê Almanya Rojava, festîvalek bi têkiliya rêkxistinên ji heft dewletan hat amade kirin. Bi navê Kurdistan dilxwazên ERNK beşdar bûn. Nêzîkî 700 mirov beşdarî vê festivalê bûbûn. Dilxwazên ERNK bi axaf, folklor, stran û bi xwarinên Kurdî tevlî festîvalê bûn.

Bi navê "Em tev zarokên vê cîhanê ne" festîvalek çêbû

Roja 23.10.1989'an festîvalek amade bûbû. Nêzîkî 400 mirovî beşdar bûn.

Hunermendên HUNERKOM û folklora Kurdî beşdarî bûn û stranên gelêrî yên berxwedanê û govendên niştimanî pêşkêş kirin. Di nav rêkxistinên biyanî de li bajarê Bochum dilxwazên ERNK bi berpirsiyarî hatin diyarkirin. Dilxwazên ERNK ji bo nasdana Kurdistanê, bi muxtarên Bochumê re li ser Kurdistanê û li ser welatperwerên Kurd ên di girtîgehên Almanya Rojava de axaf kirin.

Kurdnasên ji Yekîtiya Sowyetê li ser Kurdnasiyê peyivîn.

Roja 26'ê Êlûnê 1989'an li bajarê Bochum, Prof. Ordîxanê Celîl, Dr. Cemîla Celîl û Dr. Celîlê Celîl li "Ruhruniversität"-Bochum li ser Kurdnasî û karê rewşenbîran li Sowyetê axifin.

Civîn ji hêla rêkxistinên xwendekarên zanîngeha Bochum - ASTA -, xwendekarên Kurd li zanîngeha Bochum, dilxwazên ERNK û "Fachschaft Psychologie", bi hevkarî hat amede kirin.

Nêzîkî 70 xwendekar û rewşenbîrên Alman, Kurd, Tirk û Japonî beşdarî civînê bûn.

Di dawiya peyvendinê de hersê Kurdnas bersivên pirsên rewşenbîran û xwendekaran bi firehî dan.

Ev civîn, posîdeyên mezin li xwendekaran û rewşenbîran kir.

Livbaziyên protestokirina faşîzma 12'ê Êlûnê

Destpêk di rûpela dawî de

protesto li dijî kirinên faşîzma 12'ê Êlûnê; piştgirî ji bo berxwedanên di zindanan de. Li ser banga platforma hevpare, bêhtirî 15 hezar şoreşger, demokrat, pêşveçûyî û welatperwerên ji Kurdistanê, Tirkiyê û Almanî, vê salê rêveçûn û mîtîngeke bi berz û bala pêkanîn.

Rêveçûn biqasî du saetan berdewam kir. Livbazikar rêzên ji pênc kesan çêkiribûn û di navbera her rêzekê de jî metreyek valahî hebû. Di domana rêveçûnê de livbazîkar carekê hatin sekinandin û tev bi hev re rûniştin ser erdê. Di wê navberê de jî axafeka biqasî 25 kêliyan bi zimanê Almanî hat pêşkêş kirin û rêveçûn paşê dîsa berdewam kir. Gava serê rêveçûnê gihabû qada mîtîngê, dawî hîn nuh ji qada kombûnê derdiket.

Rêveçûn bi disiplîneke mezin û şahî derbas bû. Rêzên ERNK, ji hemû rêzan bêhtir, bi dirûşmeyên ji dil û xurt, bala mirovan kişandin ser xwe. Li pêşberê vê tabloya bi şahî gelek mirov evîn û dilxweşiya xwe ji dil û can dianîn zimên.

Piştî ku rêveçûn giha qada mîtîngê û livbazikar hêdî hêdî xwe civandin, hinde şîrovekirinên pêwîst ji aliyê komîteya amadekirinê hatin pêşkêş kirin. Bernemeyeke herî xurt hatibû amadekirin. Da hemû rêz bigihin qadê, di wê navberê de hinde daxweyanî hatin kirin, axaf çêbûn û helbest hatin xwendin. Li kêleka van ji, komeke folklorê ji bajarê Hamburgê ku ji dilxwazên ERNK bû, govendên Kurdî pêşkêş kir.

Piştî ku rêz tev gihan qada mîtîngê, govend hat sekinandin û bi vî awahî axafeke kin ji bo destpêkirina mîtîngê hat pêşkêş kirin: *"Nola perçekî ji hevkarî û berxwedanê bi biryar û mezin di têkoşîna gelên Tirkiyê û Kurdistanê de, nola perçekî ji kîna li dijî faşîzmê, di vê roja neh-saliya faşîzma 12'ê Êlûnê de, em bi giyana berxwedanê û şahiya xwe ya şoreşgerî, silavên xwe yên şoreşgerî pêşkêşî rêkxistinên ji Tirkiyê û Kurdistanê, pêşkêşî hemû şoreşgeran, demokratan, welatperweran, û kedkaran, dostên pêşveçûyî û demokrat dikin, ku vê livbaziyê bi hev re pêkanîne!"*

Ev axaf bi sê zimanan çêbû. Paşê girsên gel, ji bo biranîna şehîdên



şoreşên cihanê, Tirkiyê û Kurdistanê vexwendiyê silavê hatin kirin û mirov tev, bi hev re kulmên xwe yên çepê hildan baniyan û kêliyekê şehîdan biranîn.

Dûv re bi sê zimanan bernameşi hat xwendin û mîting li ser vê bingehe hat domandin: Koma govendê ji bajarê Bonnê ji aliyê dilxwazên ERNK, axafa polîtîkî bi zimanê Tirkî, hozanekî ji Tirkiyê bi gîtara xwe du sitran xwendin, koma govendê ji bajarê Frankfurtê ji aliyê dilxwazên ERNK, axafa polîtîkî bi zimanê Almanî, xwendina mesajên piştgiriyê, koma govendê ji bajarên Celle û Hannover ji aliyê dilxwazen ERNK û koma mûzîkê ya bi navê "Koma Bêrîvan" ku endamê HUNERKOM'ê ye.

Bi taybetî govenda ji aliyê pênc komên folklorê yên dilxwazên ERNK û perçeyên muzîkê ji aliyê "Koma Bêrîvan" ku bi zimanên Kurdî, Tirkî, Erebî û Almanî hatin xwendin, ji destpêka mîtîngê heya dawiya mîtîngê, reginiyeke mezin û dilxweşiyeke xurt dan mîtîngê. Ji ber vê yekê ji hemû mirovên li wê derê, heya dawiyê belav nebûn û gihan derfeta jiyankirina mihricaneke çand û kulturê ji.

Dora saet 17'an mîting bi van gotinan dawî bû: *"Livbaziya me ya bi hev re, ku li dijî faşîzma 12'ê Êlûnê pêkhat, bi vî rengî dawî dibe. Bi hêviya ku em dîsa li ser bingeha hevkariyên himê û livbaziyên bi hev re bigihin hev, em bi şahiya xwe ya şoreşgerî careka din silavên xwe ya pêşkêşî hemû kedkaran, şoreşgeran, demokratan, welatperweran û dostên gelên me dikin, ku vê livbaziyê bi hev re çêkirine!"*

Ji van rêkxistinên li jêr, mesajên hevkariyê gihan reveçûn û mîtînga protestokirina faşîzma 12'ê Êlûnê: Rote Hilfe, Volksfront, KPD, Arbeiterbund für die Wideraufbau der KPD, Radio Venceremos-Köln / ji El Salvador, Kovara Al Karamah, Rahe Karger, TKP/M-L Hareketî û dilxwazên ERNK ji Avusturya.

Radyo, televîzyon û rojnameyên Almanya Rojava bihîstandin, ku bêhtirî 15 hezar mirovan tevlî rêveçûnê bûne. Herweha rojnameya "Tageszeitung" jî nivîsî, ku 20 hezar kes tevlî rêveçûnê bûne.

Mezinahî û şahiya di vê rêveçûn û mîtînga li dijî neh-saliya cuntaya faşîst û dagirker de, vê rastiyê careke din ispat kirin: Kesên ku wê binkeftî bibin dagirkerên Tirk û piştgirên wan ên emperyalist in, kesên ku wê biserkevin gelên Kurdistanê û Tirkiyê yên têkoşer in!

FRENSE:

Roja 9'ê Êlûnê 1989'an li bajarê **Parîsê**, rêkxistinên ji Tirkiyê û Kurdistanê bi hev re rêveçûn û mîtîngeke protestokirina neh-saliya cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê, çêkirin. Rêveçûn dora saet 14'an destpêkir û paşê bi mîtîngekê hat dawîkirin. Nêzîkî 2.500 kes beşdarî livbaziyê bûbûn.

Girsên gel bi şahiya xwe dirûşmeyên xwe yên gurr û disiplîna xwe, dêhn û bala mirovan kişandin ser xwe. Di qada mîtîngê de, axafên polîtîkî bi zimanên Kurdî, Tirkî û Frensî hatin pêşkêş kirin. Axaf, pêwîstî û maneya rojê dianî zimên û bi şirîkî hatibû amadekirin. Polîsên Frensî serî dabûn tedbîrên hişk û dijwar. Mîting, bala awira gelemperiya Frensî rind kişand ser xwe û bi hezaran mirov temaşeyê livbaziyê dikiran. Xwepêşdana protestoyê dora saet 17.30'an bi govendê dawî bû.

Ev rêkxistinên li jêr bi hev re livbaziya protestokirina cuntaya faşîst a 12'Ê Êlûnê amade kiribûn: Sosyalîst, dilxwazên TİKB, ERNK, KAWA, TKP/M-L Hareketi, dilxwazên TDKP, Hêviya Gel, Av. Dev-Genç, TKP-B, THKP-C (Acilciler), Devrimci Partîzan û EKİM. Herweha TKP/M-L (Partizan) û TKP/M-L (DABK) jî piştgiriya livbaziyê kirin.

Dîsa roja 9.9.1989'an li bajarê **Strasbourgê** bi têkiliya dilxwazên ERNK, TDKP, TKP/M-L Hareketi, TKP/M-L / TİKKO û TKEP rêveçûneke protestoyê ya bi hev re hat dirust kirin. Nêzîkî 350 welatperwer û demokratên ji Tirkiyê û Kurdistanê tevlî rêveçûna bi hev re bûn, ku li dijî neh-saliya cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê hatibû amadekirin. Rêveçûn ji destpêkê heya dawiyê bi dirûşmeyên şahî û awazî derbas bû. Nêzîkaniyeke gelek mezin ji bo rêveçûnê ji aliyê awira gelemperî hat şanî kirin. Rêza ERNK li pêş bû. Li pêşî ala Eniyê hatibû hildan. Paşê panqartên ku li ser wan, "Ne ji bo bikaranîna çekên kîmî!", "Serxwebûn ji bo Kurdistanê, dawî ji bo qirkirinan!" hatibû nivîsandin, hatibûn bilindkirin. Dilxwazên ERNK dirûşmeya, "Lêxe gerîlla lêxe, Kurdistanê avake!" bi biryar dibangin û ev ji zindebûnek tevlî rêveçûnê kir.

Di domana rêveçûnê de herweha, gelek weşanên bi Tirkî û Frensî hatin belavkirin. Weşanên Frensî li ser rêveçûnê nûçe belav kirin û rojname jî nivîsandin. Bi vî awahî jî awira gelemperî ji livbaziyê bi firehî haydar bû.

AVUSTURYA:

Roja 9.9.1989'an, ji bo protestokirina neh-saliya faşîzma 12'ê Êlûnê, pênc rêkxistinên ji Kurdistanê û Tirkiyê, li bajarê Wîen (Viyana) rêveçûnek çêkirin.

Bêhtirî 300 kesan tevlî vê rêveçûna bi hev re bûn. Li ser banga dilxwazên ERNK, rêkxistinên bi navên Av. Dev-Genç, TKP/M-L (DABK), TDKP, TKP/M-L (Merkez) û MLSPB hatin cem hev. TKP/M-L (Merkez) bi rengê arîkarî û piştgiriyê tevlî rêveçûnê bû. Pîraniya kesên tevlî rêveçûnê bûbûn, dilxwazên ERNK bûn.

Rêveçûn dora saet 9.30'an destpêkir. Ji pêşiya balyozxaneya Tirkan derbas bû. Li pêşiya deriyê balyozxaneyê nîşaneke reş hat danîn; ku li ser "Bimire dewleta Tirk a faşîst!" hatibû nivîsandin. Paşê rêveçûn dîsa berdewamkir. Dirûşmeyên bi Almanî, Tirkî û Kurdî dihatin bangin û bi şêweyeke berfireh belavok hatin belavkirin. Bal û dêhna awira gelemperî li ser livbaziyê rind hat kişandin. Rêveçûn heya bê gotin bi şahî derbas bû.

Di qada mîtîngê de axaftinên bi zimanên Almanî û Tirkî hatin pêşkêş kirin. Li ser hatina faşîzmê ser kar, pêşveçûnên vê dawiyê li Tirkiyê û Kurdistanê, qirkirinên karbidestiya faşîst li Kurdistanê û bikaranînên faşîst di girtîgehan de rawestan çêbû. Piştî bernameya çandî, mîting dora saet 13'an dawî bû.

YEWNANISTAN:

Kedxwarî, hingavtin, qirkirin û terora dewletî yên dewleta Tirk a faşîst û dagirker, ku bi taybetî piştî 12'ê Êlûnê 1980'an bi destê artêşa faşîst, li ser gelên Tirkiyê û Kurdistanê bi şêweyeke sistematîkî birêvedibe, bi rêveçûnekê hatin protestokirin.

Roja 12'ê Êlûnê 1989'an li paytextê Yewnanistanê bajarê Atîna, tevgerên polîtîkî yên ji Kurdistan û Tirkiyê reveçûnek amade kirin. Hinde pêşveçûyî û demokratên Yewnanî ji tevlî rêveçûnê bûn. Bêhtirî 600 kesan tevlî rêveçûna bi hev re bûbûn. Di bin çepik-kutana awira gelemperiya Yewnanî de rêveçûn, ber bi aliyê balyozxaneya Tirkan ve çû. Di domana rêveçûnê de bi xurtî dirûşme hatin bangin. Belavokeke hevpare hat belavkirin. Al, panqart û wêneyên ku dilxwazên ERNK hilgirtibûn û dirûşmeyên bi awazî, taybetiyek û zindebûnek dan rêveçûnê.

Livbazîkar xwe li pêşiya avahiya balyozxaneya Tirkan civandin. Ji bo biranîna şehîdên şoreşên cihanê kêliyek li silavê sekinîn. Paşê axafek, ku armanca rêveçûnê û bikaranînên cuntaya faşîst dianî zimên bi zimanên Tirkî û Yewnanî hat pêşkêşkirin. Ev axaf bi hevkarî hatibû amade kirin. Piştî axafê û xwendina mesajên piştgiriyê, bernameya çandî destpêkir. Di wê navberê de hinde quqla hatin şewitandin, ku temsîliya Evren û Özalê faşîst dikiran. Rêveçûn bi disiplîna şoreşgerî û şahî derbas bû. Livbazî biserket û giha armancên xwe. Weşanên Yewnanî ji, bi firehî li ser rêveçûnê belavkirin û awira gelemperî agahdar kirin.

Ev rêkxistin tevlî livbaziyê bûbûn: Platforma Yekitiya Şoreşgerî (PKK, THKP-C / Acilciler, SVP, TKP-B), TKP/M-L, Av. Dev-Genç, MLSPB, Dev-Savaş, TKP/M-L Hareketi, TDKP.

ME NEH-SALIYA FAŞÎZMA 12'Ê ÊLÛNÊ LI PAŞ XWE HÎŞT

Cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê roja 12'ê Êlûnê 1980'an dest danî ser kar û domaneke tarî di dîroka gelên Kurdistanê û Tirkiyê de da vekirin. Niha neh sal ji ser hatina cuntaya faşîst derbas bûne. Cuntaya 12'ê Êlûnê bi rengekî wusa kete deh-saliya xwe, ku ne tenê derdorên şoreşger û demokrat, herweha derdorên burjuwazî yên babêtî jî wê mehkûm kirine. Belê, bi şêweyeke paritî û pişangebûyî kete sala xwe ya nuh.

Kesên ku derbaya faşîst di mêjûya 12'ê Êlûnê 1980'an de pêkanîbûn, bi îddîa û gotinên giregir û mezin hatibûn ser kar. "Anarşizm, teror, kêrikarî, hilweşîna aborî û aloziya parlamentoyê ûhw." "welat" anîbûn ber keviya hilweşînê û ew jî, weke "şerên welat rizgar bikin" carek din artêşa xwe tevgerandibûn. Ji bo tevgera soreşger û demokrat a Tirkiyê digotin "anarşîzm û teror", ji bo têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan digotin "kêrikarî" û armanca zuwakirina rayên wan danîbûn pêşiya xwe. Li Tirkiyê û Kurdistnê bi navê "başkirina rewşa sîstemê" dîktatoriyeke faşîst a hişk serdest kirin. Dixwestin aboriya xwe ku bûbû "deyndarê 70 sentan", ji tengasiyan rizgar bikin. Herweha Rojhilata Navîn ji bo împeryalîzmê bizivirînin zêviyeke bê kelem û histirî. Ji bo van daxwazan çi ji destê wan dihat, divîbû bicihbînin! Di dirêjahiya neh salan de, ji bo pêkanîna van armancan, li ser gelên Tirkiyê û Kurdistanê ne kêm pîkolî, qirkirin û kedxwarî hatin bikaranîn, herweha di serê gelên Rojhilata Navîn de jî ne kêm goreyên hilebaziyê hatin risandin. Ji ber ku ev pirs tev, gelek caran hatine ser zimên, em naxwazin dîsa li ser wan bi firehî bisekinin. Lê em dixwazin rewşa cuntaya 12'ê Êlûnê ku vê rojê têde ye, bi kurtî şîrove bikin.

Vê rojê dewleta Tirk a dagirker aloziyeke wusa giran û bêçare dije, ku di çi demên dîroka xwe de hîn nejiyaye. Ev alozî, ji qada polîtîkî heya qada aborî, ji qada leşkerî heya qada civakî, ji qada nirxên moralî heya qada çandî, di hemû qadên jiyanê de tê dîtin. Ev alozî ne mîna aloziyên berê ye. Ev alozî, aloziyeke dewletê ya seranser e. Ev aloziya rejîmê bi xwe ye. Riya çareserkirinê jî êdî tuneye. Di domanên aloziyên berê de dewleta Tirk, weke hîmeke çareserkirinê artêşa xwe ditevgerand. Her carê, ger heya tixûbekê ji be, hinde encam bi destê xwe ve anî û karî temenê xwe dirêjtir bike. Lê bi iflasa derbeya faşîst a 12'ê Êlûnê, êdî neçarebûna vê riyê jî xwe da şanîkirin. Heya mirovên ji rêzê jî, vê yekê rind fahmkirine. Ji ber ku derbeya 12'ê Êlûnê hemû derfet û gengazên xwe bikaranî, lê bilî xwe-lezandina hilweşînê çi encamek nekete destan. Vê rojê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan bi serkeftinên xwe ne tenê Kurdistanê ber bi rizgariyê ve dibe, herweha dawiya Komara Tirk jî nezîktir dike. Li ser bingehê baş ku têkoşîna me xwe avakiriye, hêlwesta şoreşger û demokrat jî li Tirkiyê roj bir roj bêhtir pêşvediçe. Aboriya Tirkiyê, bi posideyên şerê li Kurdistanê ji, êdî hilweşiye; inflasyon gihaye ji sedî 140'an; hemû karên finansî sekinîne. Arêneya polîtîkî ya Tirkiyê dejenerasyoneke mezin, partîneke dijwar û rewşeke bêçareserkirinê dije. Polîtîka ji her demê bêhtir ketiye binê lingan. Berpirsiyarên polîtîkayê, hirmet û otorîteya xwe ya li ser gel, heya pîvaneke pêwîst hundakirine. Di polîtîkaya derveyî de jî tengezariyeke seranser û domaneke tecrîtê tê jiyankirin. Rizibûna civakî, dejenerasyona çandî, dûrbûna ji nirxên moralî û ehlaqî gihaye tixûbê banîtir. Ev gişt, şanî dikin ku hatina dawiya 12'ê Êlûnê, herweha wê bibe hatina dawiya Komara Tirk û ev dawî bi lez xwe nêzîktir dike.

Belê, faşîzma 12'e Êlûnê bi van hoyan kete deh-saliya xwe. Ji her alî ve qêrînên weke "Rojhilat ji destan diçe", "Dewlet dihilweşe" xwe digihînin erşan. Faşîzma 12'ê Êlûnê ji aliyê derdorên berfireh tê pirsyarkirin. Niha bêhtir derdor dipejirînin, ku riya xilasiyê tenê şoreş e. Em dikarin bibêjin, ku tiştê faşîzma 12'ê Êlûnê yê baş tenê eve: Her babêt riyên veristin û çareserkirinê yên sexte iflas kirine û ev hoyên pêşveçûna şoreşê heya dawiyê vekirine. Gelê Tirkiyê ji niha, ji hemû demên dîroka xwe bêhtir, xwe gihandiye vî şansê mezin.

Di iflasa faşîzma 12'ê Êlûnê de, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan xwediyê rist û rola mezintirîn e. Serbilindiya tevlî faşîzma 12'ê Êlûnê binerdkirina dewleta Tirk a dagirker di dîrokê de, dîsa wê bibe ya têkoşîna me. Ev rastî, niha jî her demê bêhtir roniye û li pêşiya çavan e. Sala dehan, wê bibe ew sal, ku faşîzma 12'ê Êlûnê bêhtir hatiye pirsyarkirin û mehkumkirin.

— Bimire dolîwgeriya Tirkî ya dagîrker û faşîst!

— Bijî hevkariya internasyonalîst a gelên Kurdistan û Tirkiyê!

Axafa ku roja 9'ê Êlûnê di mitînga li Almanya Rojava bajarê Kolnê de hatî xwendin:

Kedkar, şoreşger, demokrat û welatperwerên Tirkiyê û Kurdistanê!



Ev bû neh sal in, faşîzma 12'ê Êlûnê xwîn ji gelên Tirkiyê û Kurdistanê diverişîne. Hercure pîkolî û kedxwariyên çînî û netewî bikartîne. Bi devxwînî êrîşî wan rûmetan dike, ku bi navê mirovatiyê û ji bo mirovatiyê çi rind be, çi baş be, çi rast û delal be. Bi armanca tarîkirina hatina serbixwe û azad a gelên me, serî dide hemû hovîtiyan. Lê niha ji destê têkoşînên gelên me yên bilind dibin, lêdanên mezin digire. Dihilweşe û ber bi mirina xwe ve diçe. Lewma di vê sersala bi vî rengî de, em silavên xwe yên şoreşgerî bi şahî pêşkêşî we tevan dikin!

Cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê, ku mîna ewrên reş dakete ser gelên Tirkiyê û Kurdistanê, niha neh salên xwe diqedîne. Berî 12'ê Êlûnê, têkoşîna şoreşgerî li Tirkiyê û Kurdistanê pêşveçûnên gelek pêwîst dabû xweyakirin. Ji aliyekê têkoşîna proletaryayê Tirkiyê, ji aliyê din têkoşîna rizgariya netewî ya gelê Kurdistanê, ku xwediyê naverokeke dîrokiye, sîstema serdestiya burjuwaziya Tirkan ber bi aloziyeke mezin ve biribûn. Di karxane û paş barîkatan de çîna karkeran, di zêviyan de gundiyên hêjar, di zanîngeh û dibistanan de ciwanên şoreşger, hemû birên civakê yên din û gelê Kurdistanê yê ku ji sedsalan vir ve di bin pîkoliya netewî û koletiyê de rastî nîr û zilmeke dijwar bûbû, serî hildabûn û ji bo yek bi yek bidestveanîna mafên xwe, xwe avêtibûn qadên şer û cengê.

Dewleta Tirk alozî û tengezariya xwe ya dîrokî û kûrtirîn dijiya. Çînên serdest ên Tirkî û ezbeniyên wan derdorên împeryalîst, ketibûn ber tirseke gelek mezin. Ji bo rizgarkirina dewletê ji vê aloziyê, hindekî din dereng hiştina hilweşînê û bi armanca dewlet bikaribe bêhna xwe çendekî berde, rewş di civînên NATO de, li paş dergehên CIA û Pantegonê ji ber çavan hat derbas kirin. Di saneryoyên hatibûn amadekirin de, li çareyên nuh geriyan. Ji bo perçiqandina têkoşînên pêşvediçûn ên gelan li Tirkiyê û Kurdistanê, ji bo parastina bingehên kedxwariyê û herbabêt sûd û berjewendên xwe, împeryalîzm, cuntaya leşkerî ya 12'ê Êlûnê ku bi hemû taybetiyên xwe faşîst e, anî ser kar. Bi destê generalên cerdevan û talankar, dest danî ser rejîmê. Bi vî awahî jî, domaneke dij-şoreşê ya êrîşbaz û hov destpêkir.

Weke tê zanîn Tirkiye, bi pêwendiyên kolonyalîzma nuh bi împeryalîzmê re ji navik ve girêdayiye. Di demekê de, ku aloziya aborî, civakî û polîtîkî heya bê gotin kûr bûbû, rejîma faşîst û leşkerî ya 12'ê Êlûnê hatiye ser kar. Herweha hingê, tevgera şoreşger û demokrat a Tirkiyê û têkoşîna rizgariya netewî ya Kurdistanê, serketinên pêwîst bi destên xwe ve anîbûn. Berjewendên împeryalîzmê li Rojhilata Navîn heya bê gotin, hatibûn hejandin û lerizîbûn. Ji bo li paş hiştina aloziyê, peydakirina riyên veristinê û perçiqandina têkoşînên ku li dijî sîstemê xurt dibûn, herweha ji bo parastina sûdên împeryalîst li herêmê cunta anîn ser kar.

Niha rejîma faşîst a 12'ê Êlûnê, ku ji bo gelên Tirkiyê û Kurdistanê bûye birîna reş, neh salên xwe yên tijî îşkence, zilm û qirkirin li paş dihêle. Di van neh salan de êrîşen dij-şoreşîn ku li Tirkiyê û Kurdistanê hatin bikaranîn, gihan baniyên xwe yên bilindtir. Dîktatoriyeke paşverû û hovtirîn a serdema me li Tirkiyê û Kurdistanê hat bikaranîn. Bû navînga qirkirina gelên me û serî da hemû azîneyên erzantirîn.

Di van neh salan de, gelên zehmetkêş ên Tirkiyê û Kurdistanê rastî domaneke dîroka xwe ya reştirîn û tarîtirîn bûn. Di bin karbidestiya derîserdemî ya cuntaya faşîst de, neçare man, ku salên xwe yên tijî keser, kovan û hêstirên çavan bijîn. Bi dehan şoreşger û demokrat, bi dehan welatparêz, law û keçên gelên me yên fêrîstirîn hatin darvekirin. Bi sedan hatin kuştin. Bi hezaran di zîndanan de hatin rizîkirin. Sêpiyên qirkirinê hatin danîn. Hemû navîngên îşkencê hatin şixulandin. Kin bê gotin faşîzm, şerê xwe li dijî hemû rindiyên mirovatiyê bi dar ve xist.

Roja 12'ê Êlûnê sala 1980'an, dij-şoreşa faşîst, bi hemû karînên xwe dest bi êrîşê kir. Azîneyên nemirovtirîn danî pêşiya xwe. Hêzên pêşengî yên gelan, rêkxistinên şoreşê hedefên pêşemîn bûn di van êrîşan de. Êrîş hatin ser çîna karkerên Tirkiyê, ciwanên xwendevan, gelê Kurdistanê û hemû çîn û birên din ên kedkar û zehmetkêş. Hemû saziyên karker û xebatkaran hatin girtin an jî bi riya pîkolî û girtinan hatin tunekirin. Careke din Kurdistan zivirandin deryayê xwînê. Bi vî awahî xwestin bîzava piçûktirîn jî di nava rêzên civakê de rawestînin, li pêşiya hilpişkînên pêşketinê dîwaran ava bikin. Ev pîkolî û zilm ne tenê diçû ser hêzên pêşrevan ên civakê, herweha bera xwe didan teviya gelan. Armanc ew bû, ku gelên me di nava diranên vê dîktatoriya tarî de mehkumî jiyaneke koletiyê ya heya dawiyê bibin. Lewma civak bi tevayî ji derfetên aborî, çandî, ehlaqî û polîtîkî bêpar hat hiştin, da ber bi birçîbûnê, helakê, dejenerasyonê û tunebûnê ve here.

Hemû qanunên burjuwazî hatin sekinandin. Hemû bikaranînên ku xwestekên dil bûn, derbasî karvaniyê bûn. Li pêşberê mirovatiyê çi tixûb nehatin nasin. Ji bo afirandina rewşeke bê jiyan, bê berxwedan û pasîfîkasyonê, çavtirsandin û bêdengiyê, şerekî dij-şoreşê yê devbixwîn destpêkir. Li bajaran, gundan û çiyan operasyonên leşkerî yên dorfireh birêveketin. Di xaniyan de, di kolanan de û li serê çiyan mirov bi hovîtî hatin kuştin. Daxwaz ew bû, ku mirov bibin mîna robotan. Civak ber bi hilweşîna ehlaqî û çandî ve here.

Cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê pêşemîn dixwest tevgera şoreşger û demokrat a Tirkiyê û têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan biherifîne. Ji ber vê sedemê jî, li ser hemû şoreşgeran û kesên pêşverû û demokrat, ku birên pêşketî yên civakê bûn û girêdayiyê nirxên mirovatiyê bûn, teroreke nedîtî hat dagerandin. Lewma jî bi azîneyên hovtirîn êrîş hatin ser hemû komûnîstan, şoreşgeran, welatparêzan û pêşveçûyan. Hinde hêzên çep ên Tirkiyê û Kurdistanê, ku li hemberê hatina derbeyeke leşkerî û faşîst xwe amade nekiribûn, lêdanên mezin û giran ji van êrîşên hov girtin. Rêkxistinên ku nekarîbûn weke daxwaza demê organîzasyonên xwe avabikin, piştî ku rêberên wan jî hatin girtin, ketin nava demeke paşveçûn û bê tevgeriyê.

Zehmetkêşno, dostno!

Başe, ma bilî van hemû azîne û kirinên hov, cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê karî xwe bigihîne armanca xwe ya dij-şoreşgerî? Bê gotin ne!..

Rastî di destpêkê de hêlwesta şoreşger li Tirkiyê û têkoşîna serxwebûnê li Kurdistanê hindekî jar ketibûn. Di encama vê rastiyê de cuntaya faşîst karî di hundurî de serdestiya xwe avabike. Li ser vê bingehê cunta xwe gelek jîr û jêhatî pejirand. Bawer dikir, ku êdî pêşveçûnên şoresgerî nema dikarin xwe bilind bikin. Lewma xwest êdî bernameya xwe ya faşîst pêkbîne. Doliwgerên Tirk ên faşîst, neçare bûn, ku vî şansê xwe baş bibin serî, da bikaribin berjewendên xwe biparêzên, hilweşîna xwe rawestînin û karguzariya ezbeniyên xwe, hêzên împeryalîst bikin. Cuntaya faşîst û lêşkerî xwest di sê salan de armancên xwe pêkbîne. Bi riya zagona bingehîn, hilbijartin û partiyan dîktatoriyeke faşîst bicihkir, ku di dîroka mirovatiyê de tiştekî wusa kêm heye.

Heya sala 1983'an cuntaya faşîst çi kelem û dîwar li pêşiya xwe nedît û bi hesanî bernameya xwe pêkanî. Li ser vê bingehê bikaranînên xwe yên dij-şoreşgerî bi rengekî sîstematîkî heya derekê pêşvebir. Lê dîsa jî cerdevanên cunta nekarîn xwe ji wan pêşveçûnan rizgar bikin, ku hemû bernameyên wan serûbin dikiran. Helbet ev hemû pîkolî, zilm û êrîş bê bersiv nediman û gelên zehmetkêş li hemberê wan bê deng nediman. Di wan salan de, gava ku geralên faşîst nuh hatibûn ser hikm, gelên me ji pêşeng û rêberan qutkiribûn. Karîbûn gelê me bixin nava bêdengî û tirsê. Lê di çi demên dîrokê de nehatiye dîtin, ku gelên bindest li pêşberê serdestên zorbaz bêdeng mane û xwe netevgerandine. Di demekê de, ku generalên faşîst digotin me hertiştî "qedand, perçiqand", pêşemîn li bakurê-rojavayê Kurdistanê berxwedana çekdarî, tevgera serîhildanê destpêkir. Di demê de ev tevger bêhtir xurt bû û pêşveçûna xwe berdewam kir. Bû bingehek, da li hemû qadan pêşveçûnên şoreşgerî xwe bilezînin. Bû bingehekî xurt, da li Tirkiyê û Kurdistanê berxwedan rind rayên xwe di axê de bigirîne û xwe bi cih bike. Gelên Tirkiyê û Kurdistanê li ser vê bingehê jî, destpêkirin, ku gav bi gav hişyar bibin, xwe bitevgirînin û li dijî faşîzmê di nava rêzên berxwedanê de cihên xwe bigirin.

Di domana neh salan de, têkoşîna di navbera şoreşê û dij-şoreşê de bêhtir dijwar bû, bêhtir pêşveçû. Gava niha em li dema derbasbûyî dinêrin, em dibînin, ku tevgera çîna karkerên Tirkiyê, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan, şerê mîlîtanî yê ciwanên xwedevan; kin bê gotin, tevgera gelî ya şoreşger, demokrat û welatperwer bi tevayî gelek guhuriye, bêhtir xwe daye pêş.

Niha gelên me li dijî faşîzma 12'ê Êlûnê, li dijî qanunên wê, li dijî artêş û hemû sazyên wê serî hildidin, radibin ceng û livbaziyan.

Di mêjûya 1'ê Gulanê 1989'an de, têkoşîna çîna karkerên Tirkiyê xwe gihand baniyan. Piştî ku di vê rojê de şoreşger Mehmet Akif DALCI şehîd ket, hejmara livbaziyan zêdetir bû. Ji aliyê din jî şerê li Kurdistanê roj bi roj dorfirehtir bû. Ev pêşveçûn, biryardariya têkoşîna gelên me, hêviyên serxwebûn û azadiyê, şervaniya mezin a gelên me derxistin ronahiyê, herweha giyaneke bi vê nolê gav bi gav serdest kirin û hîn jî dikin.

Dewleta Tirk a faşîst, li gora pêşveçûn û guhartinên li Rojhilata Navîn û di bin posîdeyên van de, ji bo daxwazên xwe yên niha û demên pêşîn, li Kurdistanê organîzasyonên nuh avadike. Heya niha waliyê super, parêzkariya gundan, milartêşa taybetî, komên taybetî, yekîtiyên tixûban en taybetî û hinde hêzên din ên pisbor avakirine. Daxwaza van tevan, bi gelemperî ruxandina tevgera şoresger a gelan e. Lê di serî de ev armanc dikin, ku têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a bilind dibe, biperçiqînin û tunebikin. Belê eşkereye, ku ev azîne û xebatên şerê taybetî yên dij-şoreşgerî, li hemberê şerê ku li Kurdistanê bilind dibe, nekarîn bibin çareyek û nikarin bibin çareyek. Têkoşîna li Kurdistanê bilî hemû bikaranînên gelqirkirinê, bilî xwîn û qurşînan bilind dibe, pêşveçûna xwe berdewam dike. Kin bê gotin vê rojê cuntaya başist, li pêşberê têkoşînên gelên me bêhtir bêçareye, bêhtir tengezare, bêhtir melisiye û hatiye ber keviya mirina xwe.

Ji aliyê din, weke tê zanîn, ji destpêkê heya niha, ji aliyê girtiyên şoreşger, hemû zîndanên hene li dijî cuntaya faşîst bûn kelehên berxwedana şoreşgerî. Hemû azîneyên tunekirinê yên dij-şoreşgerî bi destê girtiyên şoreşger hatin perçiqandin. Her zîndanek bû kozeke cengê, bû kozeke û navendeke rûmetê. Kesbûna netewî û çînî li hemberê hemû hovîtiyan hat parastin. Rûmeta mirovî, faşîzmê ruxand û li erdê xist. Di girtîgehên li Tirkiyê û bakurê-rojavayê Kurdistanê de, rûmeta gelên kedkar û zehmetkêş bi xwînê hat parastin. Destanên berxedanê xwe li van deran dan xweyakirin.

Berxwedana vê dawiyê de girtîgeha bajarê Eskişehîrê de birêveket. Berxwedan bi greva xwebirçîhiştinê ji hêla 259 girtiyên şoreşger destpêkir. Di encama vê berxwedanê de 2 dîliyên şer, endamên PKK, girtiyên bi navên Mehmet YALÇINKAYA û Hûseyîn Hûsnû EROGLU bi hovîtî hatin kuştin. Gelek girtiyên şoreşger birîndar ketin. Lê serfirazî, dîsa jî bû yê girtiyên şoreşger ên ku li ber xwe didan. Rejîma faşîst neçare ma, ku gavên paş ve biavêje.

Pêşveçûnên vê dawiyê ku xwe li dora berxwedanên di zîndanan de dan xweyakirin, yekîtiya di têkoşînê de ya gelên Tirkiyê û Kurdistanê xurtkirin û pêşvebirin. Gelên Tirkiyê û Kurdistanê li dora berxwedana law û keçên xwe yên hogir, xwe gihandin hevûdu û destê hevûdu girtin. Li hundurî û derveyî welat, hevgirêdana çêtirîn a di nava gelan de, dan xweyakirin.

Her sala diçe li zîndanan, bajaran, deşt û çiyan tevgera şoreşger, demokrat û sosyalîst li Tirkiyê û şerê rizgariya netewa Kurdistan bêhtir pêş ve diçin. Ji aliyê din rejîma leşkerî ya faşîst ji vê rojê, bi seranserî hilweşînekê dije. Bi çi rengî nikare xwe ji aloziya aborî, polîtîkî û leşkerî xwe rizgar bike. Çiqasî li ber xwe dide, hevqasî jî dikeve nava heriya mirinê.

Eşkereye ku gelên me bi hesanî nehatine van rojên serbilindiyê. Bi dirêjahiya neh salan rejîma faşîst li ser gelên Tirkiyê û Kurdistanê hovîtiyeke gelek mezin bikaranî, ku di dîrokê de kêm hatiye dîtin. Lê niha hisaba kirinên xwe yeko yeko dide. Ne tenê gelên Tirkiyê û Kurdistanê ji vê reşiya dîrokê rizgar dibin, herweha tehdîteke dij-şoreşê ya li ser gelên herêmê jî, ji holê tê rakirin. Ev rejîma hov, bi lêdanên digire, roj bi roj jartir dibe, nikare xwe bilivîne û ber bi mirina xwe ve bilez diçe.

Gelên me yên ku ji bo serxwebûn û azadiya xwe rabûne ser xwe, hêzeke dîrokê ya rizîtirîn gav bi gav dişînin goristanê. Bi vê jî dilxweş û dilşa dibin û bi serbilindî li hatina xwe dinêrin.

Em tev dizanin, ku niha dewleta Tirk a faşîst bi arîkariya hêzên împeryalist qirkirin, koçberkirin û operasyonên xwe yên leşkerî li êrdima Botanê, derdorên çiyayê Cudî berdewam dike. Armanc eve, ku têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ya ku bi lez bilind dibe, bê perçiqandin. Gelê Kurd nekaribe pêşvehere û hişyar bibe. Dîsa dîroka mîna qirkirina li Dêrsimê bê vegerandin. Lê şerê çekdarî û çarenûsa gelê Kurdistanê mafdar e, divê piştgirî ji bo van hebe û ev rastî bê parastin.

Kedkarên Tirkiyê û Kurdistanê yên li derveyî welat!

Di nehsaliya cuntaya faşîst û leşkerî ya Tirkan de, têkoşînên gelên Tirkiyê û Kurdistanê bi lez û dijwarî pêşvetir diçin. Ji bo gelên me riya serxwebûn, demokratî û sosyalîzmê vebûye. Hevgirtina di navbera gelên me û hêzên pêşengî yên gelên me, xelekan diçirîne û xurtdibe. Têkoşînên rizgariya netewa Kurdistan û tevgerên şoreşger û demokratên Tirkiyê, roj bi roj bêhtir dawiya faşîzmê nêzîktir dikin.

Xweşî û serbilindiya gelên me di hilweşîna faşîzmê û pêkanîna serxwebûn, demokratî û sosyalîzmê de ye. Hilweşandina faşîzmê û vekirina riya diçe rizgariyê delamet û wezîfeya gelên Tirkiyê û Kurdistanê ya hevpare ye. Ev jî bi yekîtiyeke li ser prensîbên rast û înternasyonaliya proletarya dibe. Ji bo damezirandina rejîmeke gel a demokratî li Tirkiyê û dawîanîna bi koletiya netewî li Kurdistanê li ser vê bingehê ber bi sosyalîzmê ve çûyinê, li pêşiya hêzên şoreşger ên gelên me xebatên mezin hene. Ev xebat, xebatên bingehîn û pêşemîn in. Ji bo pêkanîna vê, em bang li hemû hêzan dikin, da wezîfeyên xwe bicihbînin!

Ev bû neh sal in, ku doliwgerên faşîst ên Tirkiyê herbabêt zilm û pîkoliyê li ser me bikartînin, polîtîkayeke hovîtiyê pêşvedibin, me mehkumî birçîbûn, hêjarî û derbederiyê dikin, me ji axên me dûr dikin û berê me didin welatên biyanî; li çiyan, bajaran û zîndanan law û keçên gelên me yên hogirtirîn bi hovîtî dikujin; dest datînin ser hemû mafên me yên demokratîkî û azadiyên me û bi vî awahî dixwazin, em ber bi koletiyeke bê dawî ve biçin. Lewma divê em ji bo vê doliwgeriyê bibêjin biraweste! Em dawî bi vê rejîmê bînin!

Divê em di nava rêzên tevgera şoreşger û demokrat a Tirkiyê û têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan de, xwe bigihînin hevûdu. Li ser kavilên faşîzmê hatineke serbixwe, demokrat û sosyalîst avabikin û ji bo vê yekê şerê xwe bilezînin!

Divê em bi hemû hebûnên xwe tevlî şerê li dijî faşîzmê bibin û berjewendên mirovatiya pêşveçûyî ji dil û can biparêzin!

–Bimire cuntaya faşîst a 12'ê Êlûnê!
–Bijî yekîtiya di têkoşînê de ya gelên Tirkiyê û Kurdistanê, ji bo serxwebûn, demokratî û sosyalîzmê!
–Bijî internasyonalîzma proletarya!

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman di hîmbeza daristan û çiyayên serî-duman de

ÇEWLIK

- II -

REWŞA ERDNÎGARÎ LI ÇEWLIKÊ

Çewlik êrdimeke me ye, ku bi bedewiyên xwe yên erdnîgarî bi nav û deng e. Kesên ku Çewlikê dîbinin, jê re dibêjin "perçeyeke bihuştê ya cîhanê." Bêdewiyên siruştî, di serî de çiyayên bilind ên rênedar in û daristanên ku van çiyan bi tevayî dixemilînin. Çiya bi tevayî kesk xweya dikin. Cihên rûniştinê li êrdimê bi piranî di nava behra daristanan de belavbûyî ne û li gora bilindahiya çiyan ew ji di bilindahiyan de hatine avakirin. Li kêleka çiyayên bilind û daristanên gurr, kehniyên avê yên cemidî jî, ku bi tevayî siruştî ne, bewiyeke cuda didin êrdimê. Gelê êrdimê yê niştecih bi Dimilî "Yenî" û bi Kurmancî "Kehnî" dibêje van avên siruştî. Li gundan gel ava xwe ji van kehniyan debar dike.

Weke me gotî, gava mirov kada (behsa) Çewlikê dike, pêşemin ev taybetiyên siruştî tên biran. Cihên rûniştinê li Çewlikê bi giranî nêzîkî hevûdu hatine avakirin. Gava ji gundekî mirov ji ser gireki li derdorên xwe temaşe bike, derfet heye ku mirov bi yekcarê çend gund û navçeyan ji dûr ve bi hesanî bibîne.

Çiyayên nêzîkê hev û dûrî hev, herweha daristanên ku van çiyan dixemilînin, mîna surhekî derdorên bajarê Çewlikê dizivirînin. Lê her diçe daristan, mîna çemberekê ji hev vedibin. Mîna çemberekê firehbûna van daristanên ku cihên rûniştinê dizivirînin, taybetiyeke pêwîst a êrdimê ye. Ev rewş li derdorên ku daristan gurrtirin, bêhtir tê dîtin. Ev rewş derdikeve holê ji ber ku, ji aliyekê mirovên êrdimê hilbirin û berhemên daristanan gelek ji xwe re bikartînin, ji aliyê din ji dijminê dagirker roj bir roj dijwartir van daristanên me talan dikin. Dijminê dagirker darên êrdimê dide birrin, ji ber ku ji alîkî armanc dike berhemên daristanî talan bike, ji aliyê din ji dixwaze wê avantaja ku ev daristan didin têkoşîna pêşmergeyî, ji holê rake.

Axa êrdimê heya bê gotin bi kaş û giran hatiye xemilandin û rênedar e. Xakerast hema weke ku nebin, hevqasî hindik in. Deşt û zozanên ku biqasî ji sedî dido ne, li ser axa Çewlikê di navbera çiyan de diminin. Plato û zozanên bilind ji axeke ji sedî 14,4 digirin. Erdê din, ku biqasî ji sedî 83 ye, tev çiyayên ji 2 hezar metran bilindtir, çêbûye.

Ji ber vê rewşa erdnîgarî ya asêgir, bi pirani rê naçin cihên rûniştinê yên li derdorên navenda êrdimê an ji di mehên zivistanê de yên ku rê diçin wan jî, bi tevayî ji cîhanê qut dibin û ji ber berfê rê tên girtin. Li hinde deran çûyin û hatin di mehên bihar û havînê de, bi hesp, qantir û keran dibe. Di mehên zivistanê de ji bi darên li dûv hespan dibe. Kin bê gotin çûyin û hatin gelek bi dijwarî û zehmetî dibe. Ji ber van sedeman jî, dagirker li Çewlikê ne xwediyê derfetên bi hesanî xwe tevgerandinê ne. Çewlik ji aliyê industrî ve gelek paş maye. Sedemeke vê jî, nebûna riyan e û erd ji gelek rênedar e.

Navenda bajarê Çewlikê li ser kaşeki çiyakî ne gelek bilind hatiye avakirin. Bajarê Çewlikê Ava Feradê dike du bir. Birê bajêr ê ku dikeve başûrê Ava Feradê, ji bo riyê transît ku Tirkiyê û Kurdistanê bi hev girêdide, çewt dimine. Ji ber vê yekê jî, di van salên dawiyê de navendê bajêr ber bi aliyê bakurê Ava Feradê ve tê firehkirin.

Tişteki bedew û çê ji li navçeya Goni (Kehnî Reş), li Girê Koxî tê dîtin. Ev ji hilavêtina rojê ye. Ji bo temaşekirina hilavêtina rojê ji Girê Koxî di dema berbangê de, gelek turist ji gelek welatên cihanê tên vê derê. Gava roj li vê derê derdikeve pêşî bi tevayî sohre û paşê rengên kesk û zer ji tevlî dibin. Paşê rengên din ji tevlî dibin û rengê rojê bi derengî xwe dide şanî kirin. Weke tê zanin, hilavêtina rojê li cihanê ji kêm deran dikare bê temaşe kirin. Herweha gava mirov ji Girê Koxî, ku hilavêtina rojê ji wir dikare bê temaşe kirin, li jêr dinêre, dimenek dikeve ber çavên mirovî ku bi bedewiyên xwe dilê mirovî xweş û şa dike. Ji baniyên Girê Koxî, mirov dikare li rojhilatê navçeya Xinus, li başûr navçeya Gumgum û bajarê Mûşê, li rojava navçeya Goni û gelek cihên din ên rûniştinê bibîne.

Di nava tixûbên êrdimê de hinde germav ji hene, ku ji bo nexweşiyan gelek baş in. Piraniya germavan li navçeyên Gexi û Goni ne. Germava pêwisttirîn a bi navê Hemaman e, ku 18 kilometran ji bajarê Çewlikê dûr e. Germava Hemaman li navenda qopaniya Fekron dimîne. Heya van salên dawiyê, gelek mirovên ji êrdimê diçûn van germavan û gelek sûd ji xwe re ji wan digirtin. Lê paşê ev der bûn goreng û seyrangehên kesên ku di saziyên dagirkeran de dixebitin. Pêşemin ji serleşkerên dijmin û maliyên wan, konên xwe danîne derdorên van germavan. Ji ber van sedeman ji êdî gelê niştecih gelek kêm caran diçe van germavan.

15 kilometran ji bajarê Çewlikê dûr, li keviya riya transit ku diçe ber aliyê bajarê Mazra (Elezîz) ve û li ser kaşeki çiyakî yê ku bi daran hatiye xemilandin, seyrangeheke vehesînê ya bi navê Kehniya Yado heye. Derdorên Kehniya Yado bi darên gurr kemiliye û hinde rêtengên pêwîst li wir hene. Li pêşberê Kehniya Yado di geliyekê de xwaringehek hatiye avakirin. Di mehên havîn û biharê de di rojê de bi sedan kes tên vê derê û xwarina xwe dixwun. Li aliyê bajarê Mazra, kîlometreyek ji vê derê dûr, gundekî bi navê Mendo heye. Ev kehnî navê xwe ji serihildêrekî Kurd ê bi nav û deng û qehreman girtiye. Gelê êrdimê bi hirmet lehengê Kurd Yado diramine û tîne bîra xwe. Yado li êrdimê otoriteki herî mezin bû. Di navbera Yado û dagirkerên Tirk de dubendî û nakokî derketiye. Hêzên leşkerî yên Tirkan,xwestine Yado bigirin û ceza bikin. Yado xwe dide çiyan û şerê leşkerên Tirk dike. Yado, li nêzîkî Kehniya Yado kozê xwe datîne û çiyan ji xwe re dike warên serihildanê. Ev qehremanê bi tenê heya niha biranin û lehengiya xwe di nava gelê me de parastiye. Bîranîna wî her tim jîn û teze maye. Gelê me yê li vê derdorê hêrs û kîna xwe ya li dijî dagirkeran, bi hirmeta ji bo berxwedanên bi lehengî ji tînê zimên.

Disa ber bi aliyê bajarê Mazra ve, 26 kilometran ji navendê bajarê Çewlikê dûr, li gundê Şargeh "navendekî xişkina ji ser berfê" heye. Ev navend bi saziyên xurt tê şixulandin. Rêheval **Mustafa AYÇİÇEK**, şehîdê têkoşîna me ya rizgariya netewî, li vê derê û li gelek derên din li Tirkiyê û Kurdistanê tevlî hawirkanên xişkina ji ser berfê bû û di hawirkanan de rêza yekemin bir.

Li gundê Gazik jî, ku tixûbên êrdimên Çewlik û Mazra li wir digihin hev û ciranê axa navçeya Depê ye, hinde hotel, xwaringeh û çayxaneyên modern hene. Ev der ji aliyê rêviyan mina seyrangehekê tê dîtin. Li vî gundî nivişk, rûn û hingivekî bi nav û deng pêşkêşî rêviyan tê kirin. Ev gund 28 kilometran ji bajarê Çewlikê dûr e û 1.800 metran ji ji deryayê bilind e.

Gundê bi navê Xirabeyan li ser axa Çewlikê, dimena dîroki ya êrdimê ye. Gund navê xwe ji kavilên li vî gundî girtiye. Rastî ji berhemên dîroki yên li vî gundî, berhemên giranbuha ne, ku giringe mirov wan bibîne.



Geli û Çemê Peri...

Ji ber ku gelek daristan li ser axa êrdimê hene, fêkiyên kuvî û beji ji gelek in. Çiya û daristanên Çewlikê ji bo gerillayên rizgariya netewî risteke parastinê dileyizin. Fêkiyên kuvî û giyayên xwarinê yên siruştî ji, ku li çiyan şin dibin, ji bo pêşmergeyan xêr û bêrên siruştî ne, ji ber ku pêşmerge bi van dikarin xwe têr bikin.

Êrdima Çewlikê cihê xwe di nîvê bakurê-rojavayê Kurdistanê de girtiye. Êrdim, ji rojhilat ve bi Mûşê, ji bakur ve bi Erzerom û Erzinganê, ji rojava ve bi Mazra û Dêrsimê û ji başûr ve jî bi Amedê hatiya zivirandin. Dûriya navenda bajarê Çewlikê ji van bajaran bi nêzikahî yek e. Dûrî di navbera 140 û 160 kilometran de digihure. Êrdim bi vê rewşa xwe, hema di nava van êrdimên ciran de, bûye xaleki navînî.

Çiya, deşt, av û golên pêwist ên Çewlikê, ku êrdimê bi bedewî xemilandine, ev in:

Çiyayê Qarir: Qontarên vî çiyayî gelek serjêr û dîk in. Ber bi aliyê bakurê-rojhilatê navenda êrdimê ve dirêj dibe. Çiyayê Qarir, mîna sirteki bilind xweya dike û cihê bilindtir 2.373 metran ji deryayê bilind e.

Çiyayên Şeytanî: Li bakurê-rojhilatê êrdimê diminin. Kendal û dêmenên li başûrê van çiyan bi gelî û newalên kûr û asêteng qelişîne. Çiyayên Şeytanî biqasî 30 kilometran dirêj in û çi xalekî ji 2.200 metran nizmtir tune ye.

Çiyayê Çavreşan: Li bakurê-rojavayê êrdimê û rojhilatê Çiyayên Şeytanî dimine. Mina gireke bilind xweya dike. Rojavayê çiyayî bi şêweyeke rast jêr ve diçe, lê dêmen û qontarên li aliyê rojhilat heya bê gotin dîk in. Xalê bilindtir 2.246 metran bilind e û bi navê Girê Bazan tê navdan.

Çiyayê Cemali: Ev çiya derdoreki gelek fireh digire. Li aliyê bakurê êrdimê mîna avahiyeke rast dirêj dibe. 3.008 metran bilind e.

Çiyayê Gola Reş: Çiya ber bi aliyên başûra-rojava û bakura-rojhilat ve dirêj dibe. Li bakurê-rojhilatê êrdime dimine. Xala bilindtir 2.628 metran e û bi navê Gira Xarxalê tê navdan.

Çiyayên Şerefdinan: Li rojhilatê êrdimê diminin. Ber bi aliyê rojhilat û rojava ve dirêj dibin. Çiyayên bilind in, bi nizamî ne û mina girên fireh xweya dikin. Ev çiya ji êrdima Çewlikê destpêdikin û xwe dirêjî heya êrdimên Mûş û Erzeromê dikin. Cihê bilindtir 2.675 metran bilind e.

Çiyayên Diravên Reş: Ev çiya ber bi aliyên bakurê-rojhilat û başûrê-rojava ve dirêj dibin. Li başûrê-rojhilatê êrdimê diminin. Cihê bilintir 2.940 metran bilind e.

Deşta Çewlikê: Ev deşt li başûrê-rojhilatê navenda êrdimê ber bi hemû aliyan ve fireh dibe. Erdeki biqasî 80 km² bûye axa vî deştî. Dirêjahî û firehiya deştî ne mina hev in.

Deşta Dara Hênê: Biqasî 60 km² mezin e. Li başûrê axa êrdimê û li başûrê Ava Miradê dimine. Bi geliyeke (newaleke) berfireh xwe digihîne Deşta Çewlikê.

Deşta Goynûkê: Li derdorên Ava Goynûkê dimine û 26 km² berfireh e. Li rojhilatê êrdimê ye.

Çemê Miradê: Ji nêzîkî gundê Golê, ku di nava tixûbên êrdima Mûşê dimine, dikeve nava tixûbên Çewlikê. Li nêzîkî navçeya Dara Hênê kûranî xwe digihîne heya 70 metran. Di mehên biharê de av boş dibe û bi dijwarî diherike. Çemê Miradê ji rojavayê navçeya Dara Hênê derdikeve derveyî tixûbên êrdima Çewlikê.

Çemê Peri: Ji aliyê êrdima Erzeromê dirêji axa êrdima Çewlikê dibe. Li aliyê bakur, ber bi rojhilat û rojava ve diherike. Paşê navçeya Gêxi mina kevanekê dizivirîne û ber bi başûrê-rojava ve diçe. Li nêzîkî gundê Çayaxzi derdikeve derveyî tixûbên axa Çewlikê.

Li Çewlikê gelek golên hûr û gir hene. Gola mezintir, **Gola Behri** ye. Gola Behri li gundê Kargapazari navçeya Goni ye. Golên Çewlikê yên pêwist ev in: **Keskin, Zirlir, Sar, Quş, Haren, Er, Killi, Manastir, Belli, Karli û İçme.**

KLÎMA ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Klîma Çewlikê bejî û erdî ye. Ji ber ku êrdim ji deryayê gelek bilind e, rewşa hewayê ji bi taybetiyên çar demsalan xwe dide xweya kirin. Li gora vê mehên biharê de şilî dijware û gelek baran dibarê; mehên havînê germ û hênik in; di mehên payizê de hewayeke giran û sermayeke hişk heye û di zivistanê de jî gelek berf dibare.

Li Çewlikê demsala zivistanê gelek yeman û dirêj derbas dibe. Ji nav êrdimên Kurdistanê yên bi vî sixletî, di rêzên pêşîn de ye. Sturiya berfê ji metran derbas dibe. Ji ber barîna berfeke dijwar gelek caran hemû rê asê dibin û tên girtin. Gelek caran berfa li ser riyan bi mekîneyên paqijkirina berfê, bi zorê tê paqijkirin. Di zivistanê de herweha berf qeşa ji digire û berfa bi qeşa dibe sedema xişkina mekîneyan. Lewma bûyerên trafîkê jî di zivistanê de pirtir dibin. Weke me gotî hevqasî berf dibare heya ku ji metran sturtir dibe, lewma gelek caran jî, heya bi bêran berf nayê paqijkirin, mirov nikare ji malan derbikeve. Pêşemin li gundan, ji ber ku zivistan dirêj e û berf dibare, çandeke (kultureke) li gora demsalan xwe avakiriye. Jiyan, di zivistan de bi seranserî, mina hoyên zivistanê pêşvediçe. Di şevan de bi pirani seqem heye. Bagêrên berfê û mija dijwar di zivistanan de bûne taybetiyên ve êrdimê. Kin bê gotin, di zivistanê de êrdim bi tevayî bi spiyan dixemile û mîna okyanusekê xweya dike. Ev jî dibe sedemek, ku mirov bi hêvî û bêriyên mezin li benda biharê diminin. Evîna jî bo biharê heya bê gotin mezin dibe. Demsala zivistanê ji meha Kanûnê despêdike heye dawiya meha Adarê didome.

Piştî ku berf dihelin, giyayên kesk, kulilk û çiçekên rengînî, çemên ku bi xurmîn û gurmîn diherikin, keskbûna daristanên gewre û liva jindaran, rastî ji dibin ew dîmen, ku divê mirov bêguman wan bi dilxweşî bibîne. Bedewiyên siruştê pêşemin di mehên ku berf dihelin de, çavên mirovan bel dikin. Siruşta ku ji posideyên dijwar ên zivistanê rizgar dibe, ji bo mirovan û hemû jindaran dibe bingehek, ku dilxweşiya azadiyeka xweruştê bi serbilindi bijin. Herweha di vê demsalê de gelek baran ji dibare. Lêdana brûskê, bergê û gummîna asmanan hevqasî bi heybet û deng-bilind in, ku mirov bikaribe bibeje, cihan ser û bin dibe. Ev xummîn û gurmîna siruştê, paşê bêdengiyeke tirsdêr şûn xwe ve tîne û serdest dike.

Di mehên havîn û payizê de ji, pîvana barînê kêm dibe. Ev herdu demsal, bi pirani hişk û zuwa derbas dibin.

BI HILGAVTINA PAYIZÊ EM DI KOZÊN PÊŞ DE NE

- *Li Dih, Elkê, Cizîra Botan, Şax, Girgê Amo û Misricê şerên rêz bi rêz. Dagirker lêdanên mezin girtin.*
- *Li Aralik, Şirnex û Kerboranê daf li pêşiya hêzên dagirker hatin vedan.*
- *Lêdanên mirinê li polîtikaya asîmilasyonê ya dagîrkeriyê hatin xistin. Dagîrkerên ku nekarîn "mamhostayên" xwe yên piyonên polîtikaya asîmilasyonê ne biparêzin, dema destpêkirina dibistanên xwe yên li Kurdistanê dereng hiştin.*
- *Parêzkariya gundan bi lêdanên digire hilweşîna xwe berdewam dike. Li Mistbîn, Berwarî, Dara Hênê, Şax û Wêranşarê lêdanên mezin li parêzkaran û ajanan hatin xistin.*
- *Di riya avakirina Komîteyên Gelî de xebat, bi jîrî didomin. Di encama civînên gundan de, gelek kes xwe gihandin ARGK.*



Xwe-lezandina pêşveçûnên germ li Kurdistanê rûxina dagirkeriya Tirkan kûrtir dike. Ji aliyê din ji dijmin bikaraninên xwe yên şerê taybetî zêdetir dike. Li hemberê pêşveçûnên têkoşîna me ya rizgariya netewî, dijminê faşist serî dide hemû azîneyên şerê taybetî. Li ser vê bingehê dixwaze rawestîne, da şerê me yê taybetiyên xwe yên girseyî xurt neke û bêhtir berfireh nebe. Kuştina şeş gundiyên welatparêz di vê dawiyê de li Girgê Amo (Silopî), vê daxwaza dagirkeran bi şêweyeke gelek eşkere datîne pêşiya çavan.

Dagirkerên Tirk kuştina mirovên ji gel roj bi roj berfirehtir dikin û bi vê bikaranîna xwe dixwazin pêkbînin, da gelê me xwedî li doza xwe dernekeve. Keftûlaft û kêferata dagirkeran di vê barê de xwe zelal dike. Li hemberê van bikaraninên dijminî, piştî berxwedana gundiyên Şirnexê û Çiyayê Cudî, herweha xwepêşdanên li Çolamergê, niha jî li Girgê Amo 2.000 kes hindê xwepêşdan çêkirin û di domana livbaziya xwe de kevir barandin ser avahiya kaymakamiyê. Ev şanî dike, ku şerê me yê rizgariya netewî çiqasî dem diçe bêhtir, pişta xwe dide piştgirî û hevkariya gelî û bêhtir xurt dibe. Girsên gel hemû hebûnên xwe pêşkêşî têkoşînê dikin û bi himeke mezin tevlî têkoşîna li dijî dagirkeriyê dibin.

Di domana Hilgavtina Payizê de, xurtbûna taybetiyên girseyî yên têkoşîna me û rabûna gelê me bi livbaziyan li dijî dagirkeriyê, pêşveçûneke heya bê gotin pêwîst e. Êrîşên dijmin nagihin armancên xwe, ku bi quwweteke leşkerî yê mezin, bikaraninên xiniz û bi hezaran dek û dolaban dixwaze wan pêşvebibe. Herweha gelê me bêhtir xwe li dora têkoşîna rizgariya netewî dicivîne û bi aktîfî arîkariyan pêşkêş dike; dijmin ji êdî nema dikare vê rastiyê bisekinîne.

Bi destpêka domana payizê leza livbaziyan ji xwe xurtkir. Di serî de li Girgê Amo hema li gelek dever û êrdiman, arîkariya ku gelê me dide şerê me yê rizgariya netewî, xwe zivirand şêweyên bercavî. Pêşemin li bajaran pêşveçûn xwe bi lezeke mezin pêşvedibin. Ev pêşveçûn di dirêjahiya mehên bihar û havînê de, hilgavtin û hilpişkînên hêzên me yên rizgariya netewî gihandin kozên pêşvetir. Ev pêşveçûn, bilî êrişên dijmin ên berfireh û ji gelek aliyan ve, bicihhatin û ev ji sedemeke, ku pêwîstiyeke mezintir di xwe de hilbigirin.

Berdewamkirina şerê me bi şêweyeke bê rawestin; di avê de çûyina hemû amadekariyên dijmin, dubendî û nakokiyên rejîmê û tengezariya rejîmê kûrtir kirin. Bi taybetî piştî ku nejêhatîbûna şerê taybetî bi rengeki eşkere derkete holê, kêş û pirsgirekên rejîmê yên di nava avahiya xwe de, xwe bêhtir girantir û dijwartir kirin. Hemû endamên rejîmê yê berpirsiyar û neberpirsiyar, ku dixwazin rejîmê ji aloziyan rizgar bikin, li ser şerê me yê rizgariya netewî radiwestin, ku li Kurdistanê rind tund û dijwartir dibe. Herweha ji bo vê yekê bi lez li çareyan digerin û riyên veristinê pêşniyar dikin. Weke bendeke seremin a polîtikaya hundurî ya rojenin, bêhtir li ser pirsa Kurdistanê rawestan çêdibe. Ev ji pivaneke ronak û zelal e, ji bo rewşa alozî û tengezariya dijmin û dîtina wê. Ji bo rizgarkirina rejîmê ji vê tengasî û astengê xebateke mezin û kêferateke tund birêvedikeve.

Metoda şerê taybetî bi livandina hemû derfetên xwe û teviya hima xwe, guman dikir ku wê encamekê bi destê xwe ve bîne. Piştî ku yekîtiyên gerîllayên ARGK bi taktikên jêhatî lêdanên mezin li hêzên dijmin xistin, ev hêviya dijmin ji hunda bû. Artêşa dagirker, ji bo bimoralkirina yekîtiyên xwe û veşartina lêdanên ku xwariye, nûçe û agahdariyên serketinên derewîn û operasyonên leşkerî di rojname û weşanan de belavkir. Kargêriya şerê taybetî bi van nûçeyan xwest, xwe xurt bide şanî kirin û vê yekê di seriyan de biçinîne. Di vê dema dawiyê de, dijmin bi hezaran leşkerên xwe li hinde xalên Çiyayê Cudî bicihkir û nûçeyên weke, *"Cudî ji Apoxwazan hat paqij kirin"* da belavkirin. Lê weşanên bi vê nolê ji, ji aliyê dîtina rewşa dagirkeriya Tirkan û têgihiştina vê rewşê, heya bê gotin pêwîst in. Dijmin ji ber ku hemû bikaraninên wî yên dişuxilîne yekoyeko di avê de diçin, tengezariyeke gelek mezin dijê. Ji bo veşartina vê rewşê jî, gelek caran serî dide riyên xwe-xurt-şanîkirinê yên sexte.

Bi destpêka domana payizê, pêşveçûna şerê me ya rizgariya netewî bê rawestan xwe domand û lêdanên rêz bi rêz li dijmin hatin xistin. Ev ji dibe delîlek jê re, ku şerê me yê gerîlla xwe gihandiye xeteke taktîkî yê rast. Ji niha û pêve ev serketin wê pêşveçûna xwe bidomîne û ev ji tişteki eşkere ye. Di van hefteyên dawiye de, ku dijmin himekî gelek mezin li êrdimên şer bicihkiriye, şerê me pêşveçûnên mezin bi destê xwe ve aniye. Ev pêşveçûn ji şanî dikin, ku rojên ben wê bi serfiraziyên hêzên me yê rizgariya netewî tijî bibin û ev rastî ji niha ve tê xweya kirin.

Li artêşa dagîrker lêdanên mezin hatin xistin

Di encama livbaziyên vê demê pêkhatin de, hundabûn û zirarên mezin gihan artêşa dijmin. Pêşmergeyên ARGK livbaziyên mîna êriş-birinê, xefik-vedanê û mayin-daninê pêkanin. Li kêleka di encama van de lêdanên pêwîst li artêşa dagiker ketin, herweha di şerên derketin de, gelek endamên yekîtiyên artêşê hatin kuştin.

DIH: Pêşmergeyên ARGK li ser riya gundê Akdizin mayinek vedan. Cemseki leşkerî ji ser mayinekê derbas bû. Serbazek mir, dido jî bi xedarî birîndar ketin.

Di van rojên dawiyê de hêzên

Dûmahik di rûpela 15'an de



BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Livbaziyên protestokirina faşîzma 12'ê Êlûnê

Ev bû neh sal in, ku ji ser darbeya faşist a 12'ê Êlûnê derbas bûne, ku armanc dikir, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a bilind dibe û tevgera şoreşger û demokrat li Tirkiyê biperçiqîne. Vê daxwazê mîna daxwazeke bingehîn danîbû pêşiya xwe. Di van neh salan de, ji bo xeniqandina têkoşînên gelan, dagirker her babêt zilm û pîkoliyên faşist dan dagerandin. Lê di serî de li Kurdistanê, nekarîn pêtên berxwedana gelan birawestînin. Ev bû neh sal in, ku dagirker terora faşist didomînin. Bi hezaran kesên pêşveçûyî û şoreşger kuştin, bi deh-hezaran dagirtin zindanan û bi sed-hezaran ji destgehên pirsyariyê derbas kirin û wan xistin listeyên reş.

Ev bikaraninên cuntaya faşist bersiva xwe bi pêtên berxwedana di zindanan de girtin. Bala mirovatiya pêşveçûyî û şoreşger zivirî ser van qadên cengê. Berxwdankarên zindanan mesaja xwe gihandin derveyî girtigehan. PKK ji bersiva vê mesajê bi şêweyeke diroki da. Di demekê de, ku dagirker êdî ketibûn nava xweşiyê û bawer dikiran ku tevgera şoreşger nema diafire, dengê çekan li Dih û Şemzînan peqin. Zindan bersivên xwe girtin. Cerdevanên cuntaya faşist a 12'ê Êlûnê û dûvikên wan, ketin nava kêliyên tirs û bizdanê. Ev tirs hin jî bi hemû dijwariyên xwe berdewam dike. Têkoşîna me ya ku di neh-saliya cuntaya faşist a 12'ê Êlûnê de berfireh bûye, sempatiya gelên Kurdistanê û Tirkiyê bêhtir kişandiye ser xwe. Gelên me êdî wê kîna ku di dilan de kombûye, didin der. Gelê Tirk ji, bi arîkariya têkoşîna me, dijbûna xwe li hemberê dewletê xurt dike û hêzên pêşveçûyî û şoreşger ji xwe dilivînin.

Di neh-saliya cuntaya faşist a 12'ê Êlûnê de, zincîrên şovenizma sosyalî ku Kemalîzmê her demê wan germ digirta, hêdî hêdî dişikin. Hêzên şoreşger û pêşveçûyî yên Tirkiyê di vê barê de hinde gavên baş pêş ve avêtine. Di encama van gavên baş de, hinde yekîtî hatine avakirin û livbaziyên hevpare pêktên. Di vê dema dawiyê de li welatên Ewrupî ji xwepêşdan û rêveçûnên bi hev re çêbûn. Cuntaya faşist a 12'ê Êlûnê bi protestoyên xurttir hat reşkirin. Agahî û nûçeyên gihane rojanmeya me ev in:



Bi deh-hezaran şoreşger, demokrat û welatparêzên ji Tirkiyê û Kurdistanê bi rêveçûn û mîtîngên herî mezin di neh-saliya rejîma 12'ê Êlûnê de nifrîn barandin ser faşîzma Tirkiyê

ALMANYA ROJAVA:

Rêveçûn û mîtinga ku rêkxistinên bi navên ERNK, TSK, SVP, THKP-C (Acilciler), TKP-B, Toplumsal Kurtuluş, Av. Dev-Genç, EKİM, KDP.KUK, KAWA, TKP/M-L Hareketi, TKİH û TDKP li Almanya Rojava bi hev re dirust kiribûn û rêkxistina bi navê TKP/ML-Partizan jî piştgiriya wê dikira, roja 9'ê Êlûnê 1989'an li bajarê Kolnê çêbû. Hin di serê beyanê de, dora saet 8'an bi hezaran şoreşger, demokrat û welatparêzên ji Tirkiyê û Kurdistanê bi dirûşmeyên gurr û awazî kom bi kom qada destpêkirina rêveçûnê dagirtin. Dilxwazên her rêkxistinekê di nava rêzên xwe de, li dûv al, dirûşme û panqartên xwe cihên xwe girtin. Dilxwazên ERNK, welatparêzên Kurdistan ji li dûv alên PKK, ERNK û ARGK, di nava rêzên yekîtiyên Eniyê, rêzên karkeran, jinan, ciwanan, zarokan û yekîtiya hunermendan HUNERKOM'ê de cihên xwe girtin. Dirûşmeyên weke, "Bijî Serok APO!", "Bimire cuntaya faşist û dagirker", "Lêxe gerîlla lêxe, Kurdistanê avake", "Mehmet û Hüseyin namirin!" û "Bijîn PKK, ERNK û ARGK" bi xurtî bangin û tabloya bi şahî ya qadê pêkanin.

Li dora saet 11.30'an bi dehhezaran mirov dest bi rêveçûna xwe kirin û berê xwe dan qada mîtingê. Rêzên ERNK wusa hatibûn pêkanin: Li pêşî panqarta PKK, 50 alên PKK, posterê Sekreterê Giştiya PKK rêheval Abdullah OCALAN, wêneyên endamên Komîteya Navendî yên PKK ku şehîd ketine, panqarta ERNK, 50 alên ERNK, panqarta ARGK, 50 alên ARGK, posterê serleşkerê ARGK rêheval Mahsum KORKMAZ, 150 kirasên bi navên şehîdan, wêneyên şehîdên zindanê Mehmet YALÇINKAYA û Hüseyin Hüsnü EROGLU, rêzeke bi taybetî ya bi navê 12 rêhevalên ku di berxwedana zindanê de birîndar ketibûn, paşê bi rêzê YKWK, YJWK, HUNERKOM, zarok û YXK. Pêşemin birê ku ji jinan, zarokan û hunermendan pêkhatibû, bi cil û temtîlên netewî yên rengin û daholzirneya dihat lêxistin, bala mirovan bêhtir dikişand ser xwe.

Li derveyî rêkxistinên ku livbaziyê bi hev re dirust kiribûn, bêhtirî 1.000 demokrat û pêşveçûyên Almanî ji piştî rêza ERNK cihê xwe girtibûn û hevkariyeke zexm danîn holê. Herweha rêkxistinên bi navê Devrimci Partizan, Dev-Yol, Sosyalist Partî û hinde hêzên din ji piştgiriya rêveçûn û mîtingê kirin.

Platforma bi hev re li ser van prensîbên bingehîn hatibû danîn: Piştgirî ji bo têkoşîna rizgariya netewî ya çekdarî ku li Kurdistanê bilind dibe û piştgirî ji bo têkoşîna kû hêlwesta civakî li Tikiyê pêşvedibe;

Dûmahik di rûpela 17'an de